

Vsa država žaluje za Borisom Kraigherjem

Dosleden borec za socializem

Na včerajšnji žalni seji vodstev družbeno političnih organizacij in predstavniških organov SR Slovenije sta govorila Vida Tomšič in Janko Smole

LJUBLJANA, 5. jan. — V tišini, ki je tako nenavadna za prostore republiške skupščine, se je danes ob enajsti uri dopoldne začela žalna seja družbeno-političnih organizacij in predstavniških organov SR Slovenije.

Sejo je začel v imenu republiškega odbora za pogrebne svečanosti Miha Marinko, udeležili pa so se predstavniki republiške skupščine in izvršnega sveta, člani centralnega komiteja ZKS, glavnega odbora SZDL Slovenije, republiškega sveta sindikatov, glavnega odbora Zveze združenih borcev NOV in centralnega komiteja Zveze mladine Slovenije. Žalni seji so prisostvovali tudi predstavniki JLA, družbenega življenja, soborci Borisa Kraigherja in drugi.

Bujal svoje sodelavce, naj vse svoje sile osredotočijo na najvažnejše, ob tej težki uri pomaga, da premagamo neizklicljivo bolečino in skušamo v mislih zajeti sporočilo, ki ga daje njegovo življenjsko delo na današnji in jutrišnji dan.

Tovariša Borisa Kraigherja je odlikovala tista lastnost, ki je najpomembnejši pogoj vsakega uspeha v boju za spreminjanje družbe — to, da je svoj revolucionarni zanos brez patosa združeval

stičnim birokratizmom, nad dogmatizmom in trdnostjo jamstva za uveljavitev proizvajalcev in občanov kot upravljalcev, realno osnovo povezanosti materialnega z družbenim napredkom in vključitev v mednarodno delitev dela. S tem v zvezi se človeku nepreslano vsiljuje misel, da vrednosti Borisa Kraigherja nikakor ne moremo opredeliti z naštevanjem važnih funkcij, ki jih je opravljal. Njegov poseben prispevek predstavlja tisto, kar je bilo pri njem najkonstantnejše: globoka zavzetost, prepričanost, prepričljivost in delo komunista in revolucionarja.

Zavedal se je vse dolgotrajnosti tega družbenega procesa in boja, objektivnih in subjektivnih ovir, ki jih velja premagati, pozival na strpnost in realizem, hkrati pa je bil nestrpen do vsakega sejanja iluzij.

Ne nabrekne fraze, ne ve-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Dan ljudskega žalovanja

BEograd, 5. jan. (Tanjug). — V znak žalovanja za velikim sinom delovnega ljudstva in revolucionarnim tovarišem Borisom Kraigherjem, podpredsednikom zveznega izvršnega sveta in članom predsedstva centralnega komiteja ZK Jugoslavije, objavlja zvezni izvršni svet naslednji sklep:

6. januar se razglasa za dan narodne žalosti za tovarišem Borisom Kraigherjem.

ZVEZNI IZVRŠNI SVET

Danes slovo v Ljubljani

LJUBLJANA, 5. dec. Ljubljanci in drugi, ki se želijo posloviti od žare s pepelom pokojnega Borisa Kraigherja, prosimo, da zaradi vzdrževanja reda upoštevajo naslednje navodilo:

Mirnohod pred poslopjem izvršnega sveta Slovenije, kjer bo žara s pepelom pokojnega Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza, bo jutri, t. j. v petek, 6. januarja od 8. do 13. ure; urejen bo tako, da se bodo občani lahko pomikali po levem plodniku Prešernove ceste v smeri poslopja izvršnega sveta, zapuščali pa bodo poslopje prav tako po Prešernovi cesti v smeri proti Gregorčičevi ali ci osiroma Trgu mladinskih brigad. Z Vica pa naj bi občani prišli mimo Vrtače do Subičeve ulice in se tako priključili ostalim občanom na levi strani Prešernove ceste.

Sožalja centralnemu komiteju ZKS

LJUBLJANA, 5. jan. — Centralni komitej ZK Slovenije je danes prejel številne sožalja iz vse Slovenije, ki so mu jih ob tragični smrti Borisa Kraigherja poslali delovni kolektivi in organizacije iz vse Jugoslavije. Sožalja brzojavke je dobil tudi iz tujine.

SVOJCI OB ŽARAH BORISA KRAIGHERJA IN NJEGOVEGA SINA JANEZA VČERAJ V BEOGRADU
Telefoto: Tanjug

Poslednje slovo v Beogradu

Žari s pepelom Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza so ponoči s posebnim vlakom prepeljali v Ljubljano, kjer ju bodo danes pokopali

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEograd, 5. jan. — Prazen delovni kabinet v osrednjem delu palače avstrijskega kraljevega sveta in v javno les vpišani imeni Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza nad žarami, zasutima s svežim ovetjem in vencem, pa nima reka ljudi, ki se ves dan pomika po Bulevaru revolucije, izpričujejo vso pretresljivost resnice, ki ji od včerajšnjih zgodnjih ur Jugoslavija preprosto ne more, a mora verjeti.

Borisa Kraigherja ne bo več v njegov svetli delovni kabinet s pogledom na donavske obale, ne bo ga več v prostoru, kjer je imel v zadnjih letih nešteto sestankov in srečanj, kjer on in vsi njegovi sodelavci niso nikoli poznali običajnega sedemurnega uradnega delovnega časa, kjer so luči pogosto gorele pozno v noč, kjer ga je vsako jutro in tako tudi včeraj, prvega, nesojenega delovnega dne v novem letu na njegovi mizi čakal zajeten kup aktualnih državnih in partijskih materialov.

Poslednjič so danes zgodaj jutraj postavili v glavno predverje zvezne skupščine žaro s posmrtnimi ostanki podpredsednika ZIS Borisa Kraigherja ob žaro njegovega najstarejšega sina Janeza. Ta, drugače svetel in živahen skupščinski prostor, kjer smo pokojnega Kraigherja nič kolikokrat in zadnjič šele pred dobrim tednom srečali, ko se je pogovarjal in posvetoval s svojimi najbližjimi sodelavci, s svojimi tovariši, je tokrat zastir v rdečo in črno, z bolečo tišino, s prijetnimi zvoki žalnih skladb. In šele ta hip se šetokrat srečevali podpredsednika Kraigherja, njegov največkrat utrjeni, resni ali pa nasmejani obraz, prav za vedno, da ostaja mesto v prvi vrsti na desni strani velike skupščinske dvorane za vedno brez Borisa Kraigherja. Šele ta hip nam je povsem jasno, da je bil njegov

govor pred tednom dni tu v skupščini žare njegova poslednja rešena ocena prehojene reforme poti in njegovo poslednje jasno trasiranje nalog v prihodnjem in v naslednjih letih. Nič več ga ne bo pred skupščinski mikrofoni, prek katerega je poletnega julijskega popoldneva nam in vsemu svetu napovedal začetek ureditve jugoslovanske gospodarske reforme. Nič več ne bomo poslušali njegove preudarne, odločne in hkrati vedno optimistične besede, ki je vedno vlivala zaupanje, tudi takrat, kadar so problemi izgledali še tako zapleteni. Tako, kot je bil znan po svoji odločnosti, brezkompromisnosti, tako je bil znan tudi po svojem boju proti kritiki, ki ne ponuja ničesar novega, boljše, proti demagoški zaletavosti, enako proti neopravičeni neučakanosti kot tudi proti nepotrebnim počasnostim. Smo skupščinski poročevalci, ki smo leta pisali o njegovih vnaprej pripravljenih in improviziranih govorih pred skupščino in drugimi forumi, uspeli javnosti dovolj pre-

priljivo prikazati takšno osebnost Borisa Kraigherja? Tako se sprašujemo v trenutku, ko stojimo nemočni pred žaro Borisa Kraigherja in ko v vseh jugoslovanskih listih poudarjamo tisto, česar morda, ko je bil še živ, nismo uspeli dovolj prikazati v naših vsakodnevnih poročilih — da je bil prvoborec reforme, da je bil eden največjih entuziasmov reforme.

V maglenem, mrazem jutru, s polodenimi beograjskimi cestami, ki so spominjale na ono tragično večerjajo noč, no pot proti Sremski Mitrovici, so se začele zbirati pred skupščinskim poslopjem na Bulevaru revolucije dolge kolone Beograjčanov: starih in mladih, delavcev in dijakov, gospodinj in uslužbenec, vojakov in mladičev, študentov in profesorjev, prebivalcev glavnega mesta, da se poslednjič poslovijo od svojih sosesčanov, Borisa Kraigherja, očeta, in Janeza Kraigherja, sina, od predvojnega revolucionarja, narodnega heroja, znanega državnika in od komaj nekaj več kot dvajsetletnega mladca, enega najboljših študentov elektrotehniške fakultete v Beogradu.

Tako, kot je ure in ure tekla nepretrgana reka obnemelih Beograjčanov, tako so se tik ob mrtvaškem odru vedno znova menjavale častne straže, najprej so bili ob žarah mladinci in študentje, potem so prišli predstavniki beograjskih delovnih kolektivov, sindikatov in drugih množičnih organizacij, mestnega komiteja, mestne skupščine, člani generalštaba, predstavniki borcev in nazadnje, v poznih popoldanskih urah, predstavniki centralnega komiteja ZKJ, zvezne skupščine, zveznega izvršnega sveta, zvezne konference SZDL in drugih množičnih organizacij.

Preko 600 ljudi je bilo danes na poslednji častni straži ob odru, na katerem stoji žara podpredsednika Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza.

Ob enajstih je predstnik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić položil družinske vence in vence, ki so jih že prej prinesli študentje beograjske elektrotehniške fakultete in predstavniki beograjske univerze, venec predstnika republike in njegove žene. Na velikem vencu iz rdečih nageljnov so na jugoslovanski trobojnici z zlatimi črkami izpisane besede: »Tovarišu Borisu Kraigherju — Tito in Jovanek. Hkrati je Petar Stambolić v Titovem imenu položil šopek svežih nageljnov ob žaro pokojnega Kraigherjevega sina.

V imenu zvezne skupščine so položili venec Miloš Mićić, Zvonko Brkić in Hajro Kapetanović, v imenu zveznega izvršnega sveta Jakov

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Dosledno po začrtani poti

Zadnji javni nastop pokojnega Borisa Kraigherja na tiskovni konferenci z jugoslovanskimi novinarji in nato na zasedanju zvezne skupščine konec preteklega leta je bil poln odločnosti in življenjskega optimizma. Odkriti in neposredno je tedaj opozarjal na perspektive ob začetku novega leta, ki bo od gospodarstva zahtevalo še znatno večje napore in prizadevanja spričo težjih pogojev, ki jih prinašajo novi ukrepi gospodarskega sistema. Obsojal je enostranske in površne ocene posameznih gospodarskih gibanj, ki so se pred tem pojavile v javnosti in tisku. Kajti, pri vsej stvari — je poudarjal — ne smemo pozabiti, da reforma spreminja kvaliteto in strukturo našega gospodarstva. Zato je obdobje leta in pol prekratko, da bi odpravili vse probleme in konsolidirali gospodarstvo. Ob tem pa ni skril svojega velikega optimizma glede nadaljnega razvoja gospodarske in družbene reforme, ki ga je opiral na že dosežene uspehe, na globoko znanstveno dialektično analizo našega ekonomskega in družbenega razvoja in predvsem še na veliko zaupanje v ustvarjalne sposobnosti in poštvalnost naših delovnih ljudi.

Nedvomno smo z Borisom Kraigherjem izgubili enega izmed prvih tvorcev in največjih pobornikov gospodarske in družbene reforme. Spričo tega se poraja v naših srcih v teh dneh upravičena skrb, kaj sedaj? Svetel žarek v teh težkih trenutkih pa je prav gotovo v tem, da je pokojni Kraigher, katerega temeljne zamisli reforme so se že začele uresničevati, začrtal tudi pot za naprej. Prav sklepi zadnjega zasedanja zvezne skupščine, posebno pa še ukrepi, ki so bili v okviru novega gospodarskega sistema sprejeti na področju kreditnega, zunanjetrgovinskega in deviznega režima predstavljajo po lastni Kraigherjevi oceni ključne točke v odločilni bitki za reformo, ki nas čaka v letu 1967. In omenjenih vprašanj ne povezuje najtesneje samo z nadaljnjim uspešnim razvojem proizvodnje in standarda, temveč tudi z nadaljnjim napredkom v sistemu samoupravljanja in utrujanju njegove materialne osnove, ki mu je bilo vedno temeljni smoter vseh idejnih snovanj in operativnih prizadevanj.

Prav v svojem zadnjem eksponatu v zvezni skupščini je Boris Kraigher strnil največje bogastvo svojih genialnih zamisli o nadaljnji poti družbene in gospodarske reforme. Po naključju krute usode so te zamisli postale tako rekoč tudi njegova oporoka vsem delovnim ljudem Jugoslavije. Leti jo bodo nedvomno izpolnjevali tako kot je to želel njen avtor: mirno, disciplinirano in dosledno.

A. JAVORNIK

ŽALNA SEJA — Včeraj dopoldne je bila v Ljubljani žalna seja vodstev družbeno političnih organizacij in predstavniških organov SR Slovenije. Foto: Busić

Na steni za predsedniško mizo je visela slika velikega pokojnika, pod njo zlat lovorjev venec s slovensko trobojnico. Ob njej se je razpela zastava Zveze komunistov, ki ji je pokojni revolucionar in mislec posvetil vse svoje življenje. Za govorniki oder je prva stoplja predsednica glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšič, za njo pa predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Janko Smole. Po govorih so razvozli z enominutnim molkom postavili spomin velikega pokojnika.

Iz govora Vide Tomšič

Na pragu novega leta smo pričakovali novih delovnih dogovorov z živim in nenehno snujočim tovarišem Borisom Kraigherjem — Janezom. Zbrali pa smo se predstavniki družbeno-političnih, samoupravnih in državnih organizacij Slovenije, da ob njegovi nenadni in tragični smrti, ki ga je zadel skupaj z njegovim najstarejšim sinom, počastimo njegov spomin. Morda pa nam spomin nanj, ki je tako neizprosno terjal od sebe in tako zavzeto spod-

z znanjem in ustvarjalno iniciativno ter s pripravljenostjo za vsakršen osebni napor, z izredno disciplino v izvajanju dogovorjenega skupnega dela. Pri tem ni poznal razlike med velikim in drobnim, ampak je imel za pomembno vselej tisto delo in naloge, ki jo je bilo treba v danem trenutku brezpogojno izvršiti, da bi se zagotovil uspeh revolucionarnega gibanja.

Globok je bil njegov občutek, da želje in zahteve po boljšem, človeka vrednem življenju, po humanih človeških odnosih ne gre uveljavljati z bojnimi besedami, ampak z lastnimi napori, ki naj bodo sestavni del skupnega boja delavskega razreda in delovnih ljudi za rušenje starega sistema in graditve novega.

Govornica je nato v klenih besedah orisala življenjsko pot velikega revolucionarja in njegov delež v revoluciji. Posebej je opozorila na analizo, ki jo je bil poslal Boris Kraigher na poti iz taborišča 1942. leta centralnemu komiteju. »To je eden izmed prvih dokumentov zanj vse do danes tako značilnega, temeljitega poglabljanja v bistvo dogajanja, ki ne zasluži le pozornosti zgodovinarjev, ampak tudi naših sociologov in politologov, saj je eden tistih tekstov, ki predstavljajo ključ k resničnemu razumevanju našega osvobodilnega boja v celoti, virov njegovega uspeha, hkrati pa tudi ključ k razumevanju osebnosti revolucionarja Borisa Kraigherja.« Nato pa je nadaljevala:

»Njegovo ime je danes neizločljivo povezano s sedanjim odločilnim korakom jugoslovanske revolucije, z gospodarsko in družbeno reformo. Prav v njenem uspehu je Boris Kraigher videl največjo garancijo za končno zmago nad tisto strašno nevarnostjo, ki ogroža vse zmagovalne socialistične revolucije v njihovi graditvi družbenih odnosov, zmago nad stalini-

Vedno in povsod je tovariš Janez predvsem revolucionar-komunist, ki svojo nalogo vrši kot borec v skupnem boju; merilo mu niso zunanje časti, ampak dosežena stopnja osvoboditve dela in človeka.

ZADNJI POZDRAV BEOGRAJČANOV — Tisoči Beograjčanov so čakali pred zgradbo zvezne skupščine, da bi iskazali zadnjo čast Borisu Kraigherju. Telefoto: Tanjug

Študent „mitroviške univerze“

Boris Kraigher je za osrednje mladinsko glasilo "Mladost" 1959. leta napisal članek, v katerem opisuje vse svoje politično delovanje do začetka vojne. Njegov prispevek je bil objavljen v številki z dne 30. septembra 1959 in ga v celoti ponatiskujemo.

Za družino, iz katere izhajam, je bilo značilno, da je bila v opoziciji tako proti vladajočim kakor tudi proti klerikalnim in liberalnim političnim krogom v Sloveniji.

Spominjam se — tedaj sem bil v drugem ali tretjem razredu gimnazije — tedaj njih političnih osebnosti in spopadov v stari Jugoslaviji in vem, da sem simpatiziral z Radicem bolj kot s katerikoli opozicijskim politikom.

Zdi pa se mi, da je odločilen preobrat v mojih pojmovanjih o delavskem gibanju nastal v gimnaziji takrat, ko so moja stariša slišala tvariša Borisa Kidriča in Maksima Strmečka zapri kot komuniste. Takrat sem se neposredno zanimal za to, zakaj so ju zaprli, in sem se začel zavestno okrevati za delavsko gibanje in komuniste.

Tistikrat se v slovenskem delavskem gibanju postopoma dedalje bolj prihajali na plan novi mladi kadri, z novimi, širšimi, borbenejšimi slogom dela, predvsem tvariša Kareljem in Kidriču. Vse to skupaj — vplivi v družini, liberalni pojmovanja, prebranje napredne literature, predvsem "Anti-Dühring", to kar so prebrali moji šolski tvariši, razmere v Sloveniji — je naposled pripomoglo k temu, da sem postal popolnoma zaveden simpatizer delavskega gibanja in komunistov in da sem začel gledati v njih edino silo, zmogljivo spreminjati družbo in jo povesti na novo pot. Seveda naj takoj poudarim, da takrat nisem niti pomislil na to niti nisem imel ambicij, da se bom kdajkoli ukvarjal z aktivnim političnim delom, da bom postal revolucionar, ker se mi je vse to zdelo nedosegljivo, nekaj, za kar nimam sploh pravega.

Ko sem prišel na univerzo, so me vključili v levičarsko študentsko društvo "Tri glave", v strokovnih združenjih pa sem imel nekatere manjše funkcije, ki so mi jih zupali, ker sem bil znan kot član družine, nasprotujoče vladajočim strankam.

Tako kot je aretacija tvariša Borisa Kidriča vplivala na to, da sem se zavestno opredelil za delavsko gibanje, tako je bil Boris Kidrič pozneje neposredni "krivec" tudi za to, da sem začel aktivno politično in revolucionarno delovati. Sistematično, postopoma, s pogovori in z manjšimi naloga mi je storil, da sem v kratkem postal aktivni član Komunistične partije Jugoslavije. Kidrič je bil namreč moj tvariš iz ne posredne sosesčine, čeprav je bil nekoliko starejši od mene. Toda od tistih dni, ko sva se prenehala igrati na ulici, ga nisem dostikrat videl, vse do njegove aretacije. Šele na univerzi, nekako takoj potem, ko so ga izpustili na svobodo, me je srečal na ulici. Me ustavi in povpraša o delu na univerzi. Pozneje mi je začel svetovati in mi pripovedovati, kako naj čim uspešneje delam, dokler me ni nekega dne pozval, naj natisnem letake ob stavi v Dupleki pri Kamniku. Bil je prepričan, da se mi bo kot študentu tehnično to posrečilo tudi s primitivnimi sredstvi. Ko mi je uspelo natisniti letake, mi je dal naslov, na katerega sem jih imel odnesti.

Potem ko mi je bilo zaupanih še nekaj takšnih nalog in ko sem jih opravil, se zdi, da so tvariši dobili vtis, da mi lahko zaupajo še kaj več. Tako sem dobil nalogo da organiziram in vodim tehniko Pokrajinskega komiteja partije. Bil sem neznan, nekompromitiran in tako me policija ni imela na sumu, zato se mi je vsa ta naloga zdelo zelo lahka in preprosta. Zategadel mi je vse šlo tako gladko, da sem mislil, da mi nihče nič ne more in da mi nobena varnost, da bi me kdo izval, zato sem bil tu pa tam tudi nepreviden.

V partijski tehniki

Partijska tehnika, ki sem jo prevzel od Oskarja Kovačiča, je bila dokaj primitivna — ciklostil v Dravljah, pri nekem mizarju, medtem ko je nekaj tvarišev v Ljubljani: tipkalo matrice na pisalnih strojih. Moja naloga je bila tudi, da organiziram zvezo pokrajinskega vodstva z nižjimi organizacijami, pripravljati šifrirana pisma, kovčke z dvojnimi dnem, kurirsko službo, zveze s partijskim vodstvom v tujini prek Dunaja. Tudi. Tovarši so me nenehoma opozarjali, naj bom čimbolj previden, ker se jim je zdelo, da se ne varujem dovolj. Meni pa je bilo, da se dozevala, da zame nihče ne ve, da me nihče ne zasleduje in da me ne morejo izslediti.

Odleje — čeprav mi tega nihče ni formalno naznanil — se imam za člana Komunistične partije Jugoslavije, ker sem v resnici tudi bil voditelj partijske tehnike za Slovenijo. Da ne pozabim: se preden sem to postal, sem delal tudi v organizaciji "Rdeče pomoči". To je bila spet naloga, ki mi jo je zaupal Kidrič. Takrat, 1932, 1933, leta, so stavkali politični zaporniki v Mitrovici in jaz sem bil med tistimi, ki so sodelovali pri zbiranju pomoči. Takrat sem imel prijatelje na univerzi tudi iz vrst klerikalcev. Nismo si bili sovražni, pač pa smo se pogosto in dolgo pogovarjali o naših nasprotujočih si stališčih. Tu sem še bolj spoznal, da nimajo prava, tu, da v meni še ni moči, da jih prepričam o nasprotju in da je torej potrebno, da zame ne ve, da se ve učim.

Tedaj smo vedeli, kako in kaj se ve učim. Tudi tvariši na robiji, zapor v Sremski Mitrovici pa smo imenovali "komunistično univerzo". Zato se nisem bal aretacije, saj sem mislil, da se bom samo tako in samo tam čimveč naučil, tako da bi se lahko še bolje boril z besedami kakor tudi z dejanjem.

Zaradi sodelovanja v demonstracijah so me nekajkrat zaprli in spet izpustili. Ko so me tako nekoč zaprli, se je agent čutil, češ kaj iščem jaz, otrok iz meščanske družine, med komunisti, in mi je dejal: "Na kakšno prihodnost pa računaš, ko pa do revolucije ne more priti še deset let?" Bil sem presenečen in sem se razveselil ob misli: "To je pa res lepot! Nisem se nadejal revolucije še petdeset let, a pogledaj si, agent režima misli, da bo prišlo do tega veliko prej."

Nekega dne je policija vdrla in napravila preiskavo na Jesenicah; mojega imena ni izvedela, dobila pa je natančen opis. Moj brat Dušan, ki je delal kot sodni pripravnik v preiskovalnem oddelku ljubljanskega sodišča, je ta opis videl in ko mi je pravil o tem, me je vprašal: "Da nisi to ti?" Tako natančno so me opisali. Ker so me že prej zaprli in pa zaradi tega opisja je paritsko vodstvo začelo zaupati nadalnje upravljanje partijske tehnike mojemu bratranču Sergeju Kraigheru. Bila sva skoraj neločljiva, pa vendar nisva vedela drug o drugem, da sva člana partije. Tudi potem sem po nalogu partijskega vodstva občasno opravljal nekatere naloge v partijski tehniki.

Gladovna stavka v Celju

Aretirali so me novembra 1934. leta, potem ko je vdrla policija, kar je bilo v zve-

zi s stavko v Celju. Preiskovalni zapor se je zavlekel, zato smo organizirali gladovno stavko, hoteč doseči, da nas čimprej postavijo pred sodišče. To je storil v resnici Tone Tomšič, ki je bil prav tedaj v preiskovalnem zaporu. Čez nekaj dni je stavka uspela in več zapornikov, med katerimi sem bil tudi jaz, so prepeljali v Beograd, kjer so nas kmalu postavili pred sodišče za zaščito države. Kmalu zatem so me že kot obsojenca odpeljali v Sremsko Mitrovico, kjer je bil položaj še težji. Po naših akcijah v Mitrovici, skupaj s tvariši, ki so jih bili prepeljali iz Lepoglave, je moral ta strogi režim popustiti. Takrat se je zame začelo obdobje intenzivnega učenja na mitroviški univerzi.

Maja 1937. leta, ko so me izpustili, sem imel to srečo, da sem se kmalu sešel s tvarišem Kareljem, ki mi je zaupal nalogo, da delam na univerzi in v organizaciji "Rdeče pomoči". V tistem času, po velikih preiskavah v Sloveniji leta 1936, položaj v mladinskem gibanju v Sloveniji ni bil ravno rožnat. Tako v partiji in SKOJ kot na univerzi je zavladalo precejšnje nezaupevanje v tedanje jugoslovansko partijsko vodstvo, zato so vzniknile tendence po separatističnemu razvoju slovenskega političnega in mladinskega gibanja, tendence, da bi se izoliralo od ostalega jugoslovanskega delavskega in mladinskega gibanja.

Moja naloga je bila, da se na univerzi bojujem zoper take in podobne tendence. Priznat moram, da sem bil skrajna dokaj nesprijeten, kajti v Mitrovici nam je uspelo, da smo se teoretično dobro podkvalili, ker pa nismo poznali resničnih razmer v deželi, se nismo bili pripravljeni tudi za popoln razmah praktične politične dejavnosti.

Član mladinske komisije

Februarja 1938. leta so sklicali v Zagrebu sestanek mladinskih voditeljev. Razen dveh drugih tvarišev so delegirali tudi mene. Tega potovanja se dobro spominjam zaradi neke zanimive podrobnosti. V vlaknu smo po naključju dognali, da smo vsi trije rojeni istega leta, istega meseca in istega dne in da prav tisti dan, ko smo potovali, vsi trije praznujemo rojstni dan.

Po vrnitvi iz Zagreba so me določili za voditelja pokrajinske komisije za mladinsko delo, kmalu pa tudi za člana mladinske komisije pri centralnem komiteju KP Jugoslavije, ki jo je ustanovil tvariš Tito in v kateri smo bili tudi Ivo-Lola Ribar, Leo Mates in jaz. To je bilo obdobje intenzivnega dela z mladino, po novih metodah, v novem stilu, obdobje, ko smo izkoriščali najrazličnejše legalne oblike in možnosti, da bi čim bolj razširili množično bazo — prek združenj, društev, prireditelj, zletov itd. Tako sem takrat veliko potoval s kolesom po vsej Sloveniji, ki sem jo prevozil po dolgem in počez.

Hkrati sem se, poleg partijskih zadolžitvev, nenehno učil, hoteč končati tehnično fakulteto. Bil pa sem že starejši študent, zato nisem hotel biti popolnoma v breme domačim in sem se tudi zaposlil. To je bilo obdobje mojega intenzivnega dela in učenja.

Leta 1939 so me razrešili te dolžnosti po partijski konferenci za Slovenijo; na njej sem bil kooptiran v centralni komitej, v katerem so mi zaupali novo dolžnost, v Agitpropu.

Pozneje se je iz Francije vrnil Kidrič, ki je prevzel vodstvo Agitpropa. Pri tem delu sem ostal do 1941. leta, neposredno pred vojno pa me je partija razbremenila skoraj vseh nalog, da bi lahko diplomiral. Tedaj sem se kot predstavnik CK samo udeleževal okrožnih konferenc — partijskih in sikojskih.

Samo komunisti lahko rešijo Jugoslavijo

Na neki takšni konferenci, sikojski, na Jesenicah 27. marca 1941 so me aretirali vdrl so namreč na konferenco. Med konferenco so se nenadoma prikazali pri vratih žandarji, drugi pa so z bajonetmi razbijali okna. Vsako upiranje je bilo brez pomena. Čeprav se mi je posrečilo uničiti svoje dokumente, so žandarji vendarle zvedeli za moje ime in priimek. Takoj so me strpali v avto in odpeljali na ljubljansko policijo. Privedli so me k tedanjemu komisarju, ki se je pisal Jeranec. Ta je med vojno umrl kot naš sodelavec. Takoj ko sem vstopil, se je komisar Jeranec obrnil k daktilografu, rekoč:

"Napišite splošne podatke." Čez čas pa je pripomnil:

"Osumljenec ne prizna ničesar, ne pove ničesar, noče podpisati zapisnika. Pika."

Jaz pa nisem rekel ničesar, niti me ni ničesar vprašal. Ko je daktilografka odšla, se je obrnil k meni in začel pripovedovati, kaj vse se je zgodilo 27. marca, kakšen je položaj v deželi in dodal: "Vdaj lahko samo vi komunisti rešite Jugoslavijo."

Objubil je, da nas bodo prav kmalu izpustili. Prišel je k meni v zapor še nekajkrat samo zato, da bi mi povedal, kaj vse se dogaja v deželi, in zvedel, kaj mi, komunisti, mislimo o tem.

V zaporu smo dočakali izbruh vojne. Po nekem letalskem alarmu so nas vse izpustili. Med nami je bil tudi Tone Tomšič.

Kmalu smo našli Kidriča, Leskoka in mnoge druge tvariše. Na direktivo partije smo takoj sklenili, da odidemo v protostojalske enote za boj proti sovražniku. Tako se nas je skupina 25 komunistov napotila proti Novemu mestu, kjer so, kakor smo slišali ustanovljali tako enoto. Spotoma smo zvedeli, da so osnovali NDH in da so s tem enote jugoslovanske vojske v Sloveniji odrezane od svoje glavnine. Tako smo se vrnili.

V skladu z novim položajem in pripravami partije na oboroženo vstajo so nastale tudi spremembe v vodstvu in v slogu dela v Sloveniji. Določeni sem bil za sekretarja OK Ljubljana, kar sem bil vse do februarja 1942. leta.

Zakaj mi je pri srcu moja sedanja življenjska pot? Mislim, da morda najbolj zaradi istega zadovoljstva, ki ga čutimo vsi, ker smo živeli in se borili v času, ki je bil odločilna prelomnica za nadaljnjo usodo — za prihodnost tako naših narodov kakor vsega človeštva. Čeprav nisem imel ambicij niti se nisem čutil sposobnega, da bi ubral pot aktivnega političnega boja, me je prav ta in takšen čas tudi naplil na to življenjsko stezo.

Zdi se mi, da sem bil za to življenjsko pot precej neprivržen, pa tudi mlad, malo sem vedel, pa vendar morda tudi to ni bilo brez prida, kajti borbeno šola življenja je najboljša in najzanesljivejša šola.

Ce pa bi danes moral začeti od kraja, v razmerah, v katerih živi naša sedanja generacija, je gotovo, da si ne bi izbral politike, ampak — tehniko. S tem seveda nočem reči, da mi je žal poti, kakršno sem ubral, saj si velikokrat ne izberemo življenjske poti po svojih željah, ampak po objektivnih nujnostih življenja in časa, v katerem živimo.

VISOKA ODLIKOVANJA VELIKEGA REVOLUCIONARJA — Poleg žare s pepelom pokojnega Borisa Kraigherja je blazinica z vsemi odlikovanji, ki tudi na zunaj zaznamujejo Borisa Kraigherja kot velikega revolucionarja in delavca.

Telefoto: Tanjug

ZALNA KOMEMORACIJA V LITOSTROJU — V obdelovalnici tovarne Litostroj v Ljubljani je bila večeraj dopoldne žalna komemoracija. Številni delavci so z enominutnim molkom počastili spomin na tragično preminulega podpredsednika ZIS Borisa Kraigherja, sekretar tovarniškega komiteja ZK Milan Vidmar pa je v kratkih besedah orisal njegov pomen in nenadomestljivo izgubo, ki so jo ob njegovi smrti utrpeli vsi narodi Jugoslavije. Kolektiv tovarne Litostroj je poslal tudi žalno brožjavko predsedstvu CK ZKJ in zveznemu izvršnemu svetu. (R. V.)

Na Voglu — na zadnjem smučanju

LJUBLJANA, 5. jan. — »Do drugih sem strog in moram biti tudi do sebe,« je rekel podpredsednik ZIS in član predsedstva CK ZKJ Boris Kraigher, ko se je v turek dopoldne na Voglu posvajal od svojega prijatelja in hitel v Beograd, ne menec se za pripombe, da je bil dan utrudljiv in da je do Beograda še dolga pot.

Usodni dan se je odpravil. Boris Kraigher s svojima s sinovoma in prijateljem inž. Janezom Jermanom se rano zjutraj smučat na Vogel. Ker je bila v prvih novoletnih dneh na zračnicah in smučih ših gneča, so se sklenili povzpeti na goro med prvimi.

In res so se odpeljali kot edini potniki še s prvo gondolo ob tridecet na osem zjutraj, takrat ko so mnogi drugi smučarji še spali.

"Menili smo se, da bo le po, vendar mi je podpredsednik omenil, da mora kmalu po kosilu nazaj,« nam je povedal direktor tovarne poštva v Brezicah inž. Jerman. »Ko smo prišli na vrh sedenčnica se ni vozila. Čaka li smo do tridecet na devet potem pa šli k žičnici, kjer smo ugotovili, da je vse ravno v redu. Ker torej žičnica ni delala, smo odšli (podpredsednik, njegova sinova in jaz) v bunarico na čaj, potem pa do začetne postaje vlečnice Vlečnica se ni gnila, vse je bilo zamrznjeno in žica je takoj padla s koles. Nato smo začeli razbijati led.

"Zakaj pa večeraj zvečer niste tega delali,« nam je vprašal podpredsednik delavce.

"Zato, ker je ob petih po polnoči konec našega šlita." "Toda tu in tam bi lahko vmes tudi pozneje razbili led,« je pripomnil podpredsednik.

"Žal, delamo samo do petih."

In tako je žičnica v času, ko bi sprito navala smučarjev morala najbolj služiti svojemu namenu, počivala.

"In tako z vleko ni bilo nič,« je nadaljeval inž. Jerman. »Jaz sem se odpravil na klanec na levi, oni, podpredsednik Kraigher in njegova sinova, pa so mi rekli, da bodo vozili spodaj na nekem bregu. Pozneje smo se spet srečali in tvariš Kraigher mi je rekel, da bo s časom trda predla. Imamo še dolgo pot,« je dejal. Kam pa gresite? V Beograd. To je nemogoče. Pot je dolga, cestišče nevarno, razen tega ste od smučanja utrujeni in nimate kondicije. So firanje je druge vrste napor, bolj živčen kot telesen. Do drugih sem strog in moram biti tudi do sebe."

Potem smo se poslovili. Bil je dobro razpoložen, zadovoljen s smuko in tudi fantazija bila dobre volje. Ko mu je dopoldne še vlečnice razlagal delovanje novih žičnic, se je za te naprave zelo zanimal in mu dejal, da bo spet prišel, če bo mu bo dovoljeval čas.

Zal se to ne bo zgodilo,« J. TURK

Na predlog dekana prof. dr. Mare Bester so poslali žalno brožjavko predsedniku ZIS Petru Stamboliju.

F. S.

Ceprav nisem bil eden od najbližjih sodelavcev pokojnega Borisa Kraigherja, sem vendar imel z njim iz časa osvobodilnega boja pa vse do njegove prerane smrti dovolj stikov, da sem ga lahko spoznal kot človeka, komunisto, voditelja. To se posebno velja za zadnja štiri leta, ko je deloval kot podpredsednik zveznega izvršnega sveta, odgovoren za področje gospodarstva, pri čemer sem imel z njim precej delovnih stikov. Tako kot vsi drugi sodelavci, sem ga tudi jaz spoštoval in cenil posebno zaradi njegove izredne delamosti, odločnosti in osebne hrabrosti. Te lastnosti so v njegovem odgovornem delu se ka ko prišlo do izraza in bile se kako važne za končni uspeh njegovih osebnih in kolektivnih prizadevanj. Nas dinamični razvoj in z njim porajajoča se protislova namreč nenehno postavljajo vsakega aktivnega ustvarjalca pred množico resnih dilem in težav, ki so včasih videti skoraj nerešljive. Za njihovo uspešno premaganje pa resničnemu voditelju nista potrebni samo državniška moč in poklen odnos do stvari, temveč tudi osebna odločnost in hrabrost, da prevzame nase odgovornost za kakršnekoli posledice spre-

jetih odločitev. Pokojni Boris Kraigher je te lastnosti združeval v največji močohi meri.

Bil je resnični zastavonoša našega družbeno-ekonomskega napredka in pruborec reforme, hraber in odločen v razreševanju spremljajočih dilem in težav socialistične graditve, nepopustljiv v boju proti vsake-mu oportunizmu in malodušnosti, ki nista ravno redek pojav v tako širokem in zapletenem gibanju, kot je družbeno-gospodarska reforma.

Takšen dosleden borbni duh in takšno pojmovanje je vedno vplival tudi svojim sodelavcem iz forumov, v katerih je aktivno sodeloval. Če se je pri tem s kom sporekel ali pa se ni strinjal, potem je bilo te skoraj vedno pri upravljanju manj ali bolj doslednega ukrepanja v izvajanju reforme, manj ali bolj odločne obsojbe raznih oportunističnih ali birokratskih odklonov od osnovne linije. Ze kar prislovna je bila njegova izredna delamost. Ne pretiravam, če trdim, da je imel reden šeststajsturni delavnik. On je dobesedno izgoroval in tudi izgorel v delu za našo skupno stvar.

VINKO HAFNER

Preveč smo presunjeni in priazdeti vsi na univerzi, da bi se v tem trenutku zavedali teške izgube, ki nas je doletela in ki jo je narekovala neizprosna usoda. Univerza v Ljubljani ni izgubila samo vnetega zagovornika, Boris Kraigher je bil ves čas svojega študentskega življenja na njej s pokojnim Tonetom Tomšičem vred revolucionarni voditelj študentov in s tem vse mlajše napredne inteligence.

Daljnovidno je spoznal pomen univerze za kulturni napredek in razvoj celotnega našega naroda. To zamisel je vztrajno zagovarjal in uresničeval, tako da je naša današnja popolna slovenska univerza resnično njegova velika zasluga, ki ne more in ne bo nikoli pozabljena. Toda ta dokončna uresnitvev mu je bila omogočena.

Ko je prišel Boris Kraigher v Beograd, je nadaljeval vlogo, ki jo je imel v precejšnji meri Kidrič. Ce povežemo zdaj Kidričevo ime z uvedbo samoupravljanja, mislim, da je treba Kraigherjevo ime ne-ločljivo povezovati z gospodarsko reformo v tem smislu, da je bil od začetka udeleženec v tistem delu, ko smo smatrali samo koncepcijo, da pa je bil tudi v njenem centru, ko se ta koncepcija uresničuje. Za nikogar ni skrivnost, da je bil Boris Kraigher kandidat, da sestavi nov zvezni izvršni svet kot njegov bodoči predsednik, kar je bila posvema naravna posledica njegove vloge v dosedanjem izvajanju reforme.

Ko sem ga zadnjikrat obiskal, se je v pogovoru pokazalo, da je ves osredotočen na to centralno nalogo, ki naj bi jo izpolnil. Imel jo je predvsem za politično nalogo in zato je morda tudi meni, ki se ne ukvarjam s tem, vendarle celo uro pojasnjeval smisel reforme, težave v njenem izvajanju, značaj teh težav in odpore, pa tudi srdaštva, ki jih je treba po njegovem mnenju uporabiti, da se reforma izpelje do kraja.

Iz vseh teh razlogov imam občutek, da je težko misliti, kaj bi nas v tem trenutku prizadelo bolj od izgube Borisa Kraigherja.

Ena njegovih značilnosti je bila, da se

Vrzel, ki je nastala v naših vrstah z njegovo smrtjo nas obvezuje, da se še bolj strmimo in da se s podvojenimi silami zavzemamo za uresničevanje ciljev, katerim je on posvetil vse svoje življenje.

Dejati smi, da je smrt revolucionarjev trenutek vesti za celotno gibanje. Ne sol-

FRANCEK MIRTIC

Globoko me je pretresla novica o smrti Borisa Kraigherja. Prikrat sva se srečala v času stare Jugoslavije, prav v kaz-nilnici v Sremski Mitrovici. Posebej mi je tvariš Kraigher ostal v spominu po tehničnih razpravah o praktičnih in teoretičnih vprašanjih. Vse, kar je govoril, je pre-j temeljito preučil. Odkloval se je zlasti s preučevanjem in poznavanjem Marčevega Kapitala. Nam delavcem v kaznilnici pa je na poljuden način predaval politično ekonomske probleme, ki jih je imel v tistem času. Pisal je tudi razprave s tega po-dročja v časniku "Udarnik", ki ga je ure-jal Moša Pijade.

Posebno živo mi je ostala v spominu

Mislim, da je naše gospodarstvo prav v zadnjih letih, ko se je tvariš Boris Kraigher kot podpredsednik izvršnega sveta neposredno ukvarjal z gospodarsko reformo, doseglo velike in pomembne rezultate. Nedvomno ima pokojni podpredsednik ve-like zasluge, da je do gospodarske reforme tudi prišlo. V tem času je naše gospodarstvo doseglo mednarodno afirmacijo, smrt tvariša Kraigherja pa pomeni za

Se tako zbrano povedana beseda več jemlje, kot pove: »Ko sem ga spoznal, je bil Boris star 16 let in se nam je pridru-žil čez nekaj let. Potlej smo se nenehno srečevali — pred vojno in v času NOV, pozneje v Sloveniji, ko je bil predsednik IS in zdaj v ZIS. Ne samo, da ga dobro poznam, temveč sem imel priložnost spremljati njegovo delovanje od blizu in mo-rvam reči predvsem to, da me je vselej impresionirala njegova odločnost, da pre-maga vse težave.

S Kraigherjevo smrtjo smo izgubili člo-veka, ki se je najbolj zavzemal za izaja-je gospodarske reforme in obenem dose-gel dobre rezultate. Verjetno bo izvajanje gospodarske reforme prizadeto, posebej se letos, ko na tem področju predvideva-mo pomembnejši napredek. Pri nas so ljudje sprejeti vest o smrti Borisa Kraigherja z usopustjo, žalostjo in prizade-tostjo. Postavljamo vprašanje, ali bo šla gospodarska reforma naprej z istim tem-

JOZE BRILEJ

Naš proizvodni in gospodarsko nepre-členljivo izgubo. Vemo tudi, da je Boris Kraigher dosledno zastopal stališča o družbenem samoupravljanju; upam pa, da njegov trud ne bo zaman, ker nam je jasno pokazal, kakšno naj bo socialistično gospodarstvo.

MILKO GRGIČ,

Šef skladišča Instalacije

O njegovi nezlomljivi energiji sem se znova prepričal zadnja tri in pol leta v ZIS. Zato pravim, da je premalo rečeno, če rečemo, da je to nenadomestljiva izguba, neprecenljiva škoda. Če so nam kdaj bili potrebni takšni ljudje, so nam po-trebni danes, ko bomo glavno bitko za reformo. On je v to bitko vnašal res se-se vsega in je dejansko izgoroval v delu, ker je vedel, da je to edina pot, po kateri lahko napredujemo.

JANEZ FAJFAR,

planer, Avtomatizacija

naslednikom ne bo pretežko poti nadalje-vati. Opazil pa sem še nekaj, kar se mi ne zdi prav: po stari človeški navadi, ki je skrajno krivična, se zavedamo tega, koliko nam nekdo pomeni, šele potem, ko ga ni več...

MARJAN OMERZA,

delavec, Krovstvo in Kleparstvo

Tak je ostal tudi v letih graditve po-ostoboditvi, ves vnet za cilje, za katere je delal, živel in se bojeval, sposoben vodi-telj, emeraj s pogledom uprtim in prihod-nost.

Najbolj tragično je to, da je nenadna smrt preprečila njegove največje načrte za uresničitev družbene in gospodarske reforme. Ves je izgorzel za to veliko in po-membno nalogo, za katero je znal navdu-šiti svojo okolico; svoje sodelavce in naše občane. Neizprosna resnica o njegovi smrti nas je pustila brez besed.

JANKO RUĐOLF

Marko Kraigher se bolje počuti

BEOGRAD, 5. jan. (Tanjug). — Marko Kraigher, ki so ga po tragični nesreči prepele v Sremski Mitrovici, se zdaj čisto dobro počuti. Čeprav je dobil hujše poškodbe, za njim ni nobenih komplikacij. To je v odgovor na telefonsko vprašanje sodelavca Tanjuga iz Beograda povedal zdravnik kirurškega oddelka bolnišnice dr. Nemanja Ljubišić. Ni pa še mogel povedati, kdaj bo lahko deček zapustil bolnišnico.

Globok odmev tragedije na Tržaškem in v Gorici

TRST, 5. jan. — Novica o tragični smrti podpredsednika ZIS Borisa Kraigherja se je včeraj v dopoldanskih urah razširila po Trstu in Gorici. Prišla je tako nepričakovano, da so mnogi tržaški Slovenci in tudi drugi prebivalci spraševali po telefonu uredništvo Primorskega dnevnika, če so novice, ki so jih slišali, resnične.

Tržaški radio je že v popoldanskih slovenskih in italijanskih oddajah obširno poročal o nesreči in hkrati objavljati tudi življenjepis umrlega podpredsednika ZIS. Novica o smrtni nesreči Borisa Kraigherja je povzročila globok odmev in žalovanje zlasti med tržaškimi Slovenci, ker so ga mnogi osebnostno poznali iz časov narodnoosvobodilnega boja in pozneje, ko je bil na Tržaškem sekretar tedanje KP za Julijsko krajino. Današnji Primorski dnevnik je priobčil na prvi strani sliko Borisa Kraigherja in obširno poročilo o njegovi tragični nesreči. Hkrati je glasilo slovenske manjšine objavilo podoben življenjepis Borisa Kraigherja. Tudi drugi časopisi, ki izhajajo na Tržaškem in Beneškem, obširno poročajo o smrti podpredsednika ZIS. Tržaški Piccolo prinaša poročilo, v katerem opisuje tragično smrt Borisa Kraigherja in njegovo življenje. Kršćanski demokratiški listi Gazetino, ki izhaja v Benetkah, je objavil obširno poročilo o smrti Borisa Kraigherja in poglavite podatke iz njegovega življenja in dela. Časopis izvenjskega tujstva, da je bil Boris Kraigher eden poglavitnih pobudnikov gospodarske reforme v Jugoslaviji. Ob njegovi smrti je poslala SKGZ zvezni konferenci SZDLJ brožurko, v kateri izraža globoko sožalje jugoslovanskemu ljudstvu in prizadeži družini. Posebna delegacija SKGZ se bo jutri udeležila pogrebnih svečanosti v Ljubljani. Tudi deželni komite KPI za Furlanijo in Julijsko krajino je poslal CK ZKJ sožalno brožurko.

D. K.

Odmev v Italiji

RIM, 5. jan. — Vest o smrti Borisa Kraigherja, ki je tako boleče presunila vse Jugoslovane, je odjeknila tudi v italijanskih krogih. Med evropskimi in italijanskimi socialističnimi, ki so se sodelovali na senatski seansi Cesare Merzaga, ki je brožurko prosil našega ambasadorja, da sporoči njegovo sožalje jugoslovanski vladi in jugoslovanskemu narodu.

Beograjski dopisnik Unitā poudarja v biografiji Borisa Kraigherja njegovo zvezo z italijanskimi antifašisti in partizani. Pravi, da je bil aktivnost pokojnika tri desetletja povezana z odločilnimi vojnimi in revolucionarnimi dogajanjmi v naši državi in da je bil do zadnjega najtesneje spojen z bojem za izgradnjo socializma. Pristavlja, da je bil prav Boris Kraigher med najbolj privrženi in avtoritativni zagovorniki te specifične poti. Oznčuje ga kot enega najbolj avtoritativnih gospodarskih reformerov in meni, da je bilo njegovo ime najtesneje povezano z njo, zlasti v času, ko je bila reforma, ki se sedaj navezuje na lastne uspehe, predvsem še bitka za reformo.

Dopisnik Avantijskega Beograda poroča o žalovanju v Jugoslaviji. Boris Kraigherja imenuje očeta reforme, opisuje Kraigherjevo življenjsko in revolucionarno pot, opisuje ga kot ustanovitelja slovenske dežele in kot pripravnika novega rodu voditeljev, ki tvorijo najbolj prebrano jedro nove jugoslovanske usmeritve.

Tudi drugi današnji italijanski listi obveščajo svoje bralce o izginotju, ki je zadela jugoslovanske narode, radio in televizija pa sta to storila že včeraj.

Rojstni kraj Borisu Kraigherju

GRADIŠČE V SLOVENSKIH GORICAH, 5. januarja. — V rojstnem kraju Borisa Kraigherja, je kolektiv osnovne šole sklenil, da se bo ta šola v trajen spomin na tragično preminulega revolucionarja odslej imenovala »Šola Borisa Kraigherja«. Prebivalci Gradišča so sklenili vzdati spominsko ploščo na hiši šte. 49, kjer je bil rojen Boris Kraigher.

Vest o prerani smrti tovariša Borisa je bila z lastno sprejeto na vsem področju Slovenskih gorc, kamor je Kraigher dostikrat prihajal.

ŽALNA SEJA V MARIBORU — Poslovilni govor v počastitev spomina Borisa Kraigherja je imel Tone Kropušek

Življenje je posvetil boju za dobro delovnih ljudi

Mariborske občine in družbeno politične organizacije v spomin Borisa Kraigherja

MARIBOR, 5. jan. — Dopoldne je bila tu skupna žalna seja občinskih skupščin Maribor, mestnega komiteja ZK, konference SZDL Maribor ter vodstev ZB, ZM, sindikata in drugih družbeno-političnih organizacij. Na seji je govoril politični sekretar mestnega komiteja ZK Tone Kropušek.

Boris Kraigherja smo izgubili v času največjih prizadevanj in pričakovanj nove revolucionarne preobrazbe naše države, je dejal tovariš Kropušek. Vsi smo ga poznali ne le kot našega rojaka, pač pa kot revolucionarja, ki je vse svoje življenje posvetil boju za osvoboditev delovnih ljudi. Vsako srečanje z njim nas je spodbujalo in vivalo novih moči, kadar nam je bilo to najbolj potrebno. Velikokrat je v razgovorih z nami in v delovnih kolektivih poudarjal, da pričakuje v deljanih mariborskega industrijskega potenciala svojo podporo gospodarskim in političnim konceptom, ki jih je začrtal 8. kongres ZKJ in za katere se je z vso svojo energijo, doslednostjo in brezkompromisnostjo boril tudi on sam. Tudi njegove kritične pripombe na račun našega dela so nas vedno spodbujale k še večji usvarjalnosti. Domač in neposredni je bil tesno povezan z vsemi dogajanjmi in ljudmi v Mariboru. Zato je tudi pred nedavnim izvoljen za kandidata, da bi pri nas ponovno kandidiral. Globoko smo pretreseni in prizadeti, ker te njegove želje ne moremo uresničiti. Tragična in prerana smrt nam ga je iztrgala prav v trenutku, ko bi ga najbolj potrebovali.

Sožalje Kraljeva Mariboru

MARIBOR, 5. jan. — Mestni komite ZKS Maribor je danes dobil sožalno brožurko družbeno političnih organizacij in skupščine občine Kraljevo, v kateri izreka izraze globokega sožalja ob smrti podpredsednika ZIS Borisa Kraigherja, ki je bil na mariborskem območju zvezni poslanec.

M. K.

Sklad Borisa Kraigherja na železnici

LJUBLJANA, 5. jan. Delavski svet združenega železnicega transportnega podjetja Ljubljana je imel danes žalno sejo ob smrti Borisa Kraigherja. Na seji je spregledal sklop Vukmanovića sklada Borisa Kraigherja za financiranje znanstvenih raziskav v prometu.

Vukmanović doputoval v Azijo

BEOGRAD, 5. jan. (Tanjug). — Predsednik centralnega sveta Zvezne sindikatske Jugoslavije Vukmanović je odpotoval danes z letalom v Tokio. Na povabilo generalnega sveta japonskih sindikatov (Sohio) se bo nekaj dni mudil v Japonski, obiskal pa bo tudi Indijo in Ceylon, kjer bo z voditelji tamkajšnjih sindikatov izmenjal mnenja o preletih vprašanj mednarodnega sindikalnega gibanja.

KP SZ in PZDP za posvetovanje

PARIZ, 5. jan. (Tanjug). — Šef sovjetske partijske delegacije Arvid Peljše je na XVIII. kongresu KP Francije povedal, da je CK KP SZ na decembrskem plenumu ugotovil, da je napočil čas za novo posvetovanje komunističnih in delavskih partij, kar naj bi bilo v prid boju za enotnost mednarodnega komunističnega gibanja. Šef sovjetske partijske delegacije je pristavil, da se je za sklicanje posvetovanja izreklo doslej več kot 60 partij.

Poljska združena delavska partija se je tudi izrekla za novo posvetovanje komunističnih in delavskih partij. V daljšem članku, priobčenem v časopisu »Tribuna Ludu« ob 25. obletnici ustanovitve PZDP, je član politbiroja CK PZDP Ignacij Loga-Sowinski zapisal, da je to stališče poljske partije plod hotenja, da bi mednarodno komunistično in delavsko gibanje spet postalo enotno.

Borisova življenjska pot - njegova politična oporoka

Žalna seja ljubljanskega mestnega sveta in družbeno političnih organizacij mesta

LJUBLJANA, 5. jan. — V Ljubljani, kjer je Boris Kraigher preživel svojo revolucionarno mladost, so na današnji skupni žalni seji počastili njegov spomin predstavniki mestnega sveta, mestnega komiteja ZK, mestnega odbora SZDL, mestnega sveta sindikatov, zveze združenj borov in mestnega komiteja zveze mladine.

Lik Borisa Kraigherja ter njegovo revolucionarno delo in vrednote, s katerimi je obogatil naše revolucionarno gibanje, je prikazal sekretar mestnega komiteja ZK Franček Mirtič. »Vsi smo dobro vedeli,« je med drugim dejal, »da je Boris nosil največji del bremena kot tvorec, strateg in uresničevalec vsega, kar smo v Jugoslaviji imenovali z besedo reforma. Dobro je vedel, da vodimo boj za veliko več kot samo za stabilno gospodarstvo ali za višjo ali manjšo stopnjo gospodarske rasti. Boj za reformo je istovetil z odločilno bitko za novo, višjo fazo razvoja družbenih odnosov in za uresničitev samoupravljanja. V ta boj je pokojni Boris Kraigher vložil vso svojo energijo, znanje in pogum.

Boris Kraigher je umrl premlad, nenadoma, sredi dela in poleta ter ni zapustil za seboj pisane politične oporoke. Vendar iz njegove kratke, bogate življenjske poti, iz njegovih dejanj in načel lahko sami razberemo politični testament, ki nas obvezuje, da se še bolj strmimo in da se s odvojenimi močmi zavzemamo za uresničevanje ciljev, katerim je posvetil vse svoje življenje.

Sprejeli so sklep, da bo v Ljubljani v spomin na revolucionarno delo Borisa Kraigherja dobila ime po njem ena najvažnejših ulic ali trgov. Nadalje so sklenili, da bodo mestni svet, občinske skupščine in družbeno politične organizacije namesto vencev prispevale 3 milijone starih dinarjev za gradnjo kliničnega centra v Ljubljani.

Z žalne seje so poslali sožalno brožurko predsedniku CK ZKJ in vsemu izvršnemu svetu.

M. R.

Rdeča garda napada Tao Čuja

PEKING, 5. jan. (Tanjug). Tudi danes je bilo po pekinških ulicah slišati ostre in glasne kritike rdečegardistov na račun tako imenovanih »buržoaznih reakcionarjev« v vrhovih kitajskega partijskega aparata. Po zvočnikih, montiranih na avtobusih, ki so križarili po mestu, so rdečegardisti napadali celotni oddelek za propagando CK KP Kitajske pod vodstvom že kritiziranega načelnika oddelka Tao Čuja. Na plakatih rdeče garde, ki so popisani s sramotljivimi izrazi, sta se zmeraj napisali imeni predsednika LR Kitajske Liu Sao Čija in generalnega sekretarja CK KP Kitajske Teng Hsiao Pinga. Proti omenjenima visokima voditeljema je zdaj začela aktivno nastopati tudi Mao Ce Tungova žena Čiang Čing, ki je po enem izmed sestankov z rdečegardisti obsodila Tao Čuja kot zvestega predstavnika skupine Liu-Teng.

Aktivni komunistov Moskve in moskovskega okrožja je z resolucijo označil to, kar se zdaj dogaja v LR Kitajski, kot dokaz, da je »velikodržavna protisovjetska politika Mao Ce Tunga in njegove skupine prešla v novo, nevarno fazo«.

V Celju so se zbrali na žalni seji odborniki občinske skupščine in vodstva družbeno političnih organizacij.

V podjetjih Luka Koper, Slavniki Koper, Mehanotehniška Izola, Delamaris Izola, Splošna plovnica Piran, gostinski podjetje Metropoli v Luciji in v mnogih drugih kolektivih v obalnih občinah so danes na žalnih sejah počastili spomin velikega revolucionarja.

Nocoj je bila v delavskem domu v Trbovljah žalna seja delavskih svetov trbovlskih delovnih organizacij in občinskega odbora združenja ZZZ NOB Trbovlje.

NI BOMBARDIRANJA CIVILISTOV! — Ta dva posnetka z neke ulice v Hanoju je oddala sovjetska tiskovna agencija TAASS, zmontirala pa ju je ameriška agencija UPI. Posnetka tako govorijo kot mnoga druga poročila pričajo, da so zgodbe o »holetni preciznosti«, s katero naj bi se ameriško bombardiranje osredotočalo na vojaške cilje, vsaj — pretrane. Zadnje dni se je v Washingtonu zavzdignil pravi vihar zaradi poročil, ki jih je prav o tem objavil v New York Timesu njegov urednik Harrison Salisbury, prvi ameriški dopisnik, ki je lahko obiskal Severni Vietnam. Njegovi dopisi so namreč ameriški javnosti prvič v neposredni obliki razkrili, kakšen je resnični učinek ameriških bomb v civilnih severnovietnamskih naseljih.

Vietnam

20 milijard za pogubno vojno

Tolikšni bodo ameriški dolarski stroški za Vietnam v tekočem finančnem letu — Johnson bo terjal 12 do 15 milijard dolarjev dodatka

WASHINGTON, 5. jan. (Reuter, AP, AFP). — Po senatnih virih bo predsednik Johnson zahteval od kongresa dodatnih 12 do 15 milijard dolarjev, s katerimi naj bi krili naraščajoče stroške vietnamske vojne. Od navedene vsote naj bi do konca junija porabili 9 do 10 milijard dolarjev, kar pomeni, da bodo ameriški stroški za vietnamsko vojno v tekočem finančnem letu znašali približno 20 milijard dolarjev.

Kot je sporočila AP, je južnovietnamska narodnoosvobodilna fronta obsodila predlog britanske vlade, naj bi se predstavnik ZDA, Južnega Vietnam in DR Vietnam pogajali o miru v Vietnamu. Generalni delegat DR Vietnam Mai Van Bo je na kosilu s časnikarji v Parizu izjavil, da bo hanojska vlada preučila morebitni predlog ameriške vlade o navezavi stikov s hanojsko vlado, vendar le po dokončani in brezpogojni ustavitvi bombardiranja DR Vietnam.

Kitajski vodilni list Zen Min Zi Bao, katerega komentator prenaša agencija Hsinhua, je danes zapisal, da je britanska pobuda za mirovne pogajanje o Vietnamu nov trik velike zarote. Ca-

dilno kilow, da je »magnjena kapitalizacija pred ameriški imperialisti« in da ves čas sodeluje z ameriškim imperialisti. Nad DR Vietnamom so včeraj sestrelili tri ameriška letala, kot je sporočila vietnamska časopisna agencija. Po istem viru naj bi nad DR Vietnamom doslej sestrelili 1625 ameriških letal.

AP je sporočila iz Saigona, da so se navzile božičnim praznikom ameriške izgube v Vietnamu v minulem tednu povečale. Američani so uradno potrdili, da je bilo v tem času ubitih 128 ranjenih pa 684 ameriških vojakov. O izgubah južnovietnamskega režima je AP sporočila uradne podatke, po katerih naj bi imele vladne enote 146 ubitih in 14 pogrešanih vojakov. V tej informaciji je tudi trdi-

tev, da so enote osvobodilnega gibanja imele 882 mrtvih, 133 gverilcev pa naj bi ujeli. Po teh podatkih naj bi padlo v Vietnamski vojni doslej 6644 ameriških vojakov, od tega samo v letu 1966 4770. AP tudi trdi, da je bilo doslej ranjenih v Vietnamu več kot 27.500 ameriških vojakov.

Tanjug poroča iz Phnom Penha, da je Kambođa poslala ZDA in saigonskemu režimu protestni pti zaradi napada na kambojsko vas Batu 30. decembra lani. V notah je navedeno, da so bili med napadom ubiti štirje Kambožani, dva sta bila ranjena, 12 pa so jih ugrabili. Britanski filozof Bertrand Russell je v svoji knjigi »Vojni zločini v Vietnamu«, objavljeni včeraj v Londonu, zapisal, da bi bilo treba ZDA prisiliti, da bi takoj in brez pogoja zapustila Vietnam. Znan britanski pacifist meni, da lahko sedanja politika ZDA v jugovzhodni Aziji povzroči le svetovno katastrofo. Russell je opozoril na to, da visoki krogi ameriške hierarhije ne skrivajo, da je naslednja etapa ameriške politike v Aziji uničenje LR Kitajske.

Tončič: glavna problema Tirolska in EGS

DUNAJ, 5. jan. (Tanjug) — Avstrijski zunanji minister dr. Ljubo Tončič-Sorini je dejal, da bodo prizadevanja za rešitev južnotirolskega problema ena izmed najpomembnejših zunanje-političnih nalog avstrijske vlade v letu 1967. Precej zadržano pa je govoril o možnostih, da bi to pereče vprašanje avstrijsko-italijanskih odnosov razrešili že letos. Med nadaljnjimi pomembnimi zunanje-političnimi cilji avstrijske vlade v letu 1967 je minister Tončič omenil, da bo treba čimprej skleniti pogodbe z EGS in nadaljevati pogajanja o premoženjskih zadevah z CSSR, Poljsko in Italijo.

članstvo, naj izstopi iz stranke.

Očitno je, da zbujata PNI največje nasprotovanje s svojim lokalnim stališčem do predsednika Sukarna. Poglavitna moč te največje politične stranke v državi pa ni osredotočena na zahodni Javi, kjer prevladujejo opozišne politične skupine, temveč na široki kampanji zoper PNI, ki sodelujejo samo pripadniki in desničarskih akcijah, front, temveč tudi nekateri predstavniki lokalnih oblasti, ki celo z grožnjami silijo

Brown za vstop v »gospodarsko in politično« Evropo

RIM, 5. jan. (AP). — Britanski zunanji minister George Brown je izjavil, da namerava laburistična vlada ukreniti vse, da bi Velika Britanija postala članica EGS. Na sestanku voditeljev socialističnih strank iz 12 držav v Rimu je Brown dejal, da je Velika Britanija prav tako pripravljena zavzeti se za politično enotnost zahodnoevropske gospodarske skupnosti.

Pietro Nenni je v imenu italijanske socialistične stranke podprl britansko zahtevo po pridružitvi k EGS in obdobju francoskega predsednika de Gaulle, da to preprečuje in tako sabotira idejo o zahodnoevropski politični in gospodarski skupnosti.

Vremenoslovski sistem OZN

NEW YORK, 5. jan. (Tanjug). — Združeni narodi bodo organizirali nov sistem opazovanja vremenskih razmer po svetu in mednarodne izmenjave informacij o tem. Zdal končujejo načrt, ki ga bodo aprila predložili petemu svetovnemu kongresu vremenoslovcev v Zenevi. Po tem načrtu naj bi vzpostavili širše omrežje avtomatičnih postaj za opazovanje vremena. Uvedli bodo stalne in gibljive ladje, pa tudi stalne umetne satelite. Sistem bo gradili štiri leta.

V svetovni meteorološki organizaciji je 117 držav in 12 ozemelj. Organizacija ima letošnje proračun, ki znaša približno 2,5 milijonov dolarjev.

Hud potres v Mongoliji

IRKUTSK, 5. januarja (TASS). Davi je bil, kot je sporočila mongolska časopisna agencija, močan potres v centralni Mongoliji. Epicenter potresa je bil 220 km severozahodno od Ulan Batorja, moč potresa pa je bila 9 stopenj po Richtarjevi skali. V Ulan Batorju, glavnem mestu LR Mongolije, je bil potres pete stopnje. Na področju epicentra so v zemlji nastale razpoke. Sporočili so, da človeških žrtev ni bilo. Potres v Mongoliji so zaznale seizmološke postaje v Irkutsku, na kalifornijski univerzi in v Tokiu.

Tanjugov dopisnik iz Pekinga je sporočil, da je potres neznatno poškodoval poslopje jugoslovanske veleposlanstva v glavnem mestu LR Mongolije.

Suharto podpira Sukarna Pritisk na Sukarno PNI

Predsednik po sestanku s Suhartovo vlado dejal, da bo poročal o okoliščinah propadlega udara

DJAKARTA, 5. jan. (Tanjug). — Indonezijski predsednik Sukarno je izjavil, da bo kmalu objavil popolno poročilo o svoji pretekli politiki ter o svoji dejavnosti med neuspešnim poskusom državnega udara oktobra leta 1965. Sukarno je to dejal po sestanku z indonezijskimi vojaškimi voditelji in predsedstvom vlade pod vodstvom generala Suharta.

V Djakarti si pogostna poročila z zahodne Jave o »protoslovnih izstopih članov nacionalne stranke (PNI) iz lokalnih stranknih organizacij razlagajo z okrepjenim pritiskom opozišnih političnih sil na tem področju. Krogi, ki so tesno povezani s stranko, poudarjajo, da v široki kampanji zoper PNI sodelujejo samo pripadniki in desničarskih akcijah, front, temveč tudi nekateri predstavniki lokalnih oblasti, ki celo z grožnjami silijo

Trije „atomske pogoji“ Bonna

Kiesinger pušča odprta vrata za »kolektivno jedrsko obrambo«?

BONN, 5. jan. (Tanjug). — Kiesingerjeva vlada je postavila včeraj tri pogoje za pristop k morebitnemu sporazumu o prepovedi širjenja atomskega orožja. Prvič, upoštevati je treba varnost sil, ki nimajo atomskega orožja. To je zlasti pomembno spriču razvoja v Aziji in v zvezi s kitajskim atomskim napredovanjem. Drugič, zajamčena mora biti pravica vseh držav do kolektivne samoobranbe, in tretjič, odprta morajo ostati vrata za prosto odločanje združene Evrope glede prepovedi širjenja atomskega orožja.

Kaj vse pomenijo te dvournosti, bi bilo trenutno težko razložiti, nekaj pa je videti, da Japonijo in Indijo, ki sta ogroženi zaradi kitajskega atomskega orožja, ki govori o »pravici do kolektivne samoobranbe«, tendenco po nekakšnem projektu o »skupinski atomski obrambi«.

Da bi pritisnila na Washington, je Kiesingerjeva vlada, kot piše časopis, že navezala stike z nekaterimi neatomskimi državami, s katerimi naj bi »poiskala skup-

Nesreča jugoslovanske ladje

SINGAPUR, 5. jan. (Reuter). — Hongkongske pristaniške oblasti so sporočile, da je jugoslovanska motorna ladja »Kostrena« s 738 tonami nosilnosti zadelo ob podvodno prečko pri Paracelskih otokih v Južnokitajskem morju, kakih 730 km od Hongkonga. Predstavniki pristaniških oblasti ni moglo povedati, kako zelo je ladja poškodovana, sporočili pa je, da hito jugoslovanski ladji na pomoč britanska letalonosilka »Bulwark«. Sporočili so tudi, da pluje »Kostrena« z zmanjšano hitrostjo — kake 3 voze na uro. Jugoslovanska ladja plove iz Trsta v japonsko pristanišče Kobe.

Zahodnonemški list »Kölnischer Staat Anzeiger« je po zval vlado ZR Nemčije, naj konkretno ukrepa v prid pogajanjem.

Socialisti še vedno zoper sodelovanje s komunisti

RIM, 5. jan. (Tanjug). Tu se je končal dvodnevni neformalni sestanek med zastopniki socialističnih in socialdemokratskih strank Evrope, Izraela in Mauritijsa. Kot je izjavil predsednik socialistične internacionalne Bruno Pittermann, ni razlogov, zaradi katerih bi bilo treba spreminiti znano frankfurtsko listino in izjave, podane v Oslu, ki zavračajo sodelovanje s komunisti. To vprašanje je bilo na dnevnem redu sešanka.

Glede sodelovanja Evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA) in EGS pa so udeleženci povedali, da so se pripravljali kar najbolj zavzeti za vstop Velike Britanije v EGS.

janjem in stikom z NDR. Časopis piše, da je napočil čas, ko bo treba priznati, da je tudi na oni strani Elbe država.

Svetovni program za kmetijski razvoj

NEW YORK, 5. jan. (Tanjug). — Mednarodna organizacija za prehrano in kmetijstvo FAO je začela sestavljati svetovni program o razvoju kmetijstva v manj razvitih področjih. Leto 1965 so vzeli kot orientacijski rok, do katerega naj bi ob tej pomoči delno intenzivirali kmetijstvo. To leto imajo za najbolj kritično razdobje, ko utegne lakota hudo ogroziti svet.

Gre za prvi poskus, da bi v mednarodnih okvirih bolj organizirano načrtovali razvoj kmetijstva v tistih delih sveta, ki gospodarsko zaostajajo.

Gverilski boji na Tajskem

BANGKOK, 5. jan. (Reuter). — Na nujen poziv lokalnih oblasti, ki so zahtevale okrepitve za boj proti »bohorženim komunistom«, je pokrajinska policija poslala paladce v pokrajino Pračub, kakih 320 km južno od Bangkoka.

Poročila pravijo, da so »bohorženi komunisti« začeli obsežno protivladno aktivno v pokrajini Pračub in na sosednjih področjih. Tajski notranji minister general Prap-has je povedal časnikarjem, da so imele vladne sile prejšnji teden dva topniška dvo-boja z gverilci v severno-vzhodni pokrajini Sakol Nakorn.

Arabski jedrski načrti

KAIRO, 5. jan. (MEN). Arabski znanstveni svet za mirojno izkoriščanje atomske energije je sprejel danes svoj prvi program za letošnje leto. Program predvideva integracijo in koordinacijo tehničnih programov arabskih držav na tem znanstvenem torišču. Svet je nadalje priporočil, naj bi organizirali pouk za arabske atomske znanstvenike in naj bi v vseh arabskih državah izvajali geološke raziskave radioaktivnih materialov.

Liu in Teng

Koncentrični ogenj rde-
čih gardistov na predsed-
nika republike Liu Sao
Čija in generalnega sekre-
tarija partije Teng Hsiao
Pinga tvorijo skupaj s peto
jezdrsko ekspozicijo, po-
udarjanjem kmetijskih in
industrijskih rekordov v
minulim letu in program-
skim vodnikom za leto
1967 nov sunek v »kultu-
rni revoluciji».

Dva vidika, ki sta v
osprejdu, trenutno senčita
vse druge. Prvega tvori
bitka za oblast. Pekinski
opazovalci so ta hip že
pripravljeni trdit, da sta
Liu in Teng politična mri-
čca. V političnem obraču-
nanju je izrazito prevla-
dal rdečegardistični stil
Lin Piao, ki se mu ne Liu
ne Teng ne kateri bodi od
»peščice uredniševalcev
buržoazne linije ne more
upirati s sredstvi, ki so v
dosegu partijsko-upravne
birokracije. In medtem ko
se sredi pred nekaj tedni
zadalo, da je odgovor usta-
nih družbenih struktur zo-
per ultrarevolucionarni val
zelo močan, je vsaj po bli-
skoviti eksekuciji na vrhu
videti, da je rdeča garda v
neposrednem političnem
obraču osvojila odločil-
no prednost.

Drugi vidik zadeva re-
snično politično in družbe-
no vsebino kulturne revo-
lucije. Šestnajstletnijska
seksistijska federacija sin-
dikatoev je po sporočilih z
rdečegardističnih plakatov
nehala delovati in njen list
Kung Zen 2: Bao od pr-
vega januarja ne izhaja
več. Po poročilih, ki so jih
objavili zlasti dopisniki
TASS, pa je v preteklih
tednih izbruhnilo več o-
strih, tudi krvavih spopa-
dov med rdečimi gardisti
in delavci velikih tovarn v
industrijskih centrih. Ena
osrednjih novotnih parol
se glasi: množično razširi-
ti kulturno revolucijo v
deset desetletij kmečkega
prebivalstva. Kitajski so
samo tako bo mogoče
zdrobiti črno peščico, ki
se tiči v partijskem vrhu.
Hkrati pa Liu Sao Či
samokritični priznava, da
je gojil buržoazno linijo
tja od leta 1946 dalje. In
še eno geslo za 1967: arma-
da bo nastopala kot aktiv-
ni nosilec kulturne revo-
lucije. Je sprico vsega tega
dopusten sklep, da gre za
orjaški spopad ob izbiri
razvojnega poti za državo z
eno petino človeštva? Je
»črna bandaa nasprotnolava
velikemu skoku in po-
znejšem poskusu v isto
smert? Ali rdeča garda, Lin
Piao in vsa simbolika Mao-
vega nauka izražajo pre-
usmeritev k novemu veli-
kemu skoku v neprimer-
no širši dimenziji kakor
pred leti?

In če je tako, potem vihar
ja na Kitajskem se daleč
ni konec. D. DOLINAR

„Neprijetna
avantura“

V torek je ameriška obla-
na policija na zapušeni flo-
ridski plaži prijela 150
zob oboroženih in »bojevitih
razpoloženih ljudi, ki so se
nameravali prepeljati na Hai-
ti in strmoglaviti Duvalierov
režim.

Cepnav se je ta vihar v ko-
zarcu vode že praktično po-
legel, pa vendar ni moglo
niti njega, ne da bi po-
stati nekaj upravnih. Pred-
vsem: kaj so počeli poleg
Haitianov v tej skupini ku-
banski begunci, ki jih je bilo
daleč največ? Ne to vprašanje
je brščas dal dovolj nedov-
men odgovor vojaški povelj-
nik odprave polkovnik Leon,
ki je izjavil, da je skupina
nameravala vreči Duvaliera in
potem ustvariti na Haitiju
»središče za akcije proti Ku-
bi. Kar je akcija proti Ku-
bi, ki predstavlja dva
skrajnosti Latinske Amerike,
zelo težko spraviti pod skup-
ni imenoreale, se zdi, da naj
bi bil za glavno odpravo
Haiti je vmesna postaja na
puti do glavnega cilja —
Kube.

Res je, da je ta načrt več
kot fantazijski, res pa je tu-
di, da je bila ta križarska
ekspedicija več kot fantastič-
no opremljena: vsi so imeli
ameriške kamuflažne obleke,
najodobnejše avtomatsko
orožje, razen tega se tri
ladice in pet letal. Pripravi-
li so se šest mesecev, neka
televizijska družba pa je celo
snemala dokumentarni film
o njihovi pripravi. In ven-
dar je obdana straha to var-
madno opazilo, in sgrabila
še tik pred izjavo?

V Washingtonu so tokov
dramatični spektakel označili
kot »neprijetno avanturo».
Uradni krogi zatirajo, da
gospodarska in politična osu-
miten Kube zadostujeta. To
radi verjamemo: sem in tja je
ta osamiten porabna tuda za
drugo cilje. Verjamemo tudi,
da ZDA ni tega, da bi po-
vedele napetost s Kubo.
Toda Kuba je bila v zadnjih
mesečih deležna več psiholo-
ških injekcij bodisi s Floride
bodisi iz Centralne Amerike
in sprito tega se ni moglo
ubraniti vtisa, da ni strogo
preprečeno razpohovati ka-
ribisko žerjavico, ki je sicer
že precej prekrita s pepelom
ti pa vendarle.

A. NOVAK

FISCHETTI: POOBLASTILO

»Poooblašcam te, da najdeš kakršenkoli pošten ključ, in če tega ni, kakršnokoli pošteno pilo...«
»New York Herald Tribune«, Paris

Na smrt obsojeni je izdihnil

Ruby je umrl in sodišče ne more več razpravljati o tem, kako je bil ubit Kennedy

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

NEW YORK, 5. januarja. — Jack Ruby je mrtev. Nje-
gova smrt je pretrgala še zadnji znan člen v verigi do-
godkov, ki so se začeli z umorom predsednika Kenne-
dya iz Dallasu. Pisatelji fantastičnih romanov si ne bi
mogli izmisliti bolj zrežirane dramatične zgodbe, kot
je je napisalo samo življenje ali resnični ljudje v njem.
Po obtožbi dallaske policije in po ugotovitvah Warren-
ove komisije je Johna Kennedyja ubil Lee Harvey Os-
wald. Dva dni pozneje je Oswald vpričo policijskih
straž in pred očmi milijonov televizijskih gledalcev ubil
Jack Ruby, lastnik nočnega bara, človek iz dallaske
podzemlja in dobri znanec dallasških policistov.

javno dokazala. Stvar naj bi se
tako »razjasnila in zagotovo
netika umora stotletja naj bi
bila s tem rešena. Toda mrt-
vemu ni moglo soditi za
noben dejanje, niti za umor
predsednika države. In prav
to se je zgodilo: Oswald so
ubili dva dni pozneje, s čimer
je bila zakonska preiska-
va o umoru ameriškega pre-
sednika ustavljena.

Na prizorišču je stopil Jack
Ruby. Oswald je baje ubil
zato, ker je tolikanj pretre-
sen in ogorčen zaradi umora
predsednika, da je hotel žit-
novati sebe, samo da bi Ken-
nedyjevi družini prihranil ne-

mu po zakonu niti ni treba
ničesar izjaviti, ker bi lahko
vse, kar bi povedal, na so-
dišču šteli njemu v škodo.
Pa vendar je čudno, da se
Oswaldu v dveh dneh ni po-
srečilo dobiti si odvetnika in
da niso od naslonitv dolgi
urazliševanja zabeležili niti
besede ne na magnetofonski
trak ne v stenografski zapis-
nik. Še več, Oswald ni zve-
del, da je obtožen umora
predsednika, od preiskoval-
cev, temveč od častnikarjev.
Celi dvajset ur po areta-
ciji je Oswald izjavil častni-
karjem, da mu niso hoteli
dati zagovornika in da ne ve,
za kaj pravzaprav gre.

»Nič mi ni ničesar povedal
razen tega, da sem ob-
tožen uboja policista. Ne vem
nič več kot to in prosim, da
kdo pride in mi pomaga s
pravnim nasvetom.«

»Ali ste ubili predsednika?«
»Ne. Tega nisem obtožen.
Nič mi ni še ni tega rekla.«

To je bila več kot čudna ti-
skovna konferenca, ki so jo
sklicali polnopolni v dallaske
jejnišnici, dvajset ur potem.
Ko so ameriškemu ljudstvu
oznanili, da je predsednika
ubil Lee Harvey Oswald.

Dallaske policija je seste-
vala obtožbo: »Naklepni uboj
Johna F. Kennedyja. Obtož-
ba št. F-154, država Texas
proti Leeju Harveyu Os-
waldu.«

To naj bi dobilo epilogo na
sodišču. Oswald bi imel mož-
nost javno zagovarjati svojo
trditve, da ni morilec, pri-
čemer bi imel kvalificirano
pravno pomoč, dallaske po-
licija pa naj bi svojo obtožbo

Hladnikov in klimatskih
naprav bodo izdelali za 15
odstotkov več. V industriji
pisarniških strojev predvide-
vajo za 8 odstotkov večjo
produkcijo in v industriji elek-
tronskih aparatov, zlasti te-
levizijskih aparatov, za barvo-
no televizijo, za 16 odstotkov.
medtem ko naj bi se prajiz-
vodnja bakra, niklja, jekla,
vsevoljnih ladij ter elektrons-
kih naprav za trgovino in
industrijo povečala od 5 do
15 odstotkov, glede na naro-
čila obrambnega ministrstva.

Prvič po drugi svetovni
vojni bodo v ZDA letos zgra-
dili manj stanovanj, poslovn-
nih stavb, tovarn, garaž in
drugih komercialnih ali in-
dustrijskih poslopj.

JOSEF VRHOVEC

Grčija

Vlada: „dvorna tvorba“

Bo tudi prehodna vlada skušala zavlačevati volitve?

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

ATENE, januarja. — Te dni je Grčija dobila svojo šti-
deseto vlado po drugi svetovni vojni. To je prehodna
vlada premiera Paraskevopula, ki je zamenjala manj-
šinsko Stefanopulovo vlado.

Ze ta oznaka, ki naj polja-
ni značaj vlade, kaže na ak-
tualni politični položaj naše
južne sosedice. Vlada bivšega
premierja Stefanopula se je
porodila v krizi, nastali po
znanih juljskih dogodkih le-
ta 1965, ko je padla vlada
Georgia Papandreuja in nje-
gove unije centra. Ustanovili
so jo z razcepitvijo same
unije in je s pomočjo desni-
čarskih strank zapolnila po-
lični vrzel ter omogočila na-
daljnji obstoj parlamenta.
Njen obstanek pa je visel na
nitki, ker se je obdržala sa-
mo z nekaj glasovi večine v
parlamentu, in to je doletelo
tako njen značaj kot obseg
njenih resničnih pristojnosti.
Takšna vlada pa se je vendar
ohranila na oblasti celih 15
mesecev, kajti kolikor je bila
dolžna desnici zaradi tiste-
ga glasu večine, toliko je bila
potrebna desnici in krogom
za njo, da bi se v okolišni-
nah, so se ji zdale ne-
ugodne, izognili novim vo-
litvam. Ko so ti razlogi odpa-
li in so se pokazale nove
možnosti za ureditev politič-
nega življenja, je desnica
oziroma nacionalno-radikalna
unija (ERE) odpovedala pod-
poro Stefanopulu in njegova
vlada je padla.

Paraskevopulova vlada, ki
jo je zamenjala, je zagledala
tudi dneva ob soglasju unije
centra. Glavna značilnost no-
ve vlade je, da je prehodna,
nestrankarska in nepolitična
vlada, katere glavna naloga
je, da izpelje volitve v deželi.
To pa je tisto, čemur je te-
žila opozicija v minulih 15
mesečih in v kar je zdaj pri-
volila tudi desnica.

Preostane nam uganjanje,
ali stališče ERE evoluci-
rati tudi sprito odkritje vpliv-
ov ter zunanji, negrški
faktorji, kot piše na primer
»Nea«, ali pa si je treba to,
da je predčasno odtegnila za-
upanje Stefanopulu, razlagati
tako, da sta unija centra in
Papandreu soglasala s likvi-
dacijo njegove vlade, tako da
bi speljali politične dogodke
v mirnejši tok in ustanovili
novo prehodno vlado, katere
cilj bo izvesti volitve. Vlada
ERE Kanelopulos je to tako
tudi pojasnil na sestanku
stranke, ko je odgovorjal na
kritike nesprejmljivih desni-
čarjev; te je vodil bivši pre-
mier Pipinidis in so bili pro-
ti strmoglavitvi Stefanopu-
la. »ERE je odprla pot evo-
luciji političnega življenja, ki
je stagnirala,« je dejal in do-
dal: »Kako da bi šli mi brez
takšne pobude na volitve in
zmagali.«

ERE ima vse zaupanje v
novo vlado, »katere sestava
jamči dejanja iz zvisenih na-
vidov«, in zahteva od nje,
da izvede volitve v roku, ki
ga je kralj določil v svoji
poslanici ljudstvu, da sprej-
me ukrepe proti Lambraki-
su mladini in zoper Papan-
dreouve ljudi v adminis-
traciji in da v nobenem primeru
ne amnestira Aspidre pred
razsodbo.

Dovetrnejša opozicijska
unija centra bo tako glasova-
la za Paraskevopulovo vlado.
Ni zadovoljna z ministrskimi
svetom, v katerem sedijo zna-
ni ljudje s krajne desnice,
niti ni zadovoljna z rokom

volitev, ki se ji zdi predolg,
vendar pa je za vlado, ker
bo ta izvedla volitve.
»Tisk unije centra zanika-
je, da bi se bili dogovarjali
z ERE v zvezi s padcem Stefa-
nopulove vlade, kajti ERE je
bila in ostane nasprotnica
unije centra in glavna povzo-
čiteljica anomalij, ki jih je
doživljala Grčija v zadnjih
15 mesecih. Kakor piše tisk
unije centra, je razlog za to,
da je Paraskevopulos dobil
zaupnico, v tem, da so dolo-
čili datum volitev, ki ga je
zmenjal zahteva, da je zdaj
postavljajo pogojem za to,
da gre na volitve, in tudi ker
je sam kralj izjavil, da bodo
potrdili ljudsko suverenost
in da bo prišla na krmljo
vlada, ki jo želi ljudstvo.
Tako kot njegov nasprotnik
z desnice tudi Papandreu po-
stavlja zahteve vladi. Unija
centra zahteva enake pogoje
v propagandi po radiu, izga-
sovanje novega volilnega za-
kona na podlagi prostega
proporcionalnega sistema in
— krajši mandat vlade.
Ko je Papandreu izrekel
podporo Paraskevopulovi vla-
di, je zahteval, naj bodo vo-
litve marca, in terjal od kral-
ja, da skrajša mandat vlade.
Zahteva, ki jo je izjavil, je
natančno stranska, pa je novi
notranji minister se izjavil,
da bo treba precej časa za
ureditev volilnih seznamov,
ker jih je prejšnja vlada za-
postavila. To si razlagajo kot
napoved, da bodo odložili da-
tum volitev — tistih v maju
— in »Vima« to najodločene-
bo in zahteva od vlade,
da zavzame jasno stališče.
Vsekakor bo datum volitev
pot pomemben za nadaljnjo
pot stabilizacije v Grčiji in
za obstoj same vlade.

Proti Paraskevopulovi vladi
se izrekla levičarska EDA
in liberalno-demokratske cen-
tre bivšega premiera Stefanopu-
la.

Stališče združene demokrat-
ske levice (EDA) je v glavnem
znano še od prej. Ta je
proti prehodni vladi, zavze-
ma se za uradniško vlado in
za volitve, z novim volilnim za-
konom, ki naj bi jih razpisali
v roku 45 dni. Sedanja vlada
je EDA ožigosala kot »dvo-
no tvorbo, kot vlado, ki nima
poštenih namenov in lahko
ponaredi volitve«. Njena se-
stava z navadnimi desničarji
in predstavniki velikega ka-
pitala potrjuje, da je unija
centra napravila slabo kup-
čijo, ko je privedla v to, da
z ERE — kakor odločno trdi
EDA — ustanovi prehodno
vlado. Glasilo EDA »Avgis«
piše, da je mladinska organi-
zacija unije centra proti te-
mu, da bi izrekli zaupnico
Paraskevopulu, in da se je na
to stališče postavila večina
njenih poslanecov.

Tako liberalno-demokratski
center kakor tudi EDA sodita,
»da je vlada dvorna oziroma
da sam kralj upravlja deželo,
da je sam izbral ministre, ki
so po svojem političnem pre-
prijanju desničarji, in da se
je Papandreu ujel v past des-
nice kot že nekakrat doslej.«
Stefanopulova stranka je ra-
zen tega presenečena in ogor-
čena nad minulimi dogodki
in, kakor sodijo, v njenih vr-
stah ni soglasja in enotnosti.
Sama »Eleftheria« je pisala, da
ni mogoče pojasniti poteze
Stefanopulovega ministra Apo-
stolaka, ki je na dan, ko
je padla vlada, na svojo roko
napravil velike spremembe v
policiji in varnostni službi, o
čemer je pisala in kar je kri-
tizirala tudi »Vima«. Zdaj se
svori, da so Apostolakis in
se nekateri drugi iskali stike
z »nesprejmljivimi« iz ERE.

Če potegnemo črto pod tem
računom o »vsi« in »proti«
vladi, se vidi, da ima ta trd-
nejšo oslombo v parlamen-
tu kakor prejšnja. Za zaupni-
co vladi, ki mora nastopiti
pred parlamentom v 14 dneh
po ustanovitvi, bo glasovalo
122 poslancev unije centra, 99
iz ERE in še nekaj Markazi-
nisovih progresistov. Proti
njej pa bo od 300 poslancev
glasovalo 46 Stefanopulovih
in 22 poslancev EDA, to je
68 poslancev.

Večina dobrih 230 glasov
bo vladi omogočila, da vsaj
na znanjem torišču zastopa
Grčijo z večjo avtoriteto.
Dolgo obdobje nestabilnosti
je zapustilo sledove in akcijah
in stališčih Grčije glede
katerih vprašanj, kot je na
primer ciprsko, pri zavezni-
ku iz NATO pa je ustvarila
zaskrbljenost, ker je počelo
to krilo njihove alianse.

Zdi se, da pomeni ustano-
vitev Paraskevopulove vlade
v tem pogledu za Grčijo za-
četek pomiritev in ustavitve.
Pot do končne stabilizacije
peli prejšnji parlament
tarnih volitev, ki naj zagotovi
deželi trdno vlado z večino
v parlamentu. Kakor je bilo re-
čeno, so volitve napovedane
za maj 1967, unija centra pa
zahteva, da so že marca, kar
utegne — če bo vztrajala pri
svojem — ustvariti nove pre-
glavice in zavleči tolikanj po-
trebno pomiritev. Toda pri-
tem, ko se lotijo ureditve
političnega položaja in ko
skušajo to izpeljati ob so-
glasju dveh največjih naspro-
tujočih si strank, bo žela po
stabilnosti verjetno narekova-
la tudi nove dogovore in po-
puščanje.

MILCO KOCEV

ZAR: osnutek
triletnega načrta

Kakor se je zvedelo, je via-
da ZAR pripravila osnutek
triletnega načrta o gospodars-
kem razvoju, ki bi ga začeli
uresničevati letos in izpolnili
leta 1970.

Po prvotni zamisli naj bi
prvemu petletnemu načrtu, ki
so ga izpolnili leta 1965, sle-
dili drugi do leta 1970. Vod-
stvo ZAR pa se je odločilo
za poprejšnjo revizijo celot-
ne dosedanje gospodarske po-
litike in planiranja. Rezultat
tega je, da so lani sponadili
sprejeti 7-letni načrt do leta
1972. Medtem so ustanovili
novo vlado, sprejeli novo se-
rijo ukrepov za omejitve no-
tranje potrošnje. Hkrati pa
se je okrepil gospodarski pri-
stisk ZDA na Egipt. V takem
položaju se je vlada odločila
za triletni načrt o razvoju.
Temu načrtu bi z letom 1970
sledil nov petletni naort.

Za triletni načrt je značil-
no noženo investicij in stro-
ga kontrola nad njimi. V treh
naslednjih letih naj bi znašale
skupne investicije nekaj nad
milijardo funtov.

Vse nove investicije mora
potrditi predsednik republi-
ke. Udeležba neproizvodnih
panog pri investicijah se je
zmanjšala.

Madžarska se pri-
pravlja na volitve

Po podatkih, ki so jih obla-
vili v Budimpešti, bo imelo
na parlamentarnih volitvah,
ki bodo 19. marca, volilno
pravic okrog 7 milijonov držav-
ljanov ali 70 odstotkov od
skupnega števila prebivalcev
Madžarske. Volilno pravico
imajo vsi Madžarskem vsi
državljeni dopolnjenim
osemnašletim letom.

Na bližnjih volitvah bodo
izvolili 349 članov parlamen-
ta in več tisoč odborovkov
za ljudske svete, od krajev-
nih do županijskih. Volilna
kampanja, v katero se bo
razen partije v največji meri
vključila ljudska fronta, se
bo začela tja mesec in bo
trajala do konca februarja ali
začetka marca. Pri kandida-
turi državljanov za poslance
bodo večje vloge kot doslej
imeli odbori ljudske fronte v
županijah.

Glede na to, da dopušča
novi volilni sistem možnost,
da kandidira več ljudi za eno
poslansko mesto, so v Budim-
pešti prepričani, da bodo vo-
litve v večini primerov po pra-
vico tudi izkoristili. Prav ta-
ko pričakujejo, da bo prišlo
v novi parlament več novih
ljudi.

Delavski svet
**GRADBENEGA
PODJETJA
LITIJA**
razpisuje
delovno mesto
TAJNICE podjetja
POGOJ: srednja ekonom-
ska šola z znanjem stroje-
pisja in stenografije.
Posebni pogoji: dvomesni-
ni poizkusni rok. 44

Slaščičarsko
podjetje
Konditor
Ljubljana, Gradišče 17
razglašja prosto
delovno mesto

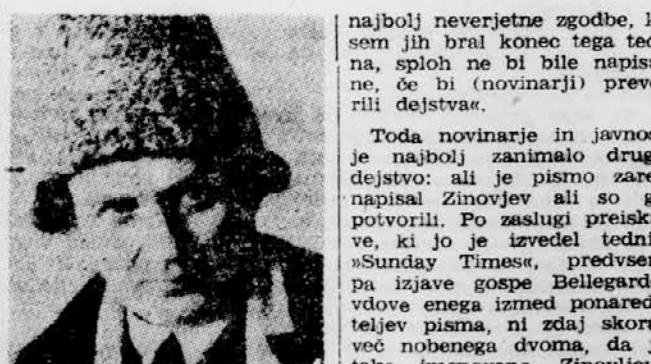
CISTILKE
za čiščenje slaščičarskega
obrata.
Nastop službe takoj ali po
dogovoru.
Razglas velja do zasedbe
delovnega mesta. 57

Resnica o pismu Zinovljeva

Falzikat je močno prispeval k porazu laburistov na volitvah leta 1924

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

LONDON, januarja. — Pred nekaj dnevi je po dvajsti-
ridesetih letih vstala iz groba ena izmed najbolj spornih
afar v britanskem političnem življenju tega stoletja
— afara z Zinovijevim pismom. Vse skupaj se je začelo
precej nedolžno. Tisk je objavil novico, da je iz arhivov
britanskega zunanega ministrstva — Foreign Officea
— izginilo pismo, ki naj bi ga bil leta 1924 napisal in
poslal komunistični partiji Vel. Britanije takratni pre-
sednik tretje komunistične internacionale Grigorij Zi-
novijev.

GRIGORIY ZINOVJEV

najbolj neverjetne zgodbe, ki
sem jih bral konec tega ted-
na, sploh ne bi bile napisane,
če bi (novinarji) preve-
rili dejstva.

Toda novinarje in javnost
je najbolj zanimalo drugo
dejstvo: ali je pismo zares
napisal Zinovjev ali so ga
potvorili. Po zaslugi preiska-
ve, ki jo je izvedel tednik
»Sunday Times«, predvsem
pa izjave gospe Bellegarde,
vdove enega izmed ponaredi-
teljev pisma, ni zdaj skoraj
več nobenega dvoma, da je
tako imenovano Zinovjevo
pismo falzikat.

V prenapetem vzdušju ti-
ste časa leta 1924, ko so se
iztekali zadnji dnevi prve la-
buristične vlade Ramsaya
MacDonalda, je objava pisma
učinkovala kakor bomba, ki
je med britansko buržoazijo
— srednjimi sloji — razvelja-
vala pravo antisovjetsko histerijo.
Buržoazijo je spričevali srh.
Zinovjevo pismo je potrjeva-
lo vse dvome in bojazni, ki
jih je čutila do Sovjetske
zveze, s katero je prva labu-

ristična Ramseyeva vlada
sklenila trgovinski sporazum.

Pismo je bilo označeno
»strogo zaupno«. Zgoraj je
bil natisnjen naslov: Izvršni
komitej predizida tretje komu-
nistične internacionale. Na

koncu pa je bil podpis pred-
sednika predizida Zinovjeva,
ki je pozival britansko komu-
nistično partijo, naj raz-
širi in okrepi svojo dejavnost
»Nujno potrebno je,« je
pisalo v pismu, »dvigniti

nič ni pomagalo, ko je le-
vičarski tisk opozarjal, da je
pismo ponarejeno. Objavili
so ga 25. oktobra 1924, štiri
dni pred volitvami, na kate-
rih so konservativci pod vo-
dstvom Stanleyja Baldwinja
besečno stali laburiste. Ste-
vilni zgodovinarji menijo, da
je to pismo odigralo po-
membeno vlogo pri tem pora-
zu. Kako so konservativci iz-
rabili ta falzikat, najbolje
pričajo naslovi na prvi strani
»Daily Maila« po objavi Zi-
novjevega pisma: MOSKOV-
SKI UKAZI NASIM RDEČIM —
VČERAJ ODKRITA VELI-
KA ZAROTA — »OHROMITE
ARMADO IN MORNARICO« —
IN MR. MACDONALD JE SE
PRIPRAVLJEN POSODITI
RUŠJI NAS DENAR.

Vse doslej ni bilo pravih
dokazov, da je pismo ponare-
jeno. Leta 1928 je premier
Baldwin v parlamentu prvič
omnil britanskega obvešča-
valca Donaldja in Thurna, ki
je »pospeškan in rodoljuben
in je pred štiri leti prenešal
pismo prav tako rodoljubne
»Daily Mailu«, da ga je
rodoljubno objavil. Toda kje
ga je Donald in Thurn do-
bili? Od nekakega gospoda X.
Od kod ga je dobil gospod
X?

Tri dni po Baldwinovem go-
voru v parlamentu je takrat-
ni sovjetski komisar za zuna-
nje zadeve Ciferin objavil za
taji tisk sporočila, ki je slo-
nelo na izpovedih sovjetske

možice britanskega proleta-
riata. Najbolj je buržoazijo
prestrašil konec pisma, ki je
govoril o potrebi po ustanov-
ljanju partijskih celic v vseh
enotah armade. Najhuje pa
je bilo tole: »Vojaška sekci-
ja britanske komunistične
partije... ima premalo spe-
cialistov, bodočih voditeljev
britanske Rdeče armade.«

Nič ni pomagalo, ko je le-
vičarski tisk opozarjal, da je
pismo ponarejeno. Objavili
so ga 25. oktobra 1924, štiri
dni pred volitvami, na kate-
rih so konservativci pod vo-
dstvom Stanleyja Baldwinja
besečno stali laburiste. Ste-
vilni zgodovinarji menijo, da
je to pismo odigralo po-
membeno vlogo pri tem pora-
zu. Kako so konservativci iz-
rabili ta falzikat, najbolje
pričajo naslovi na prvi strani
»Daily Maila« po objavi Zi-
novjevega pisma: MOSKOV-
SKI UKAZI NASIM RDEČIM —
VČERAJ ODKRITA VELI-
KA ZAROTA — »OHROMITE
ARMADO IN MORNARICO« —
IN MR. MACDONALD JE SE
PRIPRAVLJEN POSODITI
RUŠJI NAS DENAR.

na funkcijonarja v Berlinu
Druželovskega, »tega ponare-
jevalca, ki je natanko in kon-
kretno opisal, kako so ruski
emigranti Zemčuznikov; Be-
llegarde in Gumannski ponare-
dili tako imenovano Zinovje-
vo pismo...« Ta izjava je
ostala v Britaniji skoraj ne-
opazena. Druželovskega so
ustrelili imena treh emigran-
tov, ki so živeli v Berlinu, pa
niso nikomur v Britaniji nič
pomenila.

In tako je ostalo do letos
decembra, ko je naposled
spregovorila gospe Bellegar-
de, ki živi v Angliji od leta
1945, ko je umrl njen mož,
eden izmed ponarejevalcev.
Po njenem pripovedovanju so
se dogodki — na kratko — ta-
kole vrstili:

Polet leta 1924 se je ogle-
sil na njenem domu v Berli-
nu Gumannski, ki je razburje-
no opisal njenemu moči za-
misel Zinovjevega pisma. Ta
zamisli je prihajala od ne-
ke visoke osebnosti v Londo-

ni, ali po kom drugem. Toda
najbolj verjetno je, da ga je
v London odnesel Orlov, ki
je potekalem najbrž tista
skrivnostna oseba X, od kate-
re je britanski obveščeval-
ec Donald in Thurn dobil
falzikat.

Zdaj se je sprožilo vprašanje
v Britaniji. Izpod gospe Be-
llegarde pronicljivo dopolnje-
vajo in Thurnov dnevnik v
istih usodnih dneh, iz kate-
rega je med drugim razvid-
no, da je im Thurn ne samo
prodal ponarejeno pismo vo-
dstvu konservativne stranke v
imenu gospoda X, ampak je
spretno »rekonstruiral« pismo po
hodnikih Foreign Officea, da
bi ustvarili vtis, kakor da
je prišlo v javnost naravnost
iz ministrstva, ker bi bilo vi-
deti tako bolj verjetno. In ta-
ko se je tudi zgodilo. Štiri
dni pred volitvami je bomba
podila in »zarota« je bila od-
krita. Ostane samo še vpra-
šanje, koliko visokih konserv-
ativcev je vedelo, da je pi-
smo ponarejeno.

Starosta laburistov Ema-
nuel Shinwell pravi, da so
takrat vsi člani laburistične
vlade vedeli, da je pismo po-
narejeno. »To je bil tovičev-
ski trik.« Lord Attlee pravi,
da takrat ni vedel dosti o tej
zadevi, da pa čud

Novice

LJUBLJANA: oglaš naj se pesnik Kamil Peteraj — Generalni sekretar mednarodnega Pen kluba David Carver je sporočil iz Londona slovenskemu centru Pen kluba v Ljubljani, da je v mednarodnem pesniškem natečaju žirija prisodila tretjo nagrado pesni »Sedemdesetletnik zimskega ptice« (Orchard of Winter Birds), ki jo je predložil avtor z imenom, oziroma očitno psevdonimom, Kamil Peteraj iz Ljubljane. Ta nagrada, ki jo organizacija Pen podeljuje v okviru tekmovanja mednarodnega pisateljskega sklada, predvideva enomesečno brezplačno bivanje v Veliki Britaniji, Franciji ali Italiji v vrednosti 300 ameriških dolarjev. Ker bi se moral nagradjeni Kamil Peteraj povezati s sekretariatom mednarodnega Pen v Londonu zaradi potovanja letos spomladi ali zgodaj poleti, vabi slovenski center Pen nezanega avtorja, da se čimprej oglasi.

KRANJ: slike starih mojstrov — V galeriji v Prešernovi hiši je odprta razstava reprodukcij nekaterih del najbolj znanih starih slikarskih mojstrov. Razstava, ki prikazuje izbor iz bogatega gradiva budimpeštanskega muzeja, daje pregled evropskega slikarstva od 13. do 19. stoletja skozi glavna slogovna obdobja od gotike do začetkov impresionizma. Zastopani so italijanski, španski, nizozemski, francoski, nemški in angleški slikarji.

RADOVLJICA: tri gledališke predstave v treh središčih občine — V prihodnjih dneh se bodo izvršile redne gledališke predstave v treh večjih krajih radoliškega komunke: na Bledu, v Radovljici ter v Kropi. Na Bledu bo v soboto 7. januarja gostoval komorni orkester ljubljanske Drame s Pirandellovo dramo »Kaj je resnica«. V torek 10. decembra bo v Radovljici na sporedu druga abonmajska predstava satirične komedije »Naši trije angeli« izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega. Z istim delom bo pa bodo gostovali igralci Mestnega gledališča prihodnjo soboto 14. januarja v Kropi.

BOHINJSKA BISTRICA: najdelavnejša kulturna organizacija — Na nedavnem delovnem posvetu najdelavnejše kulturne organizacije v radoliški občini Svobode v Bohinjski Bistrici so sprejeli program dela za prihodnjo obdobje. Med drugim bodo nastudirali tri dramska dela, pripravili bodo vrsto predavanj z geslom »Živa slovensčina« za turistično sezono pa bodo obnovili igrano »Divji loveci« in pripravili še nekaj drugih prireditev. Posebno delavna je mladinska sekcija, ki sodeluje v okviru osnovne šole. Leto bo letos ustanovila lutkovno orkester v novi dvorani poleg šole, pozivila pa bo tudi delo likovnega kroška. Na zboru so predlagali, da naj bi folklorno sekcijo, ki je doslej sodelovala v okviru turističnega društva, priključili k Svobodi.

BEograd: jugoslovanski filmi za newyorški muzej — Direktor filmskega oddelka muzeja za moderne umetnosti v New Yorku Willard van Dyke in urednik revije »Film Comment« Gordon Hitchens sta izbrala jugoslovanske dokumentarne in kratke filme, ki jih bodo prikazali v newyorškem muzeju. Ugodna strokovnjaka sta bila lani večkrat v Jugoslaviji in si ogledala velikih filmov ter šele potem odbrala 20 dokumentarnih filmov in eno risanko. Te filme bodo letos dva tedna vrteli v muzeju za moderne umetnosti, kjer se običajno zbirajo na prireditvah najbolj znani ameriški kinematografi. Inštitut za film bo ob tem dogodku izdal posebno brošuro o beograjskih dokumentaristih, ker sta dve tretjini filmov iz proizvodnje »Dunav film«. Tekst bo napisal zagrebški filmski kritik Ranko Munitić.

CANNES: nagradi za naša kratka filma — Na sedmem mednarodnem mladinskem filmskem festivalu v Cannesu sta dobila eno izmed redkih nagrad kratki film Antea Bababe »Ali me slišiš« in posebno nagrado žirije kratki film Purije Djordjević »Mati, sin, vuk, muckinjak«.

SAN JUAN: Pablo Casals devetdesetletnik — Trdnega zdravja se je zmeraj ustvarjaljen je 29. decembra v Portoriku praznoval 90. rojstni dan celist svetovnega slovesa Pablo Casals. Enemu izmed najslavnejših umetnikov je proslavo kalilo le to, da jubileja ni mogel praznovati doma v Španiji, saj je že leta 1939 zapustil domovino in se zakel, da se ne vrne, dokler v njej ne bo vzpostavljena demokracija.

MOSKVA: vabilo Radmila Bakočević — Po uspešnem gostovanju v Novosibirsku, Taškentu in Moskvi je prva kinja beograjske opere Radmila Bakočević odpotovala v domovino. Moskoncert, organizator tega gostovanja, ji je predlagal novo turnejo po Sovjetski zvezi v sezoni 1967/68. Radmila Bakočević je prva tujka pevka, ki si je upala peti vloga Jaroslave v »Knezu Igorju« Aleksandra Borodina na ruskem odru.

PARIZ: koncert našega pianista — Na koncertu v Cité International des Arts je pred devetdesetletni skupaj z ameriško pevko E. Wells slovenski pianist Janez Lovšič v Parizu na študijskem izpolnjevanju pri profesorju pariškega konservatorija Jacquesu Févrieru. Janez Lovšič je igral dela Beethovna in Liszta.

BUKAREŠTA: pomembna obelastila v zgodovini romunskega gledališča — Pred 15 leti je bila v Jasiju v Moldaviji prva gledališka predstava v romunskem jeziku. Ob tej obelastili je bil v Romuniji »Teden romunskega gledališča«. V Jasiju pa je bil sedemdesetletni festival narodnih gledališč. Odprta je bila tudi razstava, posvečena romunskemu gledališču.

Nove knjige

FRANCE PRESEREN: Zbrano delo. Druga knjiga. S to knjigo je zaključeno Prešernovo zbrano delo v zbirki »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev« (glavni urednik prof. dr. Anton Ocvirk), ki izhaja pri Državni založbi Slovenije. S tem po vrsti osmestdesetm zvezkom je slavila zbirka dvajsetletnico izhajanja. Prešernovo zbrano delo je za to izdajo pripravil in uredil J. Kos. Zvezek obseva zbirko lirskih pesmi, balade in romane, napise in drobne, zbrane tega se namreč nemških in pomembnih poezij, nebrane nemške pesmi, prepisne ljudske pesmi in pisma. Velik napor je vložil urednik v komentar in opombe, ki zavzemajo skupaj 150 strani drobnejšega tiska. Nova znanstveno komentirana izdaja Prešerna je važen prispevek k našemu prešernoslovju. Vinjeta na platnicah je iz srednjeveškega ljubljanskega rokopa, 376 strani.

LAURA FERMI. Mussolini. Pisateljica je žena pokojnega italijanskega znanstvenika Enrica Fermija in se je v tem delu posebno poglobila v zapleteni značaj bivšega dolgoletnega gospodarja in diktatorja Italije. O Mussoliniju je bilo napisanih že veliko knjig, a to smatrajo za eno izmed najboljših. Avtorica pripravi je objektivna in obenem zagnana celotna Mussolinijeva kariera od njegove otroške do vešal v Milano. Knjigo je za zbirko »Bios« Cankarjeve založbe (urednik Peter Levec) prevedel dr. Vladimir Naglič, opremil pa Grega Košak. Strani 442. Opremljeno s ilustracijami.

Delavski svet SGP »GRADBENIK«
RIBNICA NA DOLENJSKEM
razpisuje mesto
DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo, gradbeni ali ekonomske stroke in da ima v svoji stroki najmanj 5 let delovne prakse,
- b) da ima srednjo strokovno izobrazbo gradbenih stroke in najmanj 8 let delovne prakse v svoji stroki.

Razen gornjih pogojev mora izpolnjevati pogoje, ki so predpisani z zakonom, predvsem:

- da ni bil obsojen za kaznivá dejanja,
- da mu ni bila s sodno odločbo izrečena prepoved za opravljanje dolžnosti direktorja,
- da je gospodarsko in politično razgledan.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela in ustrezno dokumentacijo pošljite do 21. januarja 1967 na naslov: Delavski svet pri SGP »Gradbenik« Ribnica na Doli.

Koroški koledar 1967

OD NAŠEGA CELOVSKEGA DOPISNIKA

S štirimi knjigami Prešernove družbe je razpisala te dni Slovenska prosvetna zveza v Celovcu svoj letošnji knjižni dar, ki obsega še tradicionalni »Koroški koledar« za leto 1967. Prek krajevni slovenskih prosvetnih društev bodo šle knjige v vse občine južne Koroške ter ponesle slovensko besedo v številne družine, da jim pomagajo ohraniti in utrjevati ljubezen in zvestobo materinščini.

»Koroški koledar«, ki skuša biti vsako leto neke vrste letopis koroških Slovencev, tudi tokrat vsebuje vrsto zanimivih spisov, v katerih so navedeni drobci iz zgodovine in današnjega življenja slovenske narodne skupine na Koroškem. Posebno aktualnemu in doslej skoraj povsem zanemaranemu problemu je posvetil predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter svoj uvodni članek, v katerem se ukvarja z vprašanji, ki jih tudi pred koroške Slovence čedalje bolj postavlja današnji proces spreminjanja strukture prebivalstva in s tem strukture vasi. Nekdanja miselnost, da je kmet edini steber narodne zavesti in sploh narodnega obstoja, je danes že povsem zastarela, zato današnje razmere zahtevajo novo usmeritev tudi v narodnopoličnem in kulturnoprosvetnem delu. »Naša bodočnost zato ni in ne more biti v oživitvi stare, preživele politike, marveč edino v vsesplošnem enakopravnem vključevanju v nihanje sodobnega družbenega življenja.«

Prav tako aktualnega značaja so pripombe k predložitvi, ki jih je znani avstrijski teoretik dr. Theodor Vetter podal za urejanje narodnostnega vprašanja na Koroškem. Pisec pripomb v koledarju priznava Vetterju marksistko dobro misel, vendar zelo kritično ocenjuje vsak posamezni predlog in ob koncu ugotavlja, da Vetterjeva izvajanja pač ponovno dokazujejo, da kljub določenim pozitivnim vidikom v bistvu vztrajajo pri splošno sprejeti tezi v dosedanj avstrijski manjšinski politiki, češ da je država le zavezana preprečiti diskriminacijo manjšine, in ne, kakor pa ne pospeševati njene obstoja in razvoja.

Obirno mesto zavzemajo v koledarju kultura, prosveta in umetnost. Marljivo blüchovski prosvetar Janko Ogris je v svojem članku prikazal prosvetno udejstvovanje med koroškimi Slovenci tako v zgodovini kakor tudi v današnji dobi. Florijan Lipusch

JANKO KOROŠEC

„Sem amater v slikarstvu in poeziji“

Večer Vena Pilona v Moderni galeriji v Ljubljani

Tik pred zaključkom retrospektivne razstave slikarja Vena Pilona v Moderni galeriji smo bili v sredo priča se prikupnemu večeru Pilonove poezije. Recitacijski večer Pilonovih francoskih prevodov iz slovenske poezije in odlomka iz njegove lastne francoske pisane literarne ustvarjalnosti je pripravilo društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavija—Francija v Ljubljani.

V svojo učinkovitost okoli Pilonovih podob iz njegovega prvega, kot sam pravi, mračnega obdobja, so v dvorani polni občinstva, med katerimi je bilo zlasti veliko študentov mladine, recitirali Mihaela Sartičeva, Alja Tkačeva, Brane Ivanc in Kristjan Muck; s pošrvovalno vodstvom roko profesorice Sartičeve in posebej lepim oblikovanjem besed v recitativu Alje Tkačeve. Skoda le, da za bolj

šjo predstavo niso pred tem prebrali tudi slovenskih izvirnikov. Vsekar pa so v zaokroženju, valjudoji in prepletajoči se celoti podali v Pilonovem francoskem prevodu nekaj slovenskih ljudskih pesmi in izbor Valentina Vodnika, Dragotina Ketteja, Srečka Kosoveca, Otona Zupanciča, Ivana Cankarja, Simona Gregorčiča, Josipa Murina, Matjeja Bora, Mirana Javca, Edvarda Koščka, Janeza Menarta, Daneta Zajca, Pavla Goljke, Jožeta Udočiča, Kajetana Koviča, Cirila Zlobca, Franceta Prešerna, Alojza Gradnika, Antona Vodnika, Franceta Kosmača in Iva Mitnarija. Nekateri izmed prevodov so zveneli na moč lepo in v marsičem skladno z izvirnikom, tako da so jih poslušalci nagradili s toplim ploskanjem. Odlomek iz Pilonove izvirne poezije pesnitve je s doživljenjsko izseljenstva v rudarskem bazenu Marlen

ELLEN GLASGOW

»Upala sem, da bova morda šla ven. Mislija sem, da bi me morda odpeljal malo ven. Mislija sem...« Sklonila je glavo, da ne bi videl pogleda v njenih očeh.

»Rad bi, če bi mogel. Toda oditi moram iz mesta. Prav ko sem odhajal iz bolnišnice, me je poklical Bellamy. Stručno se mi mudi.«

»Odsel je v kopalnico in čez hip je zaslislala vodo, ki je tekla, in zven misli, ki je udarjalo ob porcelan. Ko je spet prišla v sobo, si je česal lase.«

»Ne najdem srajce. Zdi se, da nimam nobene čiste srajce.« Je rekla razdraženo.

»Nisi dobro pogledal. V drugem predalu so. Ali moraš iti pred večerjo?«

»Ne morem čakati. To je nujen primer zunanega mesta. Bellamy gre z menoj.«

»Kje pa je to? Ali si prepričan, da boš moral ostati čez noč?«

»Ne, nisem prepričan. O ničemer nisem prepričan. V Ljubljani greva. Prišel bom, kakor hitro bom utegnil.«

Zdelo se je, da se mu obupno mudi. Videla je, ko je s strašno naglico tlačil perilo v majhen kovček. Ko ji je obrnil hrbet, je opazila, da so mu ramena trznila, toda močne, mirne roke mu niso trepetale.

»Daj, da ti jaz pripravim stvari.« je rekla razdraženo. »Saj ne jemlješ pravih stvari.«

»Oh, je že dobro.« Odrinil jo je in zaprl kovček. »Saj pravzaprav ni važno. Je že dobro, sem rekla.« Je dodal z razdraženim glasom, ko mu je vseeno hotela pomagati. Ne poznal ga je, pomislila in se na vsem lepem zglozila. Ne poznal ga in tudi sam se ne pozna kaj dost bolj, kot pa ga poznal jaz. Nikoli ni bil takšen. Nikoli ga ni razdražilo, če sem se ga dotaknila. Moram biti mirna in zbrana, si je rekla, zvesta resnični tradiciji žena; toda kako

IZ SLOVENSKE FILMSKE ZGODOVINE — Na sliki je prizor iz umetniškega filma »Balada o trobenti in oblaku« (1961), ki se ga ob jubileju slovenskega filma spominjamo kot enega izmed vrhunskih dosežkov domače kinematografije.

Film

Resno in z nasmeškom

Publikacija in dokumentarec ob našem filmskem jubileju

Skromno in tiho, le s tovariskim srečanjem svojih najbližjih in najzvestejših sodelavcev, nam je ob koncu minulega leta naš film prišel predstavi, da mu je dvajset let.

Jubilej je minil brez uradnih proslav, brez glasnih čestitk, brez ploskanja gledalcev. Pravzaprav so tudi takih tihih jubilej lepi: slavljence se je zbral sam vase, se spomnil prehojene poti, njenih svetlin in temnih etap, otežilo razmisli o svoji mladosti, o lastnih in tujih neizpolnjenih obljubah in pričakovanjih. Morda je prav v tej jubilejni tihioti napoved tistega, kar od našega filma iskreno pričakuje: znak iztrženosti, pogumnega zadržja v realnosti, ki pogojuje in utegnjuje njegovo rast, zbiranja že dokazanih, a zadnje čase nekoliko pozabljenih lastnih moči in obuditev zavesti samostojnosti, samoodgovornosti za utrjanje nadaljnje poti.

V podobno razpoloženje sta ubrznali tudi dve jubilejni opozorili, ki sta za oziroma bosta v kratkem dosegljivi tudi širši krog spremljevalcev domačega filmskega razvoja — posebej lepo urejena dvojna številka revije Ekran in dokumentarni film režiserja Matjaža Klopčiča »Podobe neke mladosti«.

Čeprav nosi novi zvezek Ekranu zaporedno številko 37-38, ga lahko štejemo za posebno, izredno publikacijo. Saj so za njen izid mimo izdajatelja, odbora za film in TV pri republikanskem svetu Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije, poskrbeli vsi činitelji domačega filmskega življenja: Društvo slovenskih filmskih delavcev, Filmski servis, Triglav film, Vena film in Viba film. Vsebinsko podoba pa so po posebej zaslugi uredništva te številke Ekranu dali domala vsi, ki se oglašajo v slovenski filmski publicistici. Z njihovimi prispevki, vezanimi na posamezne vrste slovenskega filma in posvečenimi nekaterim njegovim načelnim umetniškim in organizacijskim vprašanjem, ter z zgodbeno filmografijo slovenske povojne proizvodnje in malim biografskim leksikonom se Ekran vrača merit in tehtar prehojeno filmsko pot.

Zanimivo in značilno je, da vsa različna izvajanja družni skupno izhodišče: trdnega prepričanja v nujnost in neogibno upravičenost slovenske filmske ustvarjalnosti in resen, da ne rečemo strog odnoš do opravljenega dela. Ničde od sodelavcev te številke ni hotel s čestitkami in slavo. Vsem je čas pomagal pravično oceniti dosežke, tudi že skoraj pozabljene stvaritve, in domala vsem je to ocajevanje dali sorodni seštevek — občutek, da doseženega in opravljenega sicer ni bilo malo, a še zdaleč ne dovolj, in da je zlasti zastoj zadnjega časa, čeprav ga niso povzročile le šibkeje subjektivne ustvarjalne poteze, temveč tudi organizacijske zmede ter absurdnosti, se posebej boleč.

Posebnih kritičnih orisov so bile deležne naslednje filmske teme: narodnoosvobodilni boj in revolucija v slovenskem filmu, delež slovenske literature, mladinski film, zabavni film, dokumentar, kratki igrani in eksperimentalni film, lutkovni in risani film. Osrednje ugotovitve teh orisov so: da je slovenski film poglobljeno za je bil problematično revolucije in dosegel z »Balado o trobenti in oblaku« svoj dosežek vrh, pa tudi nakazal oblike domačega, nacionalnega stila; da je osnovna napa filmov s sodobno tematiko zamudnost, prevelika prevladnost v izbir družbeno-kritičnih snovi ali napačno pojmovanje družbenokritične funkcije filma; da je slovenska literarna zakonitost se vse premalo izkoriščena kot scenarijska podoba; da je nastajanje mladinskih filmov nenačrtno in preskromno, da sta dokumentarni in kratki film sorazmerno se najbolj opravila zastavljene naloge, kar je do neoprečnega proizvodnega zastaja ve-

STANKA GODNIČ

ljalo tudi za lutkovno filmsko zvrst.

Poseben poudarek daje Ekranu kratka, a tehtna uvodna beseda Bena Zupanciča, ki kot scenarist enega najboljših slovenskih filmov in kot ugleden kulturnopolitični delavec vprašuje, ali smo že sprejeli film in televizijo za našo last, za neločljivi, organski del našega kulturnega snovanja, ter nas s tem opozarja na osnovno neizpolnjenost nacionalno dolžnost do naše najmlajše umetnosti.

Aktualno in načelno polemično moti imata prispevka Vladimirja Koča o osnovnih organizacijskih načelih naše filmske proizvodnje za našo kinematografijo in pa dokumentarni, s statističnimi izpisi podprto trpko izvajanje Toneta Hojana Gospodarska plat filma, ki je sam zapisal, da ob vprašanju družbenega financiranja filmske proizvodnje v organizaciji zvezne države oziroma republikah filmskih skladov objavlja ne simpatične podatke, ob katerih sicer raje šepetemo. Oba prispevka bosta nedvomno dala pobudo za nadaljnja načela razpravljanja in izmenjave mnenj, s tem pa je Ekran uspešno posegel v najbolj aktualno filmsko dejavnost teh dni, ki utrjevanje načel, po katerih naj se oblikuje novi zakonski predlog o filmu. Tako je opravil svojo nalogo kot jubilejna publikacija in kot redni slovenski filmski periodika.

Kar opravlja Ekran z resnobo, dela Matjaž Klopčič kot režiser dokumentarca »Podobe neke mladosti« z nežnim, prizanesljivim, nasmeškom. Metri tega, iz arhivskega gradiva zlepljenega filma so kot strani družinskega albuma. Vtis prehitve vtis, prijazen spomin se navezuje na ljudi, ki so že odšli, na sodelavce za kamero, ki jih na platnu nikoli nismo videli, na ljudi, ki še vedno predeljuje svoje ustvarjalno filmsko tkivo. Po enkratnem ogledu filma ostaja za »Podobami neke mladosti« en sam prevladujoč občutek: režiserju se je posrečilo uloviti avtentičen utrip neponovljive avdusenosti, zaverovanosti, svetlega hotevanja, ki je prealno težave in optimistično botrovalo slovenskim filmskim začetakom. Ta odmev nekdajnosti je raznežen, hudomušen, nagajiv in rahlo nostalgичen obenem, je tak, da zares lahko budi otopel ali pozabljen simpatije in voljo za nove spopade z ovirami. Je kanec simpatične spodbude, kakršne je naš film ob svojem jubileju potreben in kakršno smo mu dolžni dati.

STANKA GODNIČ

Dr. Anton Bajec sedemdesetletnik

Kdor se je kdaj resneje ukvarjal z vprašanji knjižne slovensčine, pozna dr. Antona Bajca kot razgledanega strokovnjaka in avtoriteto. Veliko je učenec, ki se ga spominjajo po živih stikih s srednješolskih klopi ali pa ga imajo pred očmi kot učitelja na vseučiliški stolici. Spominjajo se ga kot dobrega jezikoslovca, in kar ima še posebno ceno, kot res dobrega slovenca.

Profesor Bajec je potrpeljivo sprejel svoje rane sedmi križ. Rojen je bil 6. januarja 1897 v Polhovem Gradcu. Po otroških letih v Idriji živi od srednješolskih let dalje v Vižmarjah nad Ljubljano. Po maturi na klasični gimnaziji v Ljubljani je moral na fronto in je študije nadaljeval, šele ko je bilo vojno konec. Na univerzah v Zagrebu, Pragi, Ljubljani in Parizu je študiral slavistiko in romanistiko. Proti univerzitetni študiju je sklenil prav tako v Ljubljani l. 1924 z diplomo iz slovenskega, francoskega in italijanskega jezika, ko je že poučeval na mestni ženski reálni gimnaziji. Tam ostal blizu dvajset let.

Po osvoboditvi je ostal v srednji šoli še leto, l. 1946 pa je postal lektor slovenskega knjižnega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Po dveh letih je bil imenovan za docenta na isti stolici in je postal izredni profesor l. 1957 na lastno željo odšel v pokoj, predaval je še nekaj let, dokler ni bilo rešeno vprašanje njegovih naslednikov. Tako je v poldrugem desetletju skel svoji roke vse današnji kadar slavistov srednjih let.

Prava težišča znanstvenega dela profesorja Bajca je bilo slovensko besedotvorje. Rezultate svojega raziskovanja je objavil v publikaciji Slovenske akademije znanosti in umetnosti in v Slavistični reviji. Na akademiji je že osem let vodi komisijo za slovensko gramatiko, filologijo in pravopis. Zelo znan je postal z deli, ki nosijo znanstvenopedaški poudarek. Pred vojno je s sodelavci priredil najboljše srednješolske čitanke, kar smo jih Slovenci do sedaj imeli; opremljene so bile s kvalitetnimi ilustracijami, dodana pa jim je bila stopnja nižjega gimnazija primerna slovnica. Članke so že pred vojno doživele novo izdajo, so bile podlaga tudi povojnim izdanjem. Prav tako je v družbi s sodelavci po vojni napisal Slovensko slovnico, ki naj bi nasledila Breznikovo slovnico in bila tako v pomoč šoli kakor tudi sicer priščemu učenca. Njegov prispevek v tej slovnici (besedotvorje) se odlikuje z novimi gradivom in modernjšim prijemom.

Kmalu ga najdemo med sestavljavci Slovenskega pravopisa (1950) kot sodelavca prof. Ramovša, pri drugi izdaji pravopisa (1962) zavzema mesto vodilnega urednika. Nežolgo potem se mu je odprlo novo področje dela: postal je član glavnega uredniškega odbora velikega akademjskega slovarja knjižnega jezika. Vse delavnice predsi pri delu zeta slovar, bodisi da sam redigira ali da pregleduje že opravljeno redakcijsko delo ali pa se živahen kakor zmeraj udeležuje številnih sej, pri vsakem delu pa se kaže kot preizkušeni in priden delavec.

Več let je profesor Bajec kot lektor v Drami Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani bedel nad pravilnostjo odrskega jezika. Vidno je bilo tudi njegovo uredniško delo v predvojnem Slovenskem jeziku in prvih starih letnikih povojnega Jezika in slova.

Na kateremkoli področju najdemo vsa ta leta profesorja Bajca, povsod je rad pomagal in rad še danes pomaga. Posten v nazorih in ravnanju skuša pošteno razumeti tudi manjše druge in jih upoštevati, če vidi, da je pravilno in odkritosrečno. Neprerivna dobra lastnost profesorja Bajca pa je brez dvoma tudi to, da zna težke stvari povedati preprosto in vsem razumljivo.

Ob sedemdesetletnici mu želimo, da bi mu bilo zdravje še naprej naklonjeno in da bi v svoje zadovoljstvo in splošno korist mogel izpolniti kar se da veliko svojih načrtov.

FR. TOMŠIČ

Komisija za sprejem in prenehanje članstva delovne enote Uprave podjetja

»PLAMA« PODGRAD
razglašja prosto delovno mesto
VODJE
obratovnega knjigovodstva

POGOJI: — višja ekonomsko-komercialna šola — 3-letna ustrezna praksa; — ekonomska srednja šola — 5-letna ustrezna praksa. Nasop službe moč takoj, po pogojem s trimesečnim poskusnim delom. — Pismene ponudbe s priloženimi dokazili o strokovni izobrazbi in praksi ter življenjskega splošnega upravnega podjetja. — Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 46

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA ZZTP GRADBENEGA PODJETJA LJUBLJANA

Ob Zeleni jami st. 2

razglašja prosto delovno mesto

KV avtomehanika

Pogoji: poklicna šola in najmanj 5-letna praksa na delovnem mestu avtomehanika.

Poskusna doba traja 30 dni.

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. 19

Osebnih dohodkov podjetja. Pismene prijave sprejema kadrovski sektor podjetja 8 dni po objavi razglašja.

V nekaj vrstah

SLOV. KONJICE

Občni zbori sindikalnih podružnic — V občini Slov. Konjice potekajo že mesec dni in so zvečine dobro pripravljene. Tako so bili že v nekaterih podružnicah uspešnega kombinata »Konuse« v tovarni kovanih izdelkov v Zrečah, v konjski kmetijski združbi itd. Te letne konference bodo končane ta mesec.

Otroški vrtec — Potlej, ko so se več mesecev pripravljali, so te dni odprli nov otroški vrtec v pritličju ene izmed stolpnic. V njem bo lahko kakih 20 otrok.

AJDVOŠČINA

Mladinska konferenca — Te dni je bila v kombinatu »Mlinotest« na njej so govorili o možnostih, da bi zboljšali dejavnost članov, kritizirali pa so tudi nekatere pomanjkljivosti. Pravilo, da mladino zapostavljajo zlasti v samoupravnih organih.

KRANJ

Višji prispevek za zdravila — Na Gorenjskem bo znašal v letošnjem letu prispevek za zdravila na recept 200 Sdin. Zvišanje od 150 na 200 dinarjev so sprejeli prejšnji teden na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja v Kranju. Višji prispevek so določili na osnovi povprečne cene zdravila v prvih desetih mesecih lanskega leta.

Uspešne novoletne sejne — Na letošnjem novoletnem sejmu v delavskem domu, ki ga je organiziralo podjetje »Slovenjski sejem«, so prodali za približno 250 milijonov Sdin raznega blaga za široko potrošnjo. Stevilo obiskovalcev cenijo na 40.000. Najuspešnejšo kupčijo so imela trgovska podjetja »Elita« iz Kranja, »Murka« iz Lesc, »Zarja« z Jesenice in »Loka« iz Škofje Loke.

MARIBOR

Angleški otroci — V četrtek dopoldne se je skupina otrok iz Greenwiche smučala na Pohorju. Popoldne so se v klubu mladost v Oročnovi ulici sestali z mariborsko mladino in se pogovarjali o raznih mladinskih problemih. Voditelj angleških otrok pa so v četrtek zjutraj odpotovali v Ljubljano in Postojno, kjer so obiskali Postojnsko jamo.

Slaba založenost — Tržnica na Vodnikovem trgu je bila v četrtek slabo založena. Na tržni upravi so povedali, da zaradi mraza precej kmetov ni prineslo svojih pridelkov na trg. Živih piščancev ni bilo na prodaj.

Hotel — V noči od srede na četrtek je v hotelu Slavija prenočilo 71 gostov. Med njimi je bilo okrog 40 tujcev, predvsem iz Avstrije, Nemčije in Grčije.

Naš pogovor

Akcija je bila zelo uspešna

Govori M. Radovič, vodja oddelka za dezinfekcijsko, dezinfekcijsko in deratizacijsko v Mariboru

Oddelek D. D. D. v Mariboru je v zadnjih dneh minulega leta končal veliko deratizacijo na področju mesta. V tej akciji je sodelovalo vsa ekipa oddelka in dosegla dobre rezultate. Za pogovor sem prosil vodjo oddelka Milutina Radoviča.

MILUTIN RADOVIČ

— Kako je potekala in kakšni so bili rezultati deratizacije, ki ste jo pravkar končali?

— Te akcije smo se lotili zelo natančno, saj se je v zadnjem času v nekaterih delih mesta pojavilo kar precej glodalcev, ki so povzročali večjo škodo tako gospodarskim organizacijam kakor tudi zasebnikom. Posebnost te deratizacije je bila v tem, da smo prvič uporabili najnovejšo sredstvo v boju proti glodalcem — kumarin. To je sviaarski preparat, ki je zelo učinkovit; ima prednost tudi v tem, da ni nevaren ljudem in domačim živalim. V zadnji deratizaciji smo položili okrog 1000 kg zastrupljene hrane po mestu. Rezultati so bili zelo dobri, saj je po prvih centih poginilo 5000 do 7 tisoč glodalcev, zvečine podgan, ki so prvič povzročile precej škodo v samem starem delu mesta, kjer so omejevali pregrizanje betonske temelje hiš in vdor v shrambe ter skladišča in povzročile obutno gospodarsko škodo.

— In vaši načrti za letošnje?

— Radi bi povečali strokovni kader v našem oddelku, saj bi tako lahko še zmanjšali škodo, ki jo naredijo glodalci mariborskim gospodarskim organizacijam in ki zna sedaj še okoli 100 milijonov starih dinarjev na leto.

V načrtu imamo večje zapravljene akcije na mariborskem področju v Pučju, Umagu, Novem gradu in še nekaterih istinskih mest. F. ŠRIMPF

Vprašanja in odgovori

Vračunanje stroškov za solanje v dedni delež

T. R. M. — Ali in koliko se vračunajo v dedni delež stroški za dedično solanje?

Odgovor: Po 59. členu zakona o dedovanju se stroški za obvezno solanje dediča ne vračunajo v njegov dedni delež. O tem, ali in koliko naj se vračunajo v njegov dedni delež izdatki, ki jih je imel zapustnik z nadaljnjim solanjem dediča, pa odloči sodišče glede na okoliščine, upoštevaje predvsem vrednost zapustnikovega stroška za solanje in usposobitev ostalih dedičev za samostojno življenje.

Odložitev služenja vojaškega roka

G. C. K. — Vaš starejši sin je odšel lani na odlučitev 18. mesecnega vojaškega roka, letos pa bi moral oditi k vojakom. Se vaš mlajši sin, ki je te upravičen do skrajšane vojaškega roka, ali pa se mu lahko vsaj odslužitev odloži? Sami ste nesposobni za delo in razen obrednih obredov nobenega družinskega člena.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane vojaškega roka, ki bi bil lahko upravičen do odditve služenja vojaškega roka na 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obram-

Spet so na domačem dvorišču še vedno poledica

Večina pomurskih sezoncev je praznovala Novo leto med svojimi

»Nič na svetu nas ne bi zadržalo pozimi v tujini!« so zagotavljali pomurski sezonski delavci, ki so hoteli pred novoletnimi prazniki na svoje domove. Še vedno našim ljudem se nič več ne mudi daleč na sever ali zahod za zaslužkom; tu v bližnji Avstriji se je ustalilo v minulnem letu vsaj desetdeset odstotkov od skupnega števila blizu deset tisoč Pomurcev, ki so se odločili za začasno delo v tujini.

za to leto v Nemčiji dokončno odpovedali delo.

Cepprav gospodarski tokovi v Evropi ne kažejo na to, da bi se lahko naši ljudje tako kmalu odpovedali odhajanju na začasno delo v tujino, je naš čas preveč vidno zarezal brazdo napredka tudi v pokrajino ob Muri, da bi se bilo treba bati ljudem za kruha. O tem smo se lahko prepričali tudi na našem nedavnem popotovanju po Pomurju, kjer smo obiskali več povratnikov, da bi zvedeli o njihovih skrbih in načrtih.

Pogovor na strehi

V odročnih Melincih, ki so nekaj let nazaj za najbolj reven kraj onstran Mure, zdaj ni več videti sledov zaostalosti. Skoraj na vsakom koraku nove strehe, lepe ograje okrog hiš in izza njih stojijo pred gospodarskimi poslopiji in tam že kak nov kmetijski stroj ali celo avtomobil.

»Z Avstriji se dobro razumemo«

Na domačiji 39-letnega Jožeta Broderja v Rakicih se sedelo za pogovorno mizo samo pet članov družine. Jože

imeli prav ta dan majhen praznik — kolino.

»Veste, z Ančko bi radi videli svet, zato nam ne gre samo za zaslužek, saj znamo doma velike kmetije,« je pripovedovala v imenu obeh vedno nasmejana Katka. »Pomislite, v velikem gostišču pri Dunaju, kjer sva zaposleni, nama je lastnica skrila del oblačil, samo da bi se čimprej vrnila,« je nadaljevala Ančka in dodala, da bosta še sredi januarja vzeli pot pod noge.

»Veste, zelo radi naju imajo, ker se ne otepa nobena dela,« se je postavila Katka in pripomnila, da bi si radi pridobili s prijatelji kvalifikacijo, zakaj želja po odkrivanju novih krajev in dežel ju bo najbrž zvalila še naprej po svetu.

Prijetni in prijazni so pozimi domovi Pomurcev, kjer te dni vabi sosed sosed na kolino. Tu oživijo spomini na tuje kraje in ljudi, ki jih bodo spomlad spet srečali.

»Lahko je bil tudi sezonski delavec, ko vsekakor dobro, da bo še tako daleč v zamejstvu deležen skrb države,« sem se kasneje spomnil besed Franca Koneha iz Melinc, ki mi je pred novim

DVOJNI PRAZNIK PRI BRODERJEVIH — Novo leto in vrtnitev očeta sta pripravila Broderjevim otrokom iz Rakicih dvojni praznik, da ne omenjamo lepših daril, ki jih je prinesel očka iz tujine.

»Ne zamerite, če bom ostal kar na strehi!« se je opravičil 36-letni Franc Horvat in hitel popravljati strehe. »Dom

Broder se je pravkar vrnil, trije otroci pa so bili, še v sol. Oče je tokrat prišel iz nemaga. Prav zato, ker ga še niso pričakovali, je bilo vse selje tolikanj večje.

Cepprav nismo želeli motiti družinske idile, nas je Broder povabil v svoj dom.

»Tokrat se vračam drugič z dolge poti iz Heidinga v Avstriji, kjer delam v popolnoma avtomatizirani opemarni. Na dejal in ponosno pravi: »Tudi kvalifikacijo sem si pridobil, zato mi kasneje ne bo težko najti dela doma.«

Broder nam je z zadovoljstvom pripovedoval, kako dobro so naši razumevali z avstrijskimi delavci. Ko so jih skrajša poskušali v opemarni prikrajšati pri zaslužku in tudi s stenojanji ni bilo vse v redu, so je na pobudo avstrijskih sindikatov brž vmešala inspekcija in potlej se sezonski delavci n'pso več pravičali z delodajalcem.

Še korak do lastne strehe

Sestindvajsetletnega Mirka Serneka iz Turnišča smo našli na domu samega z dvehletnim sinčkom Darkom. Zena, ki je učiteljica, se še ni vrnila iz službe.

Mirko, ki je doraščal v 16-članski družini, se je zgodaj osamosvojil, saj dela kot pomočnik v mehaniki v Frankfurtu v Zah. Nemčiji že pet let.

»Samo še letos se bom odpravil v tujino, potlej pa bova z ženo lahko začela zidati hišo,« je razlagal Mirko.

»Hudo mi je, ko se odpravljam z doma, zlasti odkar sem poročen,« je dalje pripovedoval Mirko in pristavil, da je bila samo želja po zgraditvi lastnega doma močnejša od domotožja. »Najhuje mi je spomlad, ko se budi narava. Takrat se moram resno premagovati, da ne sedem na prvi vlak proti domovini.«

Sicer pa se Mirko ni pritožil zastran zaslužka in ravnanja z našimi delavci, ki so prišli v Nemčijo z resnimi nameni. Pomurci da se izogibajo slabe družbe in potepuških emigrantov, ki jih poskušajo včasih nadlegovati. Ker se jih večina odloči za dopolnilno delo in ne postopajo go gostilnih in kolodvorih, se tudi ne bojijo za svojo varnost.

Dve, ki bi radi videli svet

V Dokležovju smo srečali 23-letno Ančko Fras in njeno prijateljico, komaj 20-letno Katko Mohič. Pri Frasovih se je 16-članska družina gnetla v tesni kuhinji, kjer so

Mala anketa

Želje štirih Ravenčanov

V začetku novega leta si ljudje želijo marsikaj levega in koristnega v svojem zasebnem življenju in v okolju, v katerem delajo. Zato smo vprašali štiri občane na Ravnah na Koroškem, kaj si želijo v novem letu.

Gregor Klančnik, direktor: — Iskreno želim, da bi leto 1967 prineslo naši delovni skupnosti — železniki Ravne na Koroškem — obilo uspehov v proizvodnji in prodaji naših izdelkov. Vse svoje moči bomo morali zastaviti, da bi v novih razmerah gospodarjenja dosegli čim boljše rezultate. Moja želja je, da bi v železniki imeli letos čim manj delovnih nesreč. Želim tudi nadaljnji napredek naše občine, republike in države na vseh področjih.

Urušula Komar, uslužbenka: — V letu 1967 si želim, da bi vladali mir, enakost in svoboda vsem narodom sveta. Prav bi bilo, če bi naša gospodarske reforme dosegla svoj namen, k čemu naj prispeva zavestno in odgovorno delo vsakega posameznika. Želim, da bi naša občina letos še hitreje napredovala na vseh področjih. Mislim, da bi morali še več kot doslej storiti na izboljšanje trgovine in predvsem preskrbe.

Dr. Janko Sušnik, zdravnik specialist: — Če v gospodarstvu ustvarjajo red ekonomske zakonitosti, ki v zdravstvu ekonomsko utemeljena deklaracija zdravstvene politike in metodologija njenega izvajanja. Težko je brati knjigo, dokler ne znaš vse abecede. Želim si te abecede — in konec lova na čarovnice. Pa samoupravljanju želim srečno novo leto in novemu dinarju, pa zdravstvenemu domu, da bi se našli anuitet in krivih pričevani. In sebi želim, da bi ljudem delal dobra dela da bi našel drobce časa za poglabitev v stroko, za silikarsko paletu, kamero itd.

Miha Ošlak, predsednik občinskega sindikalnega sveta: — Moja želja v letu 1967 je predvsem v tem, da bi naša reforme v celoti uresničili. Želim, da bi imeli čim več naših za delo pripravljenih ljudi pri nas v domovini zaposlenih in temu primerne osebne dohodke. Nadalje želim, da bi v miru izgrajevali naš bodočost tako pri nas kakor tudi po svetu. Iskreno želim, da bi letos napredovali vsi delovni kolektivi v ravenski občini in dosegli še večje uspehe kot lani.

Šoferji premalo upoštevajo slabe pogoje za vožnjo

LJUBLJANA, 5. jan. — Zadnje dni vreme avtomobilistom in motoristom ni prav nič naklonjeno, saj so ceste poledene in zamezene. Kaže pa, da se tega ne zavedajo dovolj in zato vozijo prehitro in premalo pazljivo. Med 18 nesrečami, ki so se včeraj zgodile na cestah v naši republiki, jih je bilo kar 9 zaradi naglice. Med ponesrečenimi so bili trije hudo ranjeni, šest pa je bilo laže poškodovanih. Škode je bilo za več kot 55 tisoč 200 Ndinarjev.

Iz Zelina v Spodnjo Idrijo se je včeraj nekaj po 10. uri peljal z osebnim avtomobilom tržaške registracije Vincenzo Granatelli. Nasproti pa mu je prišel z avtomobilom Niko Močnik. Tržačan je vozil z zmerano hitrostjo, vendar ga je pred srečanjem na zasneženih in poledenih cestah zaneslo. Zaletel se je v avtomob, nato pa ga je obrnilo za 90 stopinj in je ušlo v obcestni smrek. Pri nesreči je sopolnica v osebnem avtomobilu Paola Francobila hude poškodbe. Odpeljali so jo v šempetrsko bolnišnico. Škode na osebnem avtu je bilo za 4 tisoč Ndin, na avtomobilu pa za 3500 Ndin.

Včeraj zjutraj nekaj pred 6. uro pa je na križišču Povšetove in Glinarjeve ulice v Ljubljani osebni avtomobil, ki ga je vozil Stane Ponikvar podiril mopedista 64-letnega Ivana Kebra. Mopedist se je peljal po Povšetovi ulici proti Poljanškemu nasipu in pred križiščem z Glinarjevo ulico je zapeljal na sredo ceste in zavrl, kjer je hotel ustaviti. Na poledeni cesti pa ga je zaneslo čez polovico ceste in je zaprl pot avtomobilistu, ki ga je zadel. Pri padcu je dobil pretes možganov, zlom nosu in druge rane.

Iz Nove Gorice v Razdeto je včeraj zgodaj zjutraj peljal tovrnjak s priklopnikom 26-letni Vladimir Crv. Med Podnanosom in Razdeto je na ravni cesti zapeljal nekoliko preveč na desno in tovrnjak se je prevrnil tri metre pod cesto, priklopnik pa je ostal na cesti. Na srečo šofer ni bil ranjen. Škode pa je za 5000 Ndin.

Zaradi poledice in neizkušnosti šoferja osebnega avtomobila pa se je včeraj zjutraj zgodila prometna nesreča v Bohoričevih ulicah v Ljubljani. Dušan Pirc, star 25 let, se je peljal po Bohoričevih proti Njegoševi ulici. Vozil je precej hitro in ko je prišel blizu hiše št. 16, je opazil, da gre čez cesto Amalija Zabakar. Ker ni pravilno ocenil razdalje, je prepozno in sunkovito zavrl. Na poledeni cesti je vozilo zaneslo v rešilni avto, ki je prišel naproti. Škode je za nekaj več kot 2200 Ndin.

Potrdilo še ni jamstvo

D. Bürman obsojen na tri leta strogega zapora

LJUBLJANA, 5. jan. Zaradi ene večje in šestih manjših goljufij — skupno gre za 880.000 Sdinarjev in 570 avstrijskih šilingov — je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo Draga Bürmana na enotno kazen: tri leta strogega zapora. Ob tem je senat ljubljanskega sodišča preklical enoletno pogojno zaporno kazen, ki jo je Bürman izreko celjsko okrožno sodišče zaradi poverbe, ki jo je bil upravnik Celjske koče.

Bürman je oktobra 1965 prosil V. K. naj mu posodi 700.000 Sdinarjev, ker jih nujno potrebuje za carino. Ob tem je V. K. natvezil, da ima na carini uvožen osebni avtomobil. Hikratu mu je obljubil, da mu bo denar vrnil v nekaj dneh. Na podoben način je izvalil še več ljudem manjše vsote — od 10 do 80 tisoč dinarjev. E. J. pa je izvalil 560 avstrijskih šilingov, ko mu je pripovedoval, da mora nujno odpotovati v Avstrijo in mu bo denar hitro vrnil. Večina teh

ljudi je bila zaposlenih v ljubljanskih mlekarnah, kjer je nekaj časa delal tudi Bürman. Ko so ljudje terjali denar nazaj pa si je izmisljal razne izgovore, dokler ni lani poleti nenadoma pustil službo in odšel v Avstrijo, kjer ima starše. Tode tudi tam je prišel navzkriž z očetom, ker mu je odnesel obrtniško spravevalo, in je oče ukrepal, da ne bi sin zlorabljal njegovih dokumentov. Oktobra pa se je Drago Bürman vrnil v Ljubljano; zvedel je, da ga iščejo s pomočjo Interpola. V Ljubljani so ga hitro odkrili.

V preiskavi in na današnji obravnavi je Bürman zatrjeval, da V. K. ni izvalil 700.000 Sdinarjev za carino, pač pa naj bi mu jih leta izročil zato, da bi mu preiskrbel 2000 DM. Nadalje je pripovedoval, sodnikom zgodbo, kako je nepredvidno izročil ta denar znanicu, ki ga je spoznal dan prej v kavarni nebotičnik v Ljubljani. Ta pa je odpotoval v Nemčijo in se ni več vrnil.

Ves čas njegovega zavora je bilo očito, da zna s svojim nastopom in govorjenjem, ustvariti pri ljudeh zaupanje; zlasti, ker je ravnal podobno kot ravnajo vsi goljufi; mimgrede je napisal potrdilo ali podpisal pogodbo, da je spredel denar — ljudje marveč malokdaj pomislijo, da so taka potrdila in pogodbe, čeprav so potrjene na sodišču brez vsake vrednosti, če izposojenec nima materialnega jamstva.

F. S.

SLOVENSKA BISTRICA

Pozornost sadjarstvu

V občini Slovenska Bistrica bodo letos in v prihodnjih letih posvečali posebno skrb razvijanju sadjarstva. Predvidevajo, da bi se sadjarstvo v prihodnjih letih razvijalo predvsem v Kovačji vasi, Studencih, Ritomlju, Visolah in drugih krajih na obronkih Pohorja. Leta 1970 naj bi se v družbenem sektorju povečala proizvodnja jabolk za 38-krat in ribeza za 6-krat.

Predšolsko varstvo otrok

S sedanjim varstvom predšolskih otrok v občini Slovenska Bistrica niso zadovoljni, saj je zajetih le 4 odst. ali kakih 170 otrok. Računajo, da bi do leta 1970 lahko zajeli v občini v to varstvo okrog 380 otrok. Za uresničenje tega predvidevanja pa bi morali zagotoviti blizu 2300 kvad. metrov ustreznih površin. Kakih 20 odst. teh površin bi lahko sprostil v sedanjih prostorih osnovnih šol. Dodatno pa bodo morali zgraditi 1800 kvad. metrov novih ustreznih površin in pridobiti kvalificirane vzgojitelje.

Sneg ovira promet

Po vsej deželi je močno padla temperatura

BEOGRAD, 5. jan. (Tanjug) — Iz vse države poročajo o hudem mrazu in snegu ter zaradi tega okrnjenem prometu. Republiški sekretariat za promet Srbije poroča, da je cesta Prizren—Doganović delno neprehodna.

Na cesti skozi Grdeličko klisuro je poledica, zaradi rušenja zemlje in kamenja pa je vožnja še posebno nevarna. Iz Niša poročajo, da je poledica resno ogrozila promet na cesti med Nišem in Skopljem. Najbolj nevarnih je prvih 25 kilometrov, kjer snega sploh niso čistili in je led debel nekaj centimetrov. Danes zjutraj je tu zletole s ceste pet potniških avtomobilov. V zadnjih treh dneh je bilo na tem odseku dvajset prometnih nesreč.

Cepprav je sinoči sneg nenahoma padel po vsej Makedoniji, so vse ceste prenehale. V Skopju je padlo okrog 14 centimetrov novega snega, v drugih mestih pa 2 do 10 cm. Najnižje temperature se gibljejo od 2 do 10 stopinj pod ničlo.

V Bosni in Hercegovini je bil danes najhladnejši dan v letošnjih zimih. Temperatura na Velikem polju na Igmanu znaša minus 38 stopinj Celzija. V Sarajevu, Banja Luki in Bihaču se je živo srebro spustilo na minus 15 stopinj Celzija. Najhladnejše bosensko mesto je danes Bugojno, kjer so zabeležili minus 21 stopinj Celzija. Zaradi snega je ustavljen promet na cestah Livno—Kupres, Sijica—Duvno in Kalinovik—Miljevina, oteženo pa je promet na vseh cestah v republiki.

Danes popoldne je začel padati sneg na vsem območju severnega Jadrana in na kvamerskih otokih: Krku, Cresu in Lošinu. Sneg ne pada edino na Rabu. Okrog 14. ure je bilo na Reki 4 cm snega, še več pa v Opatiji.

Požar v »Iskri«

TRBOVLJE, 5. jan. — Včeraj nekaj pred 6. uro zjutraj je nastal požar v tovarni polprevodnikov »Iskra« v Trbovljah. Ogenj je izbruhnil v prvem nadstropju in po prvih ocenitvah je škoda za 6 tisoč 500 N din. Pri gašenju je bil opelkel elektrotehnik Ivan Selivsek, ki je dobil prvo pomoč v trbovski bolnici. Nočni vrtar je kot navadno vklopil električni kuhinjski, na katerem je bila posoda s kataranom. Nenadoma je kataran prekipel in se razlil. Vnela se je delovna miza, na kateri sta bila dva električna kuhinjska in več električne materiala, ki se je pokvaril.

Jugoslovanska

Iloterija

Poročilo o žrebanju 1. kola sreč. 1. k. ki je bilo 1. 67.

Srečke s končnicami	so zadelo	dobitek Ndin
60	6	6
80	6	6
11280	1000	1000
51450	400	400
78180	606	606
11	6	6
41	10	10
81	8	8
821	80	80
87011	606	606
2	4	4
32172	604	604
38812	404	404
35302	1004	1004
43372	404	404
83	8	8
59483	400	400
75073	600	600
33233	1000	1000
99993	100.000	100.000
11493	800	800
234	100	100
824	200	200
10704	600	600
4584	400	400
3764	2000	2000
65	20	20
12045	400	400
59225	400	400
32323	400	400
27345	400	400
6	4	4
31506	404	404
70536	604	604
43372	8004	8004
07	6	6
87	40	40
60377	600	600
17107	606	606
13497	10.000	10.000
23857	30.000	30.000
91117	8000	8000
68	8	8
78	8	8
20888	1000	1000
08858	400	400
39658	10.000	10.000
69	6	6
21839	600	600
70189	400	400
40439	50.000	50.000
52928	8000	8000

Predšolsko varstvo otrok

S sedanjim var

Pogovor z bralci

Sodobni vandalizem ali kaj?

Jože Oberwalder iz Domažl nam je poslal pismo, v katerem obsoja ljudi, ki brez ljubezni do našega naravnega bogastva v dneh pred božičem in novoletnimi prazniki trebiho naš gozd. Nekakšna slovenska tradicija nam velja, da si priskrbimo božični drevesček ali novoletno tisto, ki v najbližnjem gozdu. Poiskamo tisto drevesce, ki je najlepše. Za vse drugo imamo denar, le za drevesček, ki stane samo nekaj sto dinarjev, ga nimamo.

Ceprav zvonimo po toči, se nam zdi, da tovariš Oberwalder opominja na problem, ki mu je vredno posvetiti malo pozornosti. Začetni bo treba nekakšno kulturno akcijo, in to dovolj zgodaj, da v prihodnje ne bi počenali takih reči. Tovariš Oberwalder primerja množično sekane smreke z množičnim pobijanjem tujcev v Kanadi, o katerem je nedolgo tega pisal naš list. Grda slovenska navada se iz leta v leto stopnjuje, namesto da bi se zmanjševala, in grozi uničiti smreko, to najzdravnejše slovensko gozdno drevo. Za novoletne praznike dneve nakupimo precej stvari. Vse moramo plačati, nikjer ne bomo nič zastonj. Le drevesček smo dobili iz zastonj. A gozd, kjer smo jo odsekali, nam je ni podaril; ukradli smo mu jo. Gozd ne vidi naš ljudi, ki mu samo jemljejo. Morda ne vemo, da s tem uničujemo najpogostejši naravni biološki rezervar vode in kisika, to edinstveno ekološko napravo. Na Finskem, ki je zelo severna dežela, temperatura vsaj poleti čez noč ne pade na zmrzlo. V Sahari, ki je za nas pojem vročina, pa se to zgodi. Kakor vemo, ima Finska bogate gozdove. Tudi Sahara jih je nekoč imela, a jih je človek iztrihel.

A ni treba hoditi v Afriko. Zakaj so bile poplave v Italiji tako katastrofalne? Akumulacija za vodo, se pravi gozdov ni bilo in voda je odtekala kakor s strehe v stenski žleb. In Kras? Nekoč je bil bogato zaraščeno z gozdom in noben vihar ni mogel do živega.

Gozd preprečuje erozijo, odnašanje zemlje in izpiranje v spodnji plasti, obenem pa ustvarja humus. Kjer smo posekali ravninske gozdove, so neurjačene cedanje. Neki kmet opisuje lanske septembra neurje takole: »Sipe v oknih je razbilo. Dež s točo je padal v sobo. Kozolec mi je odkril, niti stolk. V turških gozdovih je polomilo dobrih 120 m leša.«

Odgovor. Spoštovani tovariš Oberwalder, tudi če bi bil objavil vaše pismo zadnji petek v starem letu, bi bilo že poznano. Drugič je treba začeti z akcijo dovolj zgodaj in vanjo je treba vključiti vse, ki lahko kakorkoli pomagajo preprečevati to našo zlo. Gozdarski inženir Metod Vizjak iz Kranja meni, da bi morala potekati akcija v treh smereh: kulturno osvoboditi ljudi, da se bodo naposled zavedli škodljivosti svojega početja; zagotoviti, da bo na trgu dovolj izbira lepih smrečic; poostri ukrepe upravnih organov. Kranjsko gozdno gospodarstvo je začelo trg s smrečicami, ki jih prodajali po 400–600 dinarjev, v Italiji stane smrečica od 1500 do 2000 lir.

Tudi Franc Prešern, šef gozdnega obrata v Skofljici, meni, da bi morali že v začetku decembra začeti s široko kulturno akcijo, v kateri bi morali vključiti tudi tisk, radio in televizijo. Gozd da lahko dovolj smrečic, ampak samo ob strokovnem nadzoru. Najboljša rešitev so posebne plantaze, kjer gojijo smrečice naše za praznike. Teh je že nekaj, a najbrž še zmeraj premalo.

Mnenju tovariš Vizjaka in Prešerna se pridružuje tudi inž. Kolar iz republiškega sekretariata za gospodarstvo. Po njegovem je to problem, s katerim se spoprijemamo že vsa leta po vojni s tem, da se zdaj peljejo v gozdove iz avtomobilov. Drevesce odseka tam, kjer jih je najbližje. Ponavadi odseka najljepša drevesca. Gozdna gospodarstva imajo sicer ljudi, ki skrbijo za varstvo gozdov, vendar so ob takem navedu brez moči. Na območju GG Kranj pride na tisoč hektarjev gozdov in čuvaj.

Tovariš Oberwalder, hvala za opozorilo, ki morda v prihodnje do našega naravnega bogastva nekolikokrat predpovedi na problem, čeprav ga seveda moramo malo resno. Dogovorimo se, da bomo v začetku decembra skupaj spodbudili široko, vsestransko akcijo za omejitve nedovoljene, nestrokovne sečnje smrečic za božična in novoletna okrasna drevesca!

Se enkrat: Tisti, ki dela ni špekulant

Slavko Hotko, naš stari znanec iz rubrike »Pogovor z bralci«, je 23. sep. lani v naši petkovski rubriki objavil svoj pogled na razvoj zasebnega sektorja obri in gostinstva pri nas. Postavil je vprašanje, ali je potrebno, da ob naglem razvoju socialističnega gospodarstva intenzivno oživljamo zasebni sektor obri, posebno se gostinstvo, mesnice in avtoprevozniki. Zakaj je družbeni sektor pred nastitih obri obremenjen z večjimi datjavami kot privatni sektor?

Slavko Hotko z našim odgovorom ni bil zadovoljen. Naš naslov — Tisti, ki dela, ni špekulant — ga ni prepričal in se mu je zdel precej banalen. Po njegovem je drugače — tisti, ki počeno dela, ni špekulant. Delo od dela se razlikuje. In nas opomin: le o zrite se malo okoli sebe, pa boste videli, kakšni ljudje so se oprijeli gostinstva in mesarske obri! In kje tisti zale? V nezadovoljnih obremenitvah družbenega sektorja obri. Evo podatke: neki privatni postilinarji imajo vseh obveznosti (z vsemi datjavami) in milijon osem sto tisoč starih dinarjev, neka gostilna družbenega sektorja pa v devetih mesecih sedem milijonov in pol. Ali ni to sramota? Nič se ni treba čuditi, če socialistični obrati propadajo in prehajajo v roke privatnikov. Zakaj potem govorimo o prednostih socialističnega sektorja?

Odgovor. — V mojem odgovoru na vaše pismo nisem zanikal, da med posamezniki v zasebnih obri in gostinstvu ni pojavov špekulacij in neupravičenega pranja. A ponavljam, da ti pojavi niso tako pogostni, da bi morali spreminjati naš odnos do zasebnih obri. Take primere je tre-

ba ugotoviti in jih s primerno davčno politiko preprečiti. To namreč pomeni, da je v takih primerih ocena prometa za pavšalno obdavčitev neustreza. Bilo pa je že tudi narobe: da so bile namreč ocene pretirane in da so nesopodno vplivale na razvoj zasebne obri, ki je dolgo stagnirala, če ne celo nazadovale, namesto da bi napredovale.

Strokovnjak za obrt na republiški gospodarski zbornici mi je pojasnil, da je bila zasebna obrt pred leti tako rekoč na tleh. Število delavcev je zdrknilo od 24.000 pred vojno na 11.000 pred leti. Nesmotna davčna politika je privedla do množičnega odhajanja obri, medtem ko so na drugi strani narasle potrebe po obrtnih storitvah. Nekaj je bilo treba storiti. Kup na moč potrošnikov je bila iz leta v leto večja; struktura potrošnje se je bistveno spreminjala. Z novo zakonodajo je bilo treba spodbuditi razvoj zasebne obri — predvsem v interesu potrošnikov in zadovoljitve njihovih čedalje večjih potreb.

Primeri bogatitve so posledica izredne konjunkturi, ki kljuje iz nerazvite obri. Neustreza davčna politika je dušila obrtnike; tisti, ki so vzdržali, so imeli monopol, ki ga opazimo brž, ko iščemo obrtnika, da bi nam popravil televizor, električni štedilnik, parket, dežnik ali kaj podobnega. Ta monopol bomo razbili tako, da bomo se naprej spodbudili razvoj obeh sektorjev obri — družbenega in zasebnega. Neupravičeno bogatitve preprečujemo z omejitvami števila zaposlenih in drugih ukrepi.

Glede družbenih dajatev velja načelo, naj ima zasebni sektor za osebnih delovni čas enako obremenitev kot družbena obrt. Bilo bi pa krivično, če bi mu pobrali tudi tisto, kar ustvari v daljšem delovnem času, saj vemo, da marsikateri obrtnik dela tudi po 12 ur na dan. Prednost družbenega sektorja je še v tem, da ima pravico do uvoza reprodukcijskega materiala in da ne plača prometnega davka od tistega, kar potrebuje za predelavo.

Razloček med nama, tovariš Hotko, je v tem, da vi najbrž gledate na razvoj zasebne obri preveč samo skozi prizmo razmerjajev razmer, medtem ko imam pred očmi stanje obri v vsej Sloveniji. Družbene obri ni mogoče zavarovati pred konkurenco zasebnega sektorja predvsem s predpisi in raznimi administrativnimi ukrepi, temveč predvsem z boljšim in produktivnejšim poslovanjem. Kdo ima avto in kdo ga nima, to zdaj sploh ne more biti merilo, s katerim bi lahko ugotovljali prednost oziroma zaposelnost ene ali drugega sektorja obri.

Članek, objavljen v Gospodarskem vestniku št. 80, s katerim dokazujete svoj prav, samo opozarja na to, da v odnosu do družbenega sektorja obri ne smemo ponoviti napake prejšnjih let, ko smo s pretirano visokimi davčnimi tako rekoč zadušili zasebni sektor. Stvari ne bomo popravili tako, da se bomo vrnili na staro, temveč tako, da bomo tudi v družbenem sektorju vodili pametno politiko obremenjevanja z družbenimi dajatvami.

Prosimo pojasnila

B. K. iz Ljubljane prosi, da mu pojasnimo, zakaj je časnik »Delo« enkrat pisal o 70 milijardah, drugič pa samo o 11 milijardah dolga socialnemu zavarovanju Slovenije.

Odgovor. — Prvič smo v »Pogovoru z bralci« dne 9. dec. lani pisali o 70 milijardah, ki jih federacija dolguje socialnemu zavarovanju Jugoslavije. Drugič smo v »Pisnih bralcev« 22. dec. pisali o 11 milijardah dolga socialnemu zavarovanju Slovenije.

Vaše prepiranje o tem, da gospod je in bo le tisti, ki ima kaj v glavi ne v žepu in ne v banki, ni le ostane vaše prepričanje, meni in tovarišu Komarju pa dovolite, da ostaneva pri tovarišu.

Odmevi na naše pogovore

Nadaljujemo z objavljanjem povzetkov iz novoletnih pism naših sodelavcev. **Janko Pogratnik, Celje:** Rubrika »Pogovor z bralci« je javna tribuna, v kateri lahko vsak občan razpravlja o naših skupnih pereh problemih, kaže na napake v javnem upravljanju in opozarja na krivice, ki zadevajo posameznike ali skupine. Mišlim, da so vsi problemi, ki jih sporočajo bralci, vredni objave; o posebno aktualnih vprašanjih bi morali govoriti še več in temeljitje. Objubo, ki jo napove urednik, je treba tudi izpolniti, sicer bodo postali pogovori samo kramljanje. Skrajšani dopisi kljub povzku jedra ne odsejajo vseh dopisnikovih misli. V pogovoru je treba vključiti tudi odgovorne družbene delavce.

Lado Artnik, Ljubljana: Petkove rubrike »Pogovor z bralci« so poestrile vsebiho »Delo«. Odgovori so bolj ali manj zadovoljivi. Tega ne bi trdil za odgovore na vprašanja o velikih problemih, ki so pač tabuji, čeprav so vsi problemi — veliki in majhni — naši. O vsem bi morali bolj sproščeno razpravljati. Odgovorni družbeni delavci naj bi odkrito sodelovali. Čeprav vsi vemo, kaj in kje je narobe, si po gosto ne upamo udariti žebila po glavi. Na primer trgovina: njena naloga socializmu je, da kar najbolje zadovolji potrebe delovnih ljudi — po čim krajši in čim cenejši poti. Tako teoretično. V praksi je pogosto ravno narobe. Ne samo v trgovini, temveč tudi na nekaterih drugih področjih.

Vlado Klemenčič, Ptuj: Rubrika ustvarja poslanstvo kritično ustvarjalnega dialoga. V njem sodelujemo v večini le ljudje s »sterena«, ki opisujemo našo družbo in dogajanja v njej le v ozkih okvirih, ker nimamo širšega pregleda. Dialogu naj bi se torej pridružili tudi odgovorni družbeni delavci, da bi pomagali preprečevati tudi spoda. Njihovi prispevki bi bili avtoritativnejši in veljavnejši. A kljub temu je bilanca »Pogovora z bralci« ob koncu leta zadovoljiva. Ljudje to rubriko poleg »Pisem bralcev« najprej preberejo. Rubrika je privlačna predvsem zato, ker pisce navajajo konkretne primere in se podpišejo s polnim naslovom.

FRANC SETINČ

TRJJE NAJBOJŠI V BERCHTESGADNU. Z leve — Francoz Melquiond (2.), Avstrijec Messner (1.) in Švicar Giovanoli (3.).

Za začetek - Messner

V slalomu od naših najboljši Lakota na 46. mestu

BERCHTESGADEN, 5. jan. (po telefonu). S slalomom se je v tem bavarskem zimskem središču začelo prvo letošnje 1 — A tekmovanje v alpskem smučanju. Nastopilo je 78 tekmovalcev iz 15 držav, med katerimi je bila tudi četverica Jugoslovancev. Prvi se je v letošnjem letu vpisal v listo zmagovalcev Avstrijec Heini Messner, ki si je z odličnim drugim tekmo zasluženo priboril prvo mesto.

Slalomski progi sta imeli 180 m višinske razlike. Prva je imela 59 vrat. Trašila pa jo je domačin Wanger, medtem ko je imela druga 61 vrat, postavila pa jo je trener moške francoske reprezentance Rene Sulpiac.

Po prvem je premočno vodil zmagovalac slalomov Val-Isere Sved Grahm. Mal, spretni Sved je imel skoraj celo sekundo prednosti pred Francozom Melquiondom, ki je bil drugi, sledila sta mu Killy in Švicar Giovanoli. Skoraj ni bilo pričakovati, da bo Grahm tudi v drugem tekmu vozil na vso moč, vendar se je odločil za tveganje prav tako kot v prvem tekmu, če ne bolj. In zgodilo se je prav tako kot v Portillu. Grahm je padel v najhujšem koncu proge in zapravil zmago.

Na drugi progi je Messner startal z več kot dvema se-

IVER DNEVA
Svedi, nogomet in promet

Tudi na švedskem so si nogometaši in televizija v letu, kar na tekme, ki jih prikazuje TV, prihaja vedno manj gledalcev in so klubi in zveza prišli do zasluge. Če se da objaviti spored prenosov v novem letu, pa je za domovom na švedskem, da bi zale vsemu pojavila nogomet na tekma. Gre za srečanje med Švedsko in Norveško, za prvo tekmo v letošnjem prvenstvu. Tudi danes so bili v Švedski preusmerili promet. Nič več ne bodo vozili po levi, marveč odšli po desni, kar drugod po svetu. In ker si ob tem premiku obetajo mnogo nesreč, se jim zdaj pripovedujejo, da bi bil na tem promet kar se da majhen. Televizijski prenos naj bi torej tisto nedeljo čimveč švedov zadržal doma, saj da bi bila učinkovitost te zamisli čimvečja — odgovorila na dala druga nogometna srečanja.

Kaj vse je mogoče reševati s športom...

KOSARKA
Simmenthal : Slavija 82:77

NEAPELI, 4. jan. Sinoci se je v Neaplu začelo 11. tekmovanje za mednarodni kosarkarski pokal. V prvem tekmu turnirja je Simmenthal iz Milana premagal Slavijo iz Prage 82:77 (41:40).

Danes se boštev izločili v tekmi pomerila v Varese pokalni zmagovalce Južne Amerike Corinthias in zastopnik Severne Amerike Goudier iz Akrona. Jutri bo v Rimu prvi nastopil tudi branilec mednarodnega pokala Ignis iz Varese. Njegov sponzorik bo milanski Simmenthal. Zmagovalce tega srečanja pa bo igral 7. t. m. prav tako v Rimu z boljšim mednarodnim kosarkarskim ekip. V predtekmi se boštev pomerila za tretje mesto poraženca iz Varese in razviti Simmenthal : Ignis.

Prvič so kosarkarji za mednarodni pokal igrali leta 1965 v Madridu. V izločilni tekmi evropskih zastopnikov je Ignis premagal Real Madrid 86:77. Oboje ekipa je v naslednjem krogu srečala ameriški ekip. V predtekmi se boštev pomerila za tretje mesto poraženca iz Varese in razviti Simmenthal : Ignis.

Novoletni turnir v Radencih

RADENCI — V telovadnici osnovne šole v Radencih je bil peti tradicionalni radenciški turnir, ki ga je priredilo TPD Partizan Radenci skupaj s strokovnim odborom iz Radenci. Na turnirju je sodelovalo 5 ekip, in sicer: Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Drava iz Puja in Radenci. Največ uspeha so imeli kosarkarji Maribora, ki so v finalu premagali ekipo Jamco iz Murske Sobotice ter postali zmagovalci turnirja in se drugič dobili prehodni pokal. Radenci so bili drugi, sledila sta Maribor in Murska Sobota. Na turnirju so bili doseženi naslednji rezultati: Slobota : Drava 76:20, Slovenske Konjice : Radenci 39:38, Slobota : Sloj. Konjice 81:44, Radenci : Drava 37:35, Maribor : Sloj. Konjice 70:18 in Maribor : Slobota 65:34. Končni vrstni red ekip je naslednji: 1. Maribor, 2. Murska Sobota, 3. Slovenske Konjice, 4. Radenci in 5. Drava. Organizacija turnirja je bila zelo dobra.

Francoz Lacroix. Na progi sicer ni imel napak, toda zaostanek mu je le preprečil boljšo uvrstitev.

REZULTATI: 1. Messner (Avstr.) 97,25, 2. Melquiond (Fr.) 97,31, 3. Giovanoli (Švic.) 97,38, 4. Killy (Fr.) 97,79, 5. Senoner (Italija) 98,53, 6. Perillat (Fr.) 98,71, 7. Schranz 98,85, 8. Huber (Avstr.) 99,08, 9. Lach (ZRN) 99,15, 10. Sprecher (Švic.) 99,25. Uvrstitev Jugoslovancev: 46. Lakota 110,39, 49. M. Kliner 113,47, 52. A. Kliner 117,74. M. MACUSAR

Francozinje za Pohorje

PARIZ. Francoska smučarska zveza je določila reprezentance za januarska alpska tekmovanja. Odrjene so tudi tekmovalke za 1. A tekmovanje na Pohorju. Kjer bodo nastopile Ray, Jacot, Berthet, Jeangoreux, Rouvier, Chavirin in verjetno še ena tekmovalka iz prve ekipe, ki bo določena pozneje.

Tuje ekipe za Bohinj

LJUBLJANA — Svica se bo udeležila mednarodne tekme v Bohinju z najmočnejšim zastopstvom svojih smučarskih tekačev. Nastopili bodo Konrad Hieschier, Denis Mast, Franz Klln, Josef Haas in Bernard Brandt. Hieschier je državni prvak 1966 v tekih na 15 in 30 km, Mast pa je bil najuspešnejši v teku na 50 km.

Italijanska smučarska zveza je za bohinjske teke prijavila sedemčlansko ekipo, v zastopstvu CSSR pa bodo trije tekmovalci, dve članici in en mladinec. V avstrijski ekipi bo 8 tekmovalcev, med njimi tudi znani reprezentant A. Janc. V ekipi ZRN bodo tri tekmovalke: Barbara Bartel, Ursula Töttinger in Monika Schuber; njihova vodnica bo znana nemška reprezentantka Rita Czech-Biasl.

Prva tuja ekipa, ki je dopotovala v Bohinj, je zastopstvo Bolgarije, v katerem so štirje člani in tri članice.

SPORTNA NAPOVED
Šest dobitkov v Sloveniji

V 53. kolu športne napovedi v 12 tekmovalnih pari je bilo vpladenih 382.051 Ndin, od tega v naši republiki 12.254 Ndin. Z 9 zadetki je 24 igralcev, dobitke pa je 4.743,25 Ndin. V Sloveniji so trije srečani, kar po 1 v Ljubljani, Celju in Trbovljah.

Pariz za 1. kolo (8. t. m.) avstrijske športne napovedi: 1. Atalanta — Fiorentina 1,0, 2. Foggia — Brescia 0,1, 3. Lanerossi — Cagliari 1,0, 4. Lazio — Bologna 0,2, 5. Milan — Fiorentina 1,0, 6. Napoli — Inter 1,0, 7. Spal — Roma 0, 8. Venezia — Lecce 0,1, 9. Juventus — Mantova 0, 10. Livorno — Potenza 0, 11. Novara — Palermo 0, 12. Alessandria — Salernitana 0,1. Pariz za 1. kolo (8. t. m.) avstrijske športne napovedi: 1. Reggina — Genoa 1,0.

PRVA ŠTEVILKA REVJE, KI JO POTREBUJETE — PRVA ŠTEVILKA SLOVENSKE REVJE

Revija
JE V PRODAJI.

O vašem avtomobilu boste zvedeli več iz sestavkov:

- AKCIJA — ALI GOLJFAJO NA BENCINSKIH ČRPALKAH
- NESREČA — PROTOKOL SMRTI
- TEHNIKA — TEŽAVE S SKLOPKO
- NOVA VOZILA
- KAM GRE, KAR DAMO ZA BENCIN
- SLOVENSKE HITRE CESTE — AMPAK KDAJ
- IN TEST — RENAULT 16, LETNIK 67
- SOLA DOBRE VOZNJE
- NAPRAVI SI SAM — ZIMSKA ZAŠCITA
- CENE VOZIL IN GUM

Zahtevajte jo pri prodajalcih časopisov.

REVIIA, KI JO POTREBUJETE — REVIIA, KI JO POTREBUJETE

Telesna kultura v komunah

Litija: šport tudi na podeželje

Medtem ko se občinska zveza na vseh sejah ukvarja s šolsko telesno vzgojo, pa je očitno, da volah zametajo tudi do dejavnost. Za nekaj let se telesno kulturni delavci v litijski občini prizadevajo,

LITIIA

ObZTK Litija ima 610 aktivnih članov, ki so vključeni v 9 osnovnih organizacij, med katerimi je dve šolski športni društvi. V zveznih ligah nima jo zastopnikov, temveč dva v drugi republiški ligi. Telesno kulturne organizacije nima jo profesionalnih uslužbencev in tudi poklicnih trenerjev ne. Amaterski trenerji je v občini 8, telesno kulturo pa poučuje dva profesorja in učitelj. ObZTK je imela v letu 1966 4 milijone 270.000 Sdin dohodkov iz proračuna. V občini je 16 objektov za telesno kulturo, ki jih vzdržujejo sami uporabniki. V ObZTK in njenih organih je 19 funkcionarjev. Občinska skupščina ima svet za kulturo.

Predsednik ObZTK je Rudolf Derencin, sekretar pa Tone Lebingar.

TREBNJE

ObZTK Trebnje ima 400 aktivnih članov, ki so vključeni v 10 osnovnih organizacij, med katerimi je 5 šolskih športnih društev. Občinska ekipa tekmoval v drugi republiški ligi, v zveznih ligah pa občina nima zastopnika. Telesno kulturne organizacije nima jo profesionalnih uslužbencev in tudi poklicnih trenerjev, medtem ko imajo 10 amaterskih trenerjev. Telesno vzgojo poučuje štiri profesorji in učitelj. ObZTK je imela v letu 1966 630.000 Sdin dohodkov iz proračuna. V občini je 9 objektov za telesno kulturo, ki jih vzdržujejo sami uporabniki. V ObZTK in njenih organih je 12 funkcionarjev. Občinska skupščina razpravlja o telesi kulturi v svetu za kulturo, prosveto in telesno kulturo.

Predsednik ObZTK je Ivan Poljanec, sekretar pa Marjan Legan.

da bi vsaj osemeleke v Litiji. Šmartnem in Gabrovki dobile profesore telesne vgoje, vendar brez uspeha. Nič čudnega

Trening v Innsbrucku

Wirkola 93, Eržen 91 m

INNSBRUCK, 5. jan. (po telefonu). Tudi se bomo smučarji priprave na zimsko olimpijsko igrišče. V prvi tekmi so nastopili avstrijski tekmovalci, ki jih je na jutrišnjem tekmovanju pričakovali levi in dolge skoke. Pričakovati pa je tudi orogov, ki bo ker so se na treningu poleg glavnih favorizov Wirkole in Kankonena ter Neuvomala imeli tudi drugi skakalci. Večkrat je Norvežan Wirkola skočil najdalj, 98 m, danes pa ni treniral. Za njim je bil najdalj, 91 m, Peter Eržen, ki je bil takoj za njim z zmago. Tudi danes kar se je udaril po nogi, danes ni treniral, seveda pa bo jutri nastopil. Danes so bili na treningu najmočnejši Francoski tekmovalci, ki jih je na jutrišnjem tekmovanju pričakovali levi in dolge skoke. Pričakovati pa je tudi orogov, ki bo ker so se na treningu poleg glavnih favorizov Wirkole in Kankonena ter Neuvomala imeli tudi drugi skakalci. Večkrat je Norvežan Wirkola skočil najdalj, 98 m, danes pa ni treniral. Za njim je bil najdalj, 91 m, Peter Eržen, ki je bil takoj za njim z zmago. Tudi danes kar se je udaril po nogi, danes ni treniral, seveda pa bo jutri nastopil.

Danes so bili na treningu najmočnejši Francoski tekmovalci, ki jih je na jutrišnjem tekmovanju pričakovali levi in dolge skoke. Pričakovati pa je tudi orogov, ki bo ker so se na treningu poleg glavnih favorizov Wirkole in Kankonena ter Neuvomala imeli tudi drugi skakalci. Večkrat je Norvežan Wirkola skočil najdalj, 98 m, danes pa ni treniral. Za njim je bil najdalj, 91 m, Peter Eržen, ki je bil takoj za njim z zmago. Tudi danes kar se je udaril po nogi, danes ni treniral, seveda pa bo jutri nastopil.

Italijanska smučarska zveza je za bohinjske teke prijavila sedemčlansko ekipo, v zastopstvu CSSR pa bodo trije tekmovalci, dve članici in en mladinec. V avstrijski ekipi bo 8 tekmovalcev, med njimi tudi znani reprezentant A. Janc. V ekipi ZRN bodo tri tekmovalke: Barbara Bartel, Ursula Töttinger in Monika Schuber; njihova vodnica bo znana nemška reprezentantka Rita Czech-Biasl.

Prva tuja ekipa, ki je dopotovala v Bohinj, je zastopstvo Bolgarije, v katerem so štirje člani in tri članice.

SPORTNA NAPOVED
Šest dobitkov v Sloveniji

V 53. kolu športne napovedi v 12 tekmovalnih pari je bilo vpladenih 382.051 Ndin, od tega v naši republiki 12.254 Ndin. Z 9 zadetki je 24 igralcev, dobitke pa je 4.743,25 Ndin. V Sloveniji so trije srečani, kar po 1 v Ljubljani, Celju in Trbovljah.

Pariz za 1. kolo (8. t. m.) avstrijske športne napovedi: 1. Atalanta — Fiorentina 1,0, 2. Foggia — Brescia 0,1, 3. Lanerossi — Cagliari 1,0, 4. Lazio — Bologna 0,2, 5. Milan — Fiorentina 1,0, 6. Napoli — Inter 1,0, 7. Spal — Roma 0, 8. Venezia — Lecce 0,1, 9. Juventus — Mantova 0, 10. Livorno — Potenza 0, 11. Novara — Palermo 0, 12. Alessandria — Salernitana 0,1. Pariz za 1. kolo (8. t. m.) avstrijske športne napovedi: 1. Reggina — Genoa 1,0.

PRVA ŠTEVILKA REVJE, KI JO POTREBUJETE — PRVA ŠTEVILKA SLOVENSKE REVJE

Revija
JE V PRODAJI.

O vašem avtomobilu boste zvedeli več iz sestavkov:

- AKCIJA — ALI GOLJFAJO NA BENCINSKIH ČRPALKAH
- NESREČA — PROTOKOL SMRTI
- TEHNIKA — TEŽAVE S SKLOPKO
- NOVA VOZILA
- KAM GRE, KAR DAMO ZA BENCIN
- SLOVENSKE HITRE CESTE — AMPAK KDAJ
- IN TEST — RENAULT 16, LETNIK 67
- SOLA DOBRE VOZNJE
- NAPRAVI SI SAM — ZIMSKA ZAŠCITA
- CENE VOZIL IN GUM

Zahtevajte jo pri prodajalcih časopisov.

REVIIA, KI JO POTREBUJETE — REVIIA, KI JO POTREBUJETE

tedaj, če so na zadnji seji sveta za šolstvo ugotovili, da je bil volah prav pouk telesne vgoje najbolj okrnjen.

Posebnost v Litiji je, da nagrajuje amaterske trenerje neposredno občinska zveza. S tem zveza kontrolira delo trenerjev, razen tega pa je na ta način zagotovljeno redno nagradjevanje, saj bi marsikatero društvo v stiski najbrž porabilo denar za druge namene.

Občinska zveza si na vso moč prizadeva, da bi šport razvil tudi na podeželju, ne samo v Litiji. Tako je na primer uspeša v Gabrovki; nasploh pa je povsod težko uveljaviti kako zvrst športa, če ni objektov.

V litijski občini je bilo precej govora o tem, da bi gospodarske organizacije prevzele posamezna društva. Po daljši razpravi so ugotovili, da ta način ne ustreza njihovim razmeram. Zoper se je izrekla tudi javna tribuna. Sedaj se ogreva, da bi s predpisom določili odstotek od dohodka, kar bi bil trden vir za financiranje telesne kulture.

Zaradi pomanjkanja vodstvenega kadra mnogi teke k močnemu osrednemu društvu, nekateri telesno kulturni delavci pa so zoper združitev.

OBIŠČITE

VREME

PETER
Snežna padavina.
SOBOTA
Delno izboljšanje in se
hladno.
NEDELJA
Večjih padavin ni prič
kovati in hladno.

HOTEL POLDANOVEC
Lokve, tel. Čepovan 3,
o. Trnovo pri Gorici

Odlična hrana - divjačina, pri
stna primorska vina, sodobno
opremljene sobe zmerne cene, iz
redno.

Spomadi, pletenice, sušeno
posušeno sadje, sušeno
prostorov po Trnovskem gozdu
izposojevanje motokic, televiz
tov, najavljeno skupnem delnem
popustu - Se priporočamo!

•SLANDROV DOM•
Radovljica

Razpolaga z lepo ure
jenimi sobami in restavracijskim
prostorom. Vsi prostori so ogrevani
s stalnim centralnim kretjem

Ugodna priročnost za zimске po
čitnice, cena oskrbnega dne 28
Ndin S prehrano in pijačami bo
ste zadovoljni! Ob sobotah živa
glasba.

Primorska in Goriška

V izoli je prostor v vseh hote
lih in pri zasebnikih. Cene izven
sezone so znižane do 50 odst. V
Novi Gorici ima hotel Park 20
prostitih postelj, hotel Sabotin pa
30. V hotelu Poldanovec na Lok
vah je 10 prostih postelj. Nekaj
prostorov je tudi v Alp hotelu v
Boveu in v hotelu Planika v Aj
dovščini. Na Lokvah je 20 do 30
cm snega.

Gorenjska
V Bohinju je dovolj prostih po
stelj v vseh hotelih in pri zaseb
nikih. Prostor je tudi v hotelu
na Voglu. V Kranjski gori je v
hotelih še nekaj prostora. Do 15.
januarja je dovolj prostih postelj
tudi v zasebnih turističnih sobah.
V Kranjski gori je približno 40 cm
snega. V Ratečah je zasedeno go
stišče Žerjav, v gostilni Mojmir
pa imajo 10 prostih postelj. Pri
zasebnikih je do 15. januarja do
volj prostora, potem pa bodo vse
sobe zasedene. Na Jesenicah je
prostor v obeh hotelih, prav tako
pa je prostor v Domu pod Golico,
Smučarskem domu na Crnem vr
hu, v objektih ob Zilnici in pri
zasebnikih v okolici Jesenic.

PRIDRITVE: V Bohinju bo 7.
in 8. januarja mednarodno tekmo
vanje v smučarskih tekih. Na Ble
du bodo imeli 12. januarja fol
klorni nastop v hotelu Jelovica.

Ljubljana z okolico

V Ljubljani je dovolj prostora
v vseh hotelih in pri zasebnikih.
Dom Zveznega centra za gradbene
inženirje je zaseden. V Kamni
ku je prostor pri zasebnikih in v
planinskem domu na Slemu gra
du Dovolj prostora je tudi v

Kamniški Bistrici in v hotelu
Šimnovec na Veliki planini. Pro
stor je tudi pri zasebnikih in v res
tavrski Pošti v Domalah, v Mo
telu Medno in pri zasebnikih v
Zbiljah. V Trbovljah je prostor
v gostišču Klek, dovolj prostora
je v planinskih domovih na Mr
lici, Kumu, Vrheh, Partizanskem
vrhu, v Koli na Zasavski gori,
Koli na Čemšenški planini in v
planinskih domovih Dol in Hra
stnik. Vlečnici na vrh nad Trbov
ljami in v Lontozu pod Kumom
obratujejo ob sobotah, nedeljah
in praznikih od 8. do 12. in od
3. do 14. ure. V Zagorju je pro
stor v hotelu Kum. V Izolah je
prostor v gostišču Medijske top
lice in pri zasebnikih. Tudi pri
zasebnikih na Čemšeniku in Pod
kumu je dovolj prostora. V Hra
stniku je prostor v gostišču Jelka.
V Litiji je dovolj prostora v re

stavrski Pošti in pri zasebnikih.
Prostor je tudi pri zasebnikih v
Gabrovki, Poljsniku, Primorskem,
Vašah, Hotisu, in v planinskem
domu na Jančah. Na Vrhniki je
prostor v hotelu Mantova in pri
zasebnikih. Tudi planinski dom
nad Vrhniko ima dovolj prostora.
V Logatcu je dovolj prostora
ra v hotelu Krpan in pri zaseb
nikih. V Rovtjah je prostor v go
stišču Pri Rečki, v Zireh pa je
dovolj prostora v gostiščih in pri
zasebnikih. Prostor je v turistič
nih domovih na Travi gori, Ku
reščku in Polževem. Prostor je v
hotelu Pugled v Kotevju in pri
zasebnikih. Dovolj prostora je
tudi v Dolu ob Kolpi in v Ostini
ci. V Grosupljem in Ribnici je
prostor pri zasebnikih.

PRIDRITVE: V Ljubljani bo
v spornih dvorani Tivoli 12. jan
uarja ob 20. uri nadaljevanje tek

movanj za pokal evropskih ko
šarkoških pravkov. Nastopili bo
sta moštvi ljubljanske Olimpije in
Villeurbana iz Francije. Turistič
no društvo Ljubljana priredi 12.
januarja ob 19. uri v dvorani Ko
munalnega zavoda za socialno
zavarovanje, na Miklošičevi 24.
potpisno predavanje šimeta Leti
niča o partizanskih poteh pod na
slavom »Prisiljeni tovariš resnič
ni povesti«.

Štajerska
V vseh turističnih krajih na
Štajerskem je še dovolj prostora.
Prostor je tudi v vseh zdravili
ščih. Za hotele Celeia in Evropa
v Celju ter Paka v Velenju pri
poročajo ob sobotah rezervacije.
V Logarski dolini sta odprta Pla
ninski dom in gostišče Sester Lo
gar. Odprta sta kopelna basena na
Dobni in v Laškem.

ZDRAVKO ŠTOKA

Pogreb bo v petek, 6. januarja 1966 ob 15. uri izpred hiše žalosti
na pokopališče v Sežani.

Užalošeni:
žena Tanja, hčerka Dunja, sin Igor, sestre Mara in Ida z družinama,
brat Stanko, družini Lasič in Erceg ter drugo sorodstvo.

Sežana, Krajna vas, Komen, Ljubljana, 4. januarja 1967.

ZDRAVKO ŠTOKA

NEPRICAČOVANO IN MNOGO PREZGODAJ
NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL

ZDRAVKO ŠTOKA

ISKRENEGA TOVARISA,
POZRTVOVALNEGA IN VESTNEGA SODELAVCA,
DOLGOLETNEGA NAČELNIKA ODDELKA ZA GOSPODARSTVO
SKUPSCINE OBČINE SEŽANA,
BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

SKUPSCINA OBČINE SEŽANA
IN DELOVNA SKUPNOST UPRAVE OBČINE SEŽANA

V Ljubljani

HOTEL LEV
Vošnjakova 1
telefon 310-555

Obiščite
hotel SLON
Ljubljana,
Titova 10

njegovo MEDNARODNO RESTA
VRACIJO, SLASČICARNO in KA
VARNO, kjer igra glasba od 20.
do 23.30 pod vodstvom IVANA
ILAS.

Obiščite NACIONALNO KLETNO
RESTAVRACIJO, ki je odprta
vsak dan od 12. do 24. ure. Od
19. ure dalje igra orkester E. BA
RANJA.

Obiščite BAR, kjer se boste za
bavljali ob zvokih orkestra JOŽE
TA KEBELA in pevke METKE
ŠTOK.

V mesecu januarju sestavljajo ar
tistični program:
PLESNI PAR DUO ALMA PETER
Muzikanti klavn MARIO
Humorist BEN DATI
Črnski pevec MONDA

Češka balerina NINA BROCKA
Plesalka integral-strip-teasa ELZA
— Plesni akrobatski par LESLI
GONDA
— VENTIS, plesalec in pevec iz
Trinitida
— Holandski DUO KRIC s svojo
mednarodno poznano točko
orangutan-strip.

MOTEL MEDNO

z mednarodno restavracijo in
aperitiv »TOP« barom. Aperi
tiv bar je odprt od 20. do 3. ure
zjutraj. Ob sobotah od 18. do 4.
ure zjutraj. Vsako nedeljo cajan
ka v aperitiv baru od 18. ure
dalje. Solidne usluge in zmern
cene. Moderna centralna kurjav
in sodobno urejena prenočišča
Informacije: Ljubljana, telefon
81-047 in 81-049. Se priporočamo.

Obiščite

Obiščite
hotel SLON
Ljubljana,
Titova 10

njegovo MEDNARODNO RESTA
VRACIJO, SLASČICARNO in KA
VARNO, kjer igra glasba od 20.
do 23.30 pod vodstvom IVANA
ILAS.

Obiščite NACIONALNO KLETNO
RESTAVRACIJO, ki je odprta
vsak dan od 12. do 24. ure. Od
19. ure dalje igra orkester E. BA
RANJA.

Obiščite BAR, kjer se boste za
bavljali ob zvokih orkestra JOŽE
TA KEBELA in pevke METKE
ŠTOK.

V mesecu januarju sestavljajo ar
tistični program:
PLESNI PAR DUO ALMA PETER
Muzikanti klavn MARIO
Humorist BEN DATI
Črnski pevec MONDA

Češka balerina NINA BROCKA
Plesalka integral-strip-teasa ELZA
— Plesni akrobatski par LESLI
GONDA
— VENTIS, plesalec in pevec iz
Trinitida
— Holandski DUO KRIC s svojo
mednarodno poznano točko
orangutan-strip.

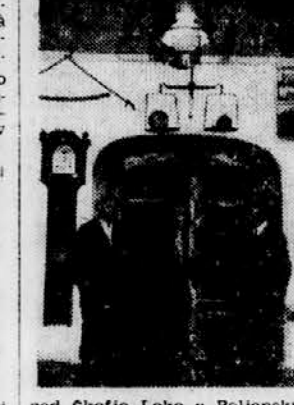
MOTEL MEDNO

z mednarodno restavracijo in
aperitiv »TOP« barom. Aperi
tiv bar je odprt od 20. do 3. ure
zjutraj. Ob sobotah od 18. do 4.
ure zjutraj. Vsako nedeljo cajan
ka v aperitiv baru od 18. ure
dalje. Solidne usluge in zmern
cene. Moderna centralna kurjav
in sodobno urejena prenočišča
Informacije: Ljubljana, telefon
81-047 in 81-049. Se priporočamo.

V lepi zasebni gostilni

•TABOR•

Prevodnik v Gorenji vasi

nad Skofjo Loko v Poljanski dol
ni boste odlično postreženi in po
zmernih cenah Okusna jedila, pri
stna vina in udobna prenočišča.
Pridite v Poljansko dolino in se
ustavite v Gorenji vasi.
Oglejte si tudi zbirke v muzeju.

V Celju

HOTEL H
CELEIA
CELJE - JUČOSLAVIJA

SPREJEMAMO aranžmaje po na
ročili Skupinam nudimo popust.
Obiščite nas, če potujete skozi
Celje, če ste na službenem po
vanju, če ste na dopustu

Postregli vas bomo vladno in v
vase zadovoljstvo.

Na Bledu

•SPORTHOTEL•
Pokljuka na Gorenjskem
telefon 77493 Bled

Preprost hotel domača in med
narodna jedila, pristna vina, mo
derno opremljene sobe centralna
kurjava. Krasni izleti v naravo v
bližini bogata lovstva. Pozor! Za
domače goste 30 % popusta!

Gostilna na Klancu
KOTAR TINE

Seča pri Portorožu

odlična kuhinja, sveže morske ri
be, krasni prsti, istrska vina. Pro
stori ogrevani. Parkirni prostor
Sprejemamo občeti, zakuske po
naročilu. Nudimo popust. Prepri
čajte se, obiščite nas. Vabljeni!

Oglejte si tudi zbirke v muzeju.

V Celju

HOTEL H
CELEIA
CELJE - JUČOSLAVIJA

SPREJEMAMO aranžmaje po na
ročili Skupinam nudimo popust.
Obiščite nas, če potujete skozi
Celje, če ste na službenem po
vanju, če ste na dopustu

Postregli vas bomo vladno in v
vase zadovoljstvo.

VSAK
ČETRTEK

NOVA ŠTEVILKA
SLOVENSKEGA
TEDNIKA S STRIPI

ZVITOREPEC

OBVESTILO PRIJATELJEM ZVITOREPCA!

ZE pred Novim letom smo napovedali spremembe, ki jih
pripravljamo. Ponovno Vas opozarjamo, da bomo
list povečali za osem strani, začeli objavljati zanimive stri
pe, v vsaki številki bo skandinavski križanka in še mnogo
drugih zanimivih stvari.

CENA OSTANE NESPREMENJENA!

NE OBDRŽITE TE NOVICE SAMO ZASE —
SPOROČITE JO TUDI DRUGIM!

VSAK
ČETRTEK

NOVA ŠTEVILKA
SLOVENSKEGA
TEDNIKA S STRIPI

ZVITOREPEC

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO

PERSONALNA UPRAVA

RAZPISUJE **NATEČAJ**

po katerem bodo 1967. leta sprejeli
civiliste — za učence

**GIMNAZIJE DRŽAVNEGA SEKRETARIATA
ZA NARODNO OBRAMBO**

POGOJI NATEČAJA

Konkurirajo lahko moški, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so uspešno končali osnovno šolo oziroma, da obiskujejo VIII. razred osnovne šole
- da so rojeni leta 1951 in kasneje
- da so zdravi in sposobni za letalsko službo
- da niso sodno kaznovani
- da niso v kazenskem postopku
- če se bodo pisмено obvezali, da bodo po končani gimnaziji vstopili kot gojenci v letalsko vojno akademijo — in
- da imajo pisмено potrdilo staršev — skrbnikov

ZAČETEK IN TRAJANJE ŠOLANJA

Šolanje v gimnaziji oziroma pouk se bo začel 1. septembra 1967 in bo 4 leta. Po končani gimnaziji bodo učenci obvezno nadaljevali šolanje v letalsko-vojni akademiji, ki traja 4 leta.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

Učenci bodo med šolanjem stanovali v internatu, šolanje pa je brezplačno. Po končani letalski vojni akademiji bodo prevedeni v čin podporočnika aviacije. Po končanem šolanju morajo obvezno ostati v aktivni službi JLA najmanj DVAKRAT TOLIKO ČASA, KOLIKOR JE TRAJALO ŠOLANJE V GIMNAZIJI IN NA AKADEMIJI. Med šolanjem učenci ne morejo skleniti zakonske zveze. Če bo vojno-zdravniška komisija ugotovila, da so učenci nesposobni za letalsko vojno akademijo, da pa so sposobni za drugo vojno akademijo, bodo ti učenci lahko po končani gimnaziji obiskovali druge akademije.

NAČIN KONKURIRANJA

Osebe, ki se želijo udeležiti natečaja, naj predložijo kolkovano prošnjo z 0,50 din občinskemu organu uprave za narodno obrambo. Prošnjo napišite na ustreznem obrazcu, ki ga dobite pri navedenem organu. Prošnjo pošljite do 20. februarja 1967.

Prošnji priložite:

- potrjen prepis izpiska iz rojstne matične knjige
- potrjeno potrdilo o uspehu v VI., VII. in VIII. razredu osnovne šole, za tiste, ki pa še obiskujejo šolo, v rubriki za VIII. razred napišite ocene iz polletja VIII. razreda.

O izidu natečaja bo kandidate obvestila komisija, ki je določena za izbiro. Osebe, ki jih bodo sprejeli v Gimnazijo DSNO, morajo prinesiti obvezno originalno spričevalo o končani osnovni šoli. Ostala pojasnila lahko dobite pri občinskem organu uprave za narodno obrambo in v komandi vojnega okrožja.

PERSONALNA UPRAVA DSNO

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO

PERSONALNA UPRAVA

RAZPISUJE **NATEČAJ**

po katerem bodo v letu 1967 sprejeli civiliste za gojence naslednjih šol:

- Pešadijske podoficirske šole
- Artilerijske podoficirske šole
- Podoficirske šole protipožarne obrambe
- Inženirske podoficirske šole
- Podoficirske šole oklopnih enot
- Podoficirske šole ABH obrambe
- Podoficirske šole zveze
- Prometne podoficirske šole
- Sanitetne podoficirske šole
- Tehniške podoficirske šole
- Letalsko tehniške podoficirske šole
- Letalske podoficirske šole zveze in tehniške službe — panoge zveze
- Mornariško tehniške podoficirske šole
- Vojno glasbene šole

Pouk se bo začel 1. septembra 1967. leta in bo: v podoficirskih šolah tri — v vojno glasbeni šoli pa štiri leta.

POGOJI NATEČAJA

Natečaja se lahko udeležijo moški, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- splošni pogoji:
 - da so uspešno končali osnovno (osemletno) šolo
 - da se lepo vedejo
 - da so rojeni leta 1950, 1951 ali 1952
 - da so zdravi in sposobni za vojno službo
 - da niso sodno kaznovani
 - da niso v kazenskem postopku
 - da so dobili pisмено potrdilo staršev — skrbnikov
- posebni pogoji:
 - za vojno glasbeno šolo morajo imeti dober posluš, glasbeno memorijo in smisel za ritem — za to bo dal potrdilo dirigent vojne glasbe.

Pri izbiri imajo prednost tisti učenci, ki bodo bolje izpolnjevali pogoje natečaja. Gojenci podoficirskih šol bodo po končanem šolanju prevedeni v čin aktivnega vodnika ustreznega roda — službe, gojenci vojno glasbene šole pa v IX. razred — klaso vojnega uslužbenca glasbene službe. Po končanem šolanju bodo morali obvezno ostati v aktivni službi JLA najmanj 10 let.

NAČIN KONKURIRANJA

Osebe, ki se želijo udeležiti natečaja, naj pošljejo kolkovano prošnjo z 0,50 din občinskemu organu uprave za narodno obrambo. Prošnjo napišite na ustreznem obrazcu, ki ga dobite pri navedenem organu.

Prošnjo pošljite do 20. februarja 1967.

Prošnji priložite:

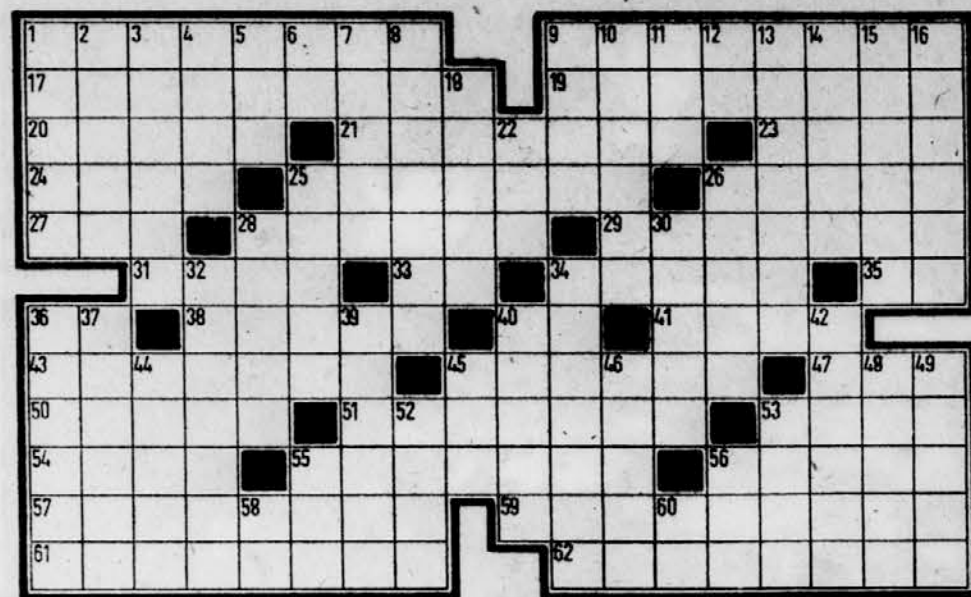
- potrjen prepis izpiska iz matične rojstne knjige
- potrjeno potrdilo o uspehu učencev v VI., VII. in VIII. razredu osnovne šole — za tiste ki še obiskujejo šolo pa v rubriki za VIII. razred napišite ocene polletja VIII. razreda.

Sprejeti kandidati naj prinesejo s seboj spričevalo o dokončani osemletni šoli.

Ostala pojasnila lahko dobite pri občinskem organu uprave za narodno obrambo in v komandi vojnega okrožja.

PERSONALNA UPRAVA DSNO

Nagradna križanka

Vodoravno: 1. mazač, slepar, šušmar, 9. žganje in prodaja, 17. neumnost, bedarije, 19. čut za stvarnost, 20. tkanina, 21. strokovnjak za iranski jezik in književnost, 23. mesto v južni Italiji blizu Neaplja, nekdanj pomembno etruskano oporišče, 24. posrednik ali prenosnik v električnem toku, 25. reka, ki izvira v Logarski dolini, 26. debela kost med kolenom in gležnjem, 27. ime ameriškega nemorističnega pisatelja in novinarja Buchwalda, 28. del Hamburga, 29. veliki francoski pisatelj in glasbeni zgovornar (Romain), 31. zelenica v pušavi, 33. enaka soglasnika, 34. samo enkrat preganjena pola papirja, 35. kratka edinega slovenskega podjetja za civilni letalski promet, 36. kemični znak za kositer, 38. grabežljiva morska riba, imenovana morski vrage, 40. avtomobilski oziroma Karlov, 41. sodobni ameriški dramatik in filmski scenarist (William), 42. vrtna, mala Sheba, 43. bogata pokrajina v Kongu, 45. črevesna bolezen, trebušni krči, 47. del živalskega telesa, 50. zapreka, 51. mesto v zahodnem Pakistanu, 53. glavno mesto Toga, 54. ameriški pisatelj romantičnih romanov o ameriškem jugu (Thomas Nelson, 1853—1922), 55. italijanska nagovorna beseda za gospo, 56. kanadski pisatelj popularnih zgodb iz živalskega življenja (Ernest Tompson, 1860—1946), 57. bivši nemški državni kancler (Konrad), 59. sarkovno šibovje, ki služi za izdelavo metel, 61. srednjeveški naziv za Arabce, 62. delavska strokovna organizacija.

Navpično: 1. svinčena kroglica v lovskega naboju, 2. avstrijski filozof in sociolog, ki je skušal povezati Kantovo filozofijo z marksizmom (Max, 1873—1937), 3. največji most čez Canal Grande v Benetkah, 4. okrog 300 km dolga reka v Angoli, ki se izliva v Atlantski ocean, 5. etiopski plemenski poglavar, 6. kemični znak za titan, 7. zaničljivost, 8. živčnost, živčna razdraženost, 9. aleksandrijski verski reformator v 4. stoletju, začetnik arianizma, 10. italijansko pristanišče ob Jadranskem morju, 11. ime žemljega črnega pevalca Colea, 12. kemični znak za aluminij, 13. zdravnik za nosne bolezni, 14. mesto blizu Korra, 15. žena srbskega carja Dušana Silega, 16. tuje, tenske ime, 18. pomembno industrijsko mesto ob Renu v Zvezi republik Nemčiji, 22. kratka nigerijske nacionalne zveze, 25. poseben jezik raznih poklicev, 26. flo, 28. zadnji predsednik republikanske Španije (Miguel), 30. lepo vedenje, 32. robdnica, iz katere pridobivajo vino, sirup in marmelado, 34. sicilski tiran v 6. stoletju pred našim štetjem, ki je zgradil Zeusov hram v Agrigentu, 38. starogrški kipar, ki je znatno vplival na kiparstvo helenizma, 37. običaj, sega, 39. kitajsko pristanišče s poudrugim milijonom prebivalcev na južni obali polotoka Liaotunga, 40. visoka tropska palma, ki obrodi debele užlitne plodove, 42. ljubzenski pesnik, 44. zver iz rodu mačk, 45. gora nad Kobardom, 46. veliko jezero na Finskem, 48. rimska naselbina na ozemlju današnje Ljubljane, 49. hišni bog pri starih Rimljanih, 52. reka v italijanski pokrajini Lukaniji, ki se izliva v Tarantski zaliv, 53. napredni italijanski pisatelj (Carlo), 55. francoski pisatelj lahkih romanov (1804 do 1857), 56. velika posoda za tekočine, 58. kemični znak za aktinij, 60. avtomobilski znak Krapine.

Rešitev prejšnje križanke

Vodoravno: 1. viola, 6. Paterson, 13. Lesseps, 15. bira, 16. Otnar, 18. Upton, 19. Taranto, 22. Aare, 23. Kerr, 24. Trnovo, 25. ravnik, 27. ara, 28. Ariana, 29. pare, 30. 3A, 31. niza, 33. kodeks, 35. 23, 37. lina, 38. Marles, 40. top, 42. manok, 45. paleta, 46. Saba, 47. Elea, 48. Orinoko, 50. katar, 51. Sordi, 53. Arta, 54. Norfolk, 56. hvalnica, 57. sfera.

Navpično: 5. AP (Associated Press).

Nagrade za križanko

Za zadnjo petkovo nagradno križanko v preteklem letu smo dobili 777 rešitev. Zrebr je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada (50 Ndin): L. Cernota, Ljubljana, Prisrčna 1/1
2. nagrada (30 Ndin): Franc Opeka, Izola, Ul. Prekomorskih brigad 3/V
3. do 8. nagrada (po 20 Ndin) prejmejo: Sveto Miklavčič, Maribor, Lekarniška 1/I, Zlatko Bogataj, Kranj, Valjačeva 5, Marica Majhen, Pivka, Predna 8, Fani Seničar, Podkraj 76, Hrastnik, Dr. Franc Hrašovec, Celje, Savinjsko nabrežje 5, Lepa Veljanović, Portorož, Stara cesta 1

JOHN CREASEY

Scotland Yard v škripcih

39. nadaljevanje

S posameznih policijskih postaj so sporočali, da so se proti dvorani že ob pol petih valile množice ljudi, čeprav je bilo zborovanje napovedano za pol osmo. Ob šestih je bilo že vse črno ljudi. Policajem so prikočile na pomoč konjeniške enote v Kensingtonskem parku blizu Albertovega spomenika so se kar sama od sebe začela manjša zborovanja. Na ploščadi okrog okroglega postolja, v katerem je bila dvorana, se je trilo ljudi. Nekateri so imeli vstopnice, drugi ne.

Poklicati so morali več rešilnih avtomobilov, da so odpeljali nekaj žensk, ki so se onesvestile, in nekaj drugih, ki so jih v gneči pohodili.

Zunaj območja, v katerem je Albert Hall, je bilo na ulicah vse, kar leže in gre v policijski uniformi. Ne le Roger, tudi mnogi drugi so se dobro zavedali, da se utege prav ta večer končati tiho premirje, ki je bilo trajalo nekaj dni.

Ob sedmih so Roger, Sloan in Chatworth prišli v dvorano. Povelje je bilo na drugem koncu. Chatworth se je moral tako zadržati kot znotraj prepirati skozi množico. Zaganjal se je kot narsen buldog, kot da bi izlival Rogerja in Sloana, naj mu napravita prehod.

Skoraj pol ure so potrebovali, da so prišli do svojih sedežev. Sedeli so nasproti ploščadi, na kateri je bila samo ena vrsta stolov in miza — za predsednika in govornike.

V velikanski okrogli dvorani je sumelo, kot v parlu in bila je že nabito polna. Proti ploščadi je zrlavo morje obrazov, ki so se razgrinjali skoraj tja pod strop. Kolikor je bilo moč ocentiti, je bilo moških trikrat ali celo štirikrat več kot žensk. Moški so bili večinoma mlajših let.

Chatworth je vlekel iz kratke cigare in grozeče gledal okrog sebe, Roger pa se je udobno naslonil nazaj. Videti je bil mnogo mirnejši, kot je v resnici bil. Prav vesel je bil, da je imel v žepu revolver.

Napoved se je na ploščadi v gosjem redu povzpela skupina moških in žensk. Prvi je šel Matthewson, skoraj plešast in ložaj samozavesten; množica se je dvignila in ga začela pozdravljati. Oglašujoče ploskanje, ki je spremljalo govornike med potjo na ploščadi, je odmevalo po dvorani kot grmenje. Tudi ko so ljudje sedli, navdušenje ni pojenjalo.

Chatworth je molče in naježeno gledal okrog sebe. Roger je napeto opazoval množico. Tisto, kar je videl, mu ni bilo niti najmanj všeč. Začutil je, da je množico prevzelo nekaj globokega, izrazitega — jeza, strastna jeza, še več, bes. Ti ljudje so bili željni krvi. To ni bilo le množično protestno zborovanje, marveč še vse kaj drugega.

»Groza me je, če pomislim, kaj bi se zgodilo, če bi ta množica izgubila glavo,« je zašepetal Sloan.

»Kaj praviš?« je zarenčal Chatworth.

»Ah, nič.«

Chatworth ga je čemerno pogledal.

Roger se je še vedno oziral; ploskanje je zdaj pojenjavalo. Na ploščadi so bili štirje moški in dve ženski. Na predsedniškem mestu je sedel Matthewson. Na njegovi desni je bil Neville Hann-Gorlay. Za romet je bil že usmerjen vanj; bil je brez hitro obložen in videti je bil zelo lep in močan.

Poleg njega je sedela Ruth Linder.

Sloan je dregnil Rogerja.

»Si jo videl?«

»Da. Tokrat se je prvokrat javno pokažala z njim,« je pripomnil Roger.

»Kdo je predsednik?« je vprašal Chatworth, čeprav je to prav dobro vedel.

»Rodney Matthewson, predsednik Državljanske lige,« mu je pojasnil Roger.

»Dobro je.«

»Pet minut zamude imajo,« je revnil Chatworth.

Skoraj v istem trenutku je Matthewson vstal in po dvorani je znova zagrmelo ploskanje. Matthewson je s smehljajem in širokimi kretnjami miril poslušalce. Ko je grmenje naposled pojenjavilo, so skoraj vse luči ugasile. Predsednik je osvetljeval močan žaromet.

»Teatralne trapijarije,« je zagodrnjal Chatworth.

Dva ali trije ljudje, ki so sedeli blizu njega, so ga grozeče pogledali, eden je celo sedel blizu njega in se ga dotaknil z ramenom. Chatworth se ni zmenil zanje, napeto je zrl proti Matthewsonu.

Brž ko je začel govoriti, je Matthewson zbudil mnogo večjo pozornost, kot bi bilo mogoče sklepati po njegovi drobni postavi. Imel je globok prijeten glas, govoril je resno, vendar nikakor ne preveč slovesno in vznemirjeno. Rekel je, da ga veseli, ko vidi v dvorani toliko ljudi, in da mu je žal, ker je moralo toliko drugih ostati zunaj. Vse to da je dokaz, da je po ložaj samozavesten, zato on, Matthewson, upa, da bodo tisti, ki so na oblasti končno razumeli, kaj misli javnost. Seveda, če tisti na oblasti sploh vedo, da ob staja nekaj takega, kot je javnost...

Ob tem se je Matthewson bežno, komaj opazno nasmehnil. Vse skupaj je bilo preprosto, skoraj poceni — vendar pa je s tem pridobil zaupanje množice.

»Biti moramo hvalni vsem častnikom, ki so podprli to zborovanje, in upam, da bodo še marsikateri. Moral je območje kniti, ker je dvorana spet zahrumela. Po sebi ne bom imenoval nobenega, ker nam zdaj vsi nudijo nesebično podporo.

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO PERSONALNA UPRAVA

RAZPISUJE NATEČAJ

za podelitev štipendij v letu 1967 učencem gimnazij, učiteljskih in tehniških šol — strojne, elektro, kemično-tehnološke, geološke, gradbene, avto prometne in geodetske smeri, ki bodo po končanem šolanju vstopili v eno izmed naslednjih vojnih akademij:

1. Vojno akademijo KoV
2. Vojno akademijo protipožarne obrambe
3. Vojno-pomorsko akademijo
4. Vojno-tehniško akademijo
5. Letalsko-tehniško akademijo
6. Mornariško-tehniško vojno akademijo

POGOJI NATEČAJA

Konkurirajo lahko učenci — državljani SFRJ, ki se bodo s pogodbo obvezali, da bodo po končani šoli vstopili v eno izmed navedenih akademij, in ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- a) splošni
 - da so zdravi in sposobni — to bo potrdila vojno-zdravniška komisija
 - da se lepo vedejo
 - da niso kaznovani in da niso v kazenskem postopku
- b) posebni
 - za učence I. razreda, da so končali osemletko najmanj z dobrim uspehom in da so rojeni leta 1951 in kasneje;
 - za učence II. razreda, da so končali prejšnji razred najmanj z dobrim uspehom in da so rojeni leta 1950 in kasneje;
 - za učence III., IV. in V. razreda, da so končali prejšnji razred z uspehom in da so učenci III. razreda rojeni leta 1948 in kasneje, učenci IV. razreda 1947. leta in kasneje, učenci V. razreda pa leta 1946 in kasneje ter tudi učenci IV. razreda rojeni 1946. leta, če v šolskem letu 1966/67 končujejo IV. oziroma V. razred.

Za vstop v vojno-tehniško, letalsko-tehniško in mornariško-tehniško vojno akademijo, lahko konkurirajo samo učenci tehniških šol strojnega odseka in elektro odseka šibki tok ter učenci gimnazij — naravoslovno-matematična smer.

NAČIN KONKURIRANJA

Učenci, ki želijo konkurirati naj pošljejo kolkovano prošnjo z 0.50 din občinskemu organu uprave za narodno obrambo. Prošnjo napišite na ustreznem obrazcu, ki ga dobite pri navedenem organu.

Prošnji priložite:

- potrjen prepis spričevala prejšnjega razreda
- potrdilo šole o vpisu v razred, ki ga učenec obiskuje in
- izpisek iz rojstne matične knjige.

Konkurirajo lahko tudi učenci osmih razredov osemletnih šol, rojeni leta 1951 in kasneje, če bodo šolo, ki jo obiskujejo končali z najmanj dobrim uspehom in ki se bodo potem vpisali v eno izmed navedenih šol druge stopnje. Učenci osmih razredov osemletnih šol naj priložijo prošnji poleg izpiska iz rojstne matične knjige potrjeno potrdilo o uspehu v VI., VII. in polletju VIII. razreda. Te učence sprejemamo pogojno za štipendiste, do vpisa v ustrežno šolo druge stopnje, štipendija pa jim pripada od začetka šolanja v šoli druge stopnje.

Učenci, ki jih bodo sprejeli kot vojne štipendiste, morajo po končani vojni akademiji ostati obvezno v službi JLA kot aktivni oficirji najmanj 10 let.

Vsa vprašanja medsebojnih obveznosti štipenditorja in štipendista bodo uredili s pisмено pogodbo.

Učencem, ki jih bodo sprejeli za vojne štipendiste, pripada štipendija po pravilniku o štipendijah DSNO, ta pa znaša:

- za I. razred 160 novih dinarjev mesečno
- za II. razred 175 novih dinarjev mesečno
- za III., IV. in V. razred 200 novih dinarjev mesečno

Poleg tega pripada učencem gimnazije in učiteljskih na začetku vsakega šolskega leta denarno nadomestilo za šolske potrebščine v znesku 150 novih dinarjev, učencem tehniških šol pa 200 novih dinarjev.

Štipendijo bodo prejeli od prvega v naslednjem mesecu po vložitvi prošnje, in sicer vseh 12 mesecev v letu.

Organ, ki bo sprejemal prošnje, bo učence poslal na zdravniški pregled, jih obveščal o rešitvi prošnje in dal ostala pojasnila glede natečaja.

Natečaj velja do 31. oktobra 1967.

PERSONALNA UPRAVA DSNO

ČASOPISNO PODJETJE

DELO

LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1

objavlja
zasedbo naslednjih prostih delovnih mest

1. zunanjetrgovinskega referenta
2. računovodjo
3. pravnika
4. analitika — proizvodnje
5. analitika — delitve osebnih dohodkov
6. tehničnega urednika ekonomsko propagandne publikacije
7. oglasnega referenta
8. propagandnega referenta za časopise
9. prodajno-propagandnega referenta
10. 2 strojna stavca
11. 4 knjigotiskarje
12. korektorja v tiskarni
13. sekretarja ekonomske enote

Pogoji:

pod 1. ekonomska fakulteta II. ali I. stopnje, ali ekonomska srednja šola s prakso. V vsakem primeru mora kandidat imeti zunanjetrgovinsko registracijo

pod 2. ekonomska fakulteta II. ali I. stopnje, ekonomska srednja šola z večletno prakso na delovnem mestu samostojnega računovodje v gospodarstvu

pod 3. diplomirani pravnik s sodniškim izpitom

pod 4. ekonomska fakulteta II. ali I. stopnje s prakso analitika v gospodarstvu

pod 5. ekonomska fakulteta II. ali I. stopnje s prakso na proučevanju in analiziranju sistema delitve osebnih dohodkov v gospodarstvu

pod 6. višja ali srednja tehniška grafična šola s prakso

pod 7. srednjošolska izobrazba in praksa v administrativno obračunskem delu

pod 8. fakultetna izobrazba I. stopnje in praksa v propagandni službi

pod 9. srednjošolska izobrazba, smisel za terensko propagandno delo, lastno prevozno sredstvo

pod 10. kvalificiran ali visoko kvalificiran strojni stavec

pod 11. kvalificiran ali visoko kvalificiran knjigotiskar

pod 12. visoko kvalificiran grafični delavec ali delavec z dokončano srednjo tehniško grafično šolo, ali delavec s končno srednjo ali višjo šolo s prakso korektorja v tiskarni

pod 13. delavec z dokončano višjo kadrovske šole ali pravnik.

Za delavca pod 10. je zagotovljeno samsko stanovanje.

Za ostala objavljena delovna mesta ne razpolagamo s stanovanji.

Rok za sprejem prijav: do zasedbe delovnih mest. Prijave sprejema organizacijski kadrovski sektor podjetja Ljubljana, Tomšičeva 1. Kandidati morajo v prijavi navesti med drugim podatke o dosežanih zaposlitvah, hkrati pa tudi predložiti dokaze o zatevani izobrazbi.

DELOVNA SKUPNOST

NUKLEARNEGA INŠTITUTA JOŽE STEFAN
V LJUBLJANI

SPOROČA, DA JE UMRL

BORIS KRAIGHER

PREDSEDNIK PRVEGA

UPRAVNEGA ODBORA INŠTITUTA

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU

DELOVNA SKUPNOST NIJS

V LJUBLJANI, DNE 4. JANUARJA 1967

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

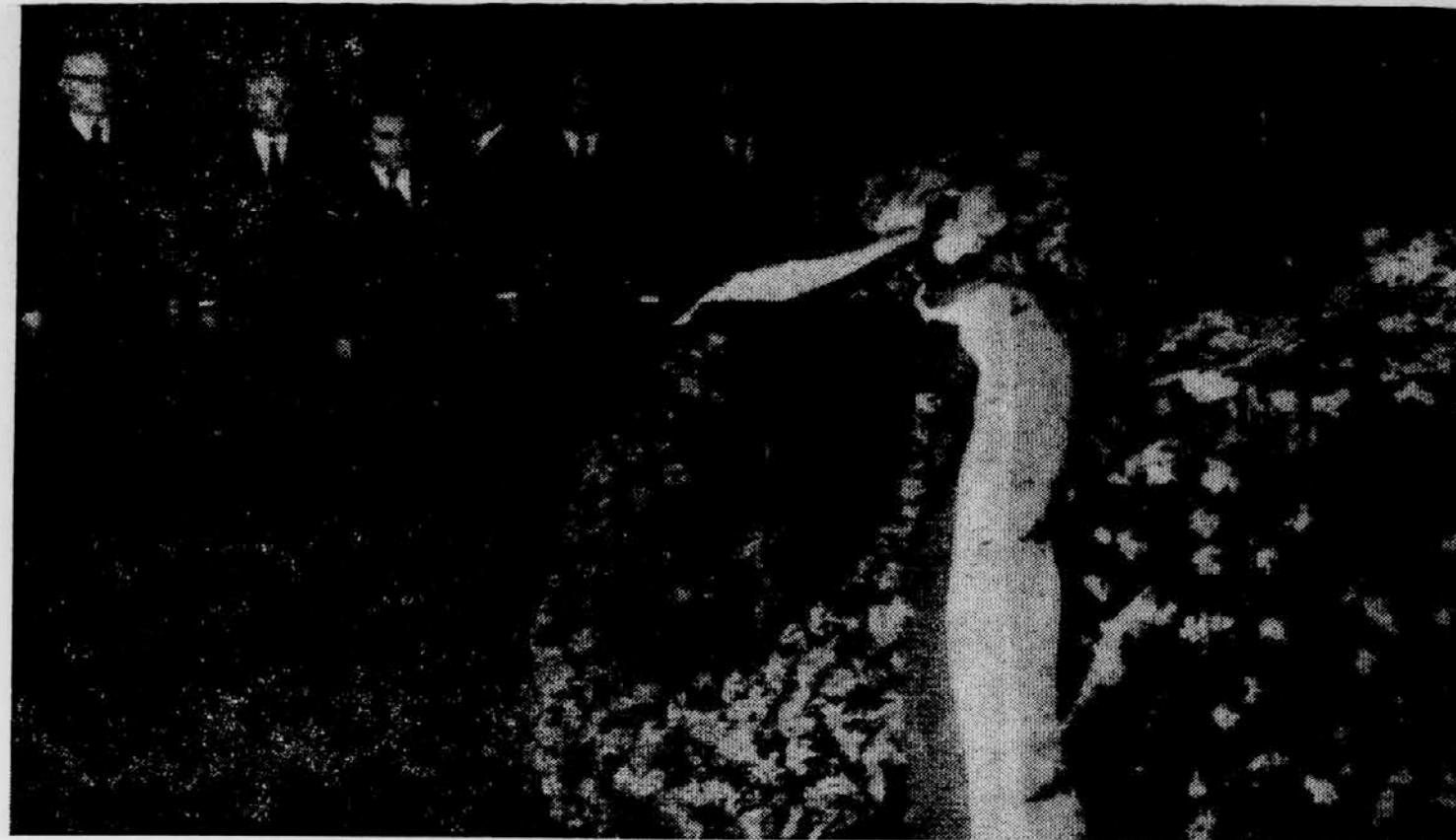
E. ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIS

Kupite televizor protivodnje ELEKTRONKE INDUSTRIJE NIS! Če boste kupili televizor boste lahko prejeli na loteriji avtomobil! Loterijo organizira za svoje kupce ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIS.

Zahtevajte, da vam bo prodajalec izpolnil vse podatke na kontrolnem listu, kontrolni list pa pošljite na naslov: ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIS — poslovilnica Beograd, Knež Mihajlova 24/VIII.

PRI 52. ZREBANJU NAGRADNE IGRE, KI JO ZA KUPCE SVOJIM TELEVIZIJSKIM SPREJEMNIKOV ORGANIZIRA ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIS JE BIL IZZEBAN AVTOMOBIL ZASTAVA 750

PREJEL GA
ISTVAN RAKOŠ
iz Ade, ul. Kis Erne 21/b
ZREBANJE JE BIL 31. XII. 1966

SLOVO OD POSMRJNIH OSTANKOV BORISA KRAIGHERJA V BEOGRADU — Včeraj ves dan so Beograđani v nemi tišini stopali v veliko dvorano zvezne skupščine, kjer so na mrtvaškem odru ležali posmrtni ostanki Borisa Kraigherja. Na sliki: člani zveznega izvršnega sveta ob mrtvaškem odru z vencem predsednika republike. Telefoto: Tanjug

OB OCETU TUDI SIN JANEZ — S tugo v srcih se je dolga vrsta prebivalcev Beograda, med katerimi je bilo tudi mnogo mladine, poslavljala od druge žrtve usodne nesreče — sina Janeza, katerega žaro so obdajali venci njegovega brata in sester. Na sliki: tovariši umrlega Janeza Kraigherja polagajo cvetje na mrtvaški oder. Telefoto: Tanjug

Nadaljevanje s prve strani

Vsa država žaluje za Borisom Kraigherjem

— političnemu razkrinkavanju vseh tistih, ki so v prvih povojnih letih se računali na netenje državljanske vojne in na slabljenje politične enotnosti slovenskega naroda, — izpopolnjevanju in na nekaterih področjih nove organizacije ljudske oblasti v celoti, ktrati pa, kot logični posledici narodnoosvobodilnega boja, odločni borbi proti nevarnostim birokratske degeneracije socialistične revolucije, — socialistični graditvi materialne osnove v naši družbi bi kot zmagovitemu zaključku procesa, ki se je začel z razvijanjem oborožene osvobodilne borbe leta 1941, ki je pomenil odločno revolucionarno preobrazbo, največjo v zgodovini slovenskega in jugoslovanskega naroda, na poti premagovanja gospodarske zaostalosti kot dediščine stare Jugoslavije,

— v uresničevanju in do slednjemu uveljavljanju samoupravljanja, razvoju na edinstveni in novi poti, ki je do slednjega zgodovina človeštva še ne pozna, poti ki razvijanju in utrjevanju resničnih, demokratskih, socialističnih od nosov na vseh področjih družbenega življenja. Kot predsednik izvršnega sveta ljudske skupščine ljud se republike Slovenije je s svojimi pobudami, ustvarjalnostjo, odločnostjo in doslednostjo vstnil neizbrisni pečat dela in prizadevanjem slovenskega delovnega človeka. V naporih za dokončno zmago sistema samoupravljanja se je brezkompromisno boril za tiste najnaprednejše ideje in praktične rešitve v dnevnem življenju in go spodarskem sistemu, ki so naenajstje in lomile najzlačnejše birokratske in etatsistične sklope ter nenehno odpirale pota razvoju progresivnih sil.

Zato je vedno stal na čelu boja za vse hitrejši in doslednejši boj proti socialistični demokraciji. In prav zaradi tega je bil Boris Kraigher tudi v vseskozi zvest tej svoji orijentaciji na vseh področjih našega družbeno-političnega življenja. Zanj so bila enako važna vsa dogajanja in razvoj vsega, kar je povezano z življenjem naših delovnih ljudi, kajti boril se je dosledno za vse tisto, kar z eno besedo imenujemo skrb za delovnega človeka, za njegov razvoj in boljše prihodnost. Med nami je živel in neumorno deloval veliki slovenski, jugoslovanski in etatsistični bорец za socializem, za socialistično demokracijo, za najnaprednejše družbene odnose.

Boris Kraigher je neustrašno iskati poti za reševanje mnogih problemov, ki jih je pogumno podpiral pred našo jugoslovansko skupnostjo. Tako je v svoji govoru leta 1962, leta nazaj vsa tista osredna vprašanja in probleme našega družbeno-ekonomskega razvoja in predvsem ekonomske politike, ki so našli svoj polno uveljavljanje na osmem kongresu Zvezne komunistov Jugoslavije.

Takrat je Boris Kraigher v znani razpravi označil prave živele dogme kot izraz velike nezaupanja v moč samoupravljanja, ki edino omogoča široko in globljo a- - - - - tistih sil v naši družbi, ki pro-

Iz govora Janka Smoleta

»Težko je z besedami zajeti vse tisto, kar pomeni za nas Boris Kraigher kot revolucionar, borec in mislec, organizator in ustvarjalec v najodločilnejšem obdobju zadnjih treh desetletij življenja slovenskega in ostalih jugoslovanskih narodov, je dejal Janko Smole, nato pa orisal pokojnikovo revolucionarno delovanje.

»Vedno si je nalagal težke in odgovorne dolžnosti, zlasti se, ko se je ob rojstvu nove države ves posvetil:

bielne našega razvoja v gospodarstvu in družbi nasprotni koncepti in metod, ki dobivajo vse večji pomen tudi v širšem mednarodnem svetu.

Pri svojem delu po VIII. kongresu Zvezne komunistov Jugoslavije je Boris Kraigher, eden glavnih pobudnikov naše gospodarske in družbene reforme, vseskozi dosledno sledil besedam tovariša Titla na tem kongresu, ko je dejal: »Brez gnilih kompromisov in brez kakršnegakoli omahovanja moramo odločno in do konca obračunati z vsami posilici nazadnjaških tendenc, ki nam zavestno ali podzavestno mečejo polena pod noge.«

Z neomajno vero in z neutrudnim delom se je Boris Kraigher iz dneva v dan boril za dosledno uveljavljanje načela reforme v našem družbeno-ekonomskem življenju. Začetnih korakov in srednjeročnih ciljev reforme ni ocenjeval le s pomočjo parcialnih pokazateljev, ker je v sprejeti orijentaciji celotne politike gledal reševanja osnovnih problemov našega razvoja. Zato so mu bila tuja vsakršna poenostavljanja, zato se je boril proti vsem oblikam primitivizma in proti vsem kompromisom z zaostalostjo miselnosti v našem življenju.

In tu, je sodil, ima Slovenija dolžnost in priložnost, da se uvrsti v tokove najnaprednejših stremeljav v Jugoslaviji. Ta Jugoslavija pa ni le predčerašnja zmožnost balkanske države, niti večerjajna na avtarkijski slonec in centralistično vodena federacija, marveč hitro se razvijajoča, nazven in znotraj odprta s svojstveno nacionalno strukturo in na sodobnem federalizmu temelječa država.

Morda prav v tem našo izrecnih besedah Borisa Kraigherja se posebej živo občutimo njegov odločen boj za napredne družbene odnose, za vključevanje v najnaprednejše svetovne tokove in za nenehno utrjevanje socialistične skupnosti enakopravnih samostojnih jugoslovanskih narodov.

Pri izvrševanju odgovornih nalog in doslednem izpolnjevanju prevzetih obveznosti je Boris Kraigher vedno ostal zvest tradicijam naše narodnoosvobodilne borbe in njenim ciljem, kajti sam na teh temeljih je bilo mogoče ustvariti tako enotnost delovnih ljudi, da so se bili pripravljeno žrtvovati za svobodo svojega naroda. Vedno je trdno veroval v sposobnost naših delovnih množic, ki je sposobna premagovati največje težave na novih revolucionarnih temeljih, čeprav čisto v najtežjih razmerah. Trdno je veroval, da je le tako mogoče ustvariti družbo, ki bo za vedno onemogočila izkoriščanje človeka po človeku. Ob koncu pa je dejal:

»Ko smo danes zbrani, da počastimo spomin umrlega tovariša Borisa Kraigherja, se nam živo razgrinja bogastvo njegovih tvornih snovanj, načrtov ter idej. Takega se bomo vedno spominjali v neomajni in zvesti borbi za vse tisto, za kar je živel in delal naš dobi tovariš in veliki državnik, spomin na njega pa nas bo navdajal z novimi silami in močjo, da dosledno uresničujemo naloge naše družbene reforme.«

Poslednje slovo v Beogradu

Blažević, Aleksandar Grlić, Rista Antunović, v imenu centralnega komiteja ŽKJ Osman Karabegović in Oskar Davidović, v imenu zvezne konferencije SZDLJ Lazar Kolisević, Puniša Perović in Benjo Zupančič, v imenu jugoslovanske ljudske armade za načelnik generala Rade Hamović. Potem so se vrstili še predstavniki drugih organizacij in kolektivov. V nec socialistične republike

Sneg v Kopru

KOPER, 5. jan. — Danes je, kakor ni običajno, zapadlo še 10 cm snega.

Zadnje vesti

Izrekamo neskončno hvaležnost za vse, kar je storil za nas

Zadnje slovo od Borisa Kraigherja v Beogradu

BEOGRAD, 5. jan. (Tanjug). — Na trgu pred beograjsko železniško postajo se je nocoj zbralo več tisoč prebivalcev, da izkažejo zadnjo čast velikemu revolucionarju in borcu za socializem Borisu Kraigherju. Malo pred 18. uro je pripeljala na trg kolona avtomobilov, kjer so bili zbrani najvišji državni in politični voditelji ter predstavniki diplomatskega zbora. Ob zvokih Leninih novih posmrtnih koračnic so oficirji in mladina Beograda položili na mrtvaški oder žari s pepelom Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza. Od pokojnih so se nato poslovili Branko Pešić, Dragi Stamenković in Strahil Gigov.

Tragična nesreča je bolesto odjeknila v srcih vseh, je rekel predsednik mestne skupščine Beograda Branko Pešić, predsednik izvršnega sveta Srbije Dragi Stamenković in podpredsednik zvezne skupščine Strahil Gigov. Posmrtni ostanke Borisa Kraigherja in Janeza Stamenkovića so z namenom v ljubljen vstopili v Beograd. JAK KOPRIVIC

Bela hiša želi hanojsko potrdilo

WASHINGTON, 5. jan. (AP). — Bela hiša je danes zahtevala, naj se severno vietnamska vlada uradno potrdi veljavo izjave, ki jo je dal v Parizu njen generalni delegat Mai Van Bo.

Mai Van Bo je novinarjem dejal, da bo vlada v Hanoi v primeru, če bi ameriška vlada najprej dokončno in brezpogojno nehala bombardirati Severni Vietnam in nato predlagala navezavo stikov s severnovietnamsko vlado, ta predlog proučila.

Brandt napoveduje uvodni stik z Madžarsko

RIM, 5. jan. (Tanjug). — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt je tukaj izjavil, da bo njegova država še ta mesec poslala v Budimpešto odposlanstvo na visoki ravni. Po njegovih besedah bo to odposlanstvo preučilo možnosti za navezavo z madžarskimi stiki med ZR Nemčijo in LR Madžarsko.

»Bakreni spor« med Kongom in Union Minière

KINSHASA, 5. jan. (AP). Kongovska vlada je sporočila, da bo kupce za baker, ki ga bo proizvajala njena »Spošna rudarska družba Konga«, poslala zunaj članice NATO. Če bo belgijska družba Union Minière, ki izkorišča bakrene rudnike v Katangi, zahtevala, da države članice NATO ne kupujejo kongovskega bakra.

Vladno sporočilo je odgovor na grožnjo belgijske države, da bo tožila vsakogar, kdor bi od »Splošne rudarske družbe Konga« kupoval baker.

Kongovska vlada je belgijski družbi prepovedala kupati baker in je ustanovila lastno družbo. Hkrati je sporočila, da ne priznava sporazuma, ki ga je nekdanji kongovski premier Moïse Cshombe podpisal z Belgijci februarja leta 1965. S sporazumom je belgijska družba »Union Minière« privolila, da do kongovske vladi 17 odstotkov svojih delnic, če se vlada v Kinshasi ne bo vtičala v njene 90-letne koncesijske pravice, pridobišene leta 1966 med belgijsko kongolano upravo v Kongu.

Snežni meteži in Avstriji in Italiji

DUNAJ, 5. jan. (Tanjug). — V zadnjih dneh so snežni meteži v zahodnih in severnih pokrajinah Avstrije, zlasti pa v zgornji Avstriji, omrtvili cestni promet. Metele je hudo prizadelo tudi Salzburg, eno najpomembnejših zimskih turističnih središč države. Snežni meteži z vetrovi, ki je ponekod pihel v hitrostjo do 100 km na uro, je zadel še predel spodnje avstrijske in alpske področja.

Severno Italijo je zadel danes hladni val. Na milanskem letališču so namreči letos najnižjo temperaturo, in sicer 7,3 stopinj mrazu.

Iz V. izdaje

Borisa in Janeza Kraigherja so upeli

BEOGRAD, 4. januarja. — (Tanjug). — Trupli tragično preminuli v prometni nesreči, podpredsednika zveznega izvršnega sveta Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza so nocoj upeli li v krematoriju v Beogradu. Pri upeljevanju posmrtnih ostankov, ki je bilo opravljeno ob zvokih posmrtnih koračnic, so bili člani najvišje družine preminulih. Upeljevali sta se udeležila tudi člani delegacije Slovenije Janko Smole in Albert Jakopič, nadalje predstavnik ZIS Jakov Blažević in Kiro Gligorov, predsednik izvršnega sveta Srbije Dragi Stamenković, predsednik mesta Beograda Branko Pešić in drugi družbeno politični delavci.

Zaro s pepelom preminulega podpredsednika ZIS in člana predsedstva CK ŽKJ bodo prenesli v veliko dvorano zvezne skupščine, kjer bo od 10. do 17. ure.

Kardeljovo pismo predsedniku grške skupščine

ATENE, 4. januarja (Tanjug). — Jugoslovinski veleposlanik v Atenah Mihajlo Javorški je izročil predsedniku grške skupščine Dimitriusu Papaspiru pismo predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja o tem, da se jugoslovanska zvezna skupščina strinja s pobudo, da bodo sklicali konferenco predstavnikov evropskih parlamentov. Kot se je zvedelo, se je predsednik grške skupščine še posebno zanimal za sporočilo Kardelja in dejal, da je grški parlament pripravljen podpreti vsako akcijo, ki bo prispevala k miru in priporočila volilnega zakonika.

Se zmeraj ni gotovo, ali bo zdaj, ko 42 poslancev Unije centra ni hotelo podpreti nove vlade, nastal razdor v stranki. Sedesdesetdeset poslancev Unije centra se je skupaj s šefom stranke Georgijem Papandreujem izrekli za podporo vladi. Šef stranke Papandreu je pozval vnaprejšnje poslance, naj se uklonijo večini.

Zahteva Hanoi

TOKIO, 4. januarja. Severni Vietnam je danes zahteval od Velike Britanije, da Hongkong ne bo več ameriško vojaško oporišče za agresijo na Vietnam. Ta zahteva je bila v komentarju hanojskega časopisa »Nan Dan«, v katerem hkrati obtožuje britansko vlado, da odkrito nudi vojaško pomoč ZDA v njihovem boju v Vietnamu.

Posveti o podaljšanju premirja

WASHINGTON, 4. januarja (AFP). — Predstavniki za tisk Bele hiše Bill Moyers je danes izjavil, da se ZDA posvetujejo s svojimi zavezniki o morebitnem podaljšanju premirja v Vietnamu za vietnamsko novo leto. Še vedno pa ni znanjen, ki bi kazala, da bi ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama pripeljala do recipročne poteze Hanoi. Moyers je dodal: »Dejali smo že, da se pod ustavitvijo bombardiranja razume poteza recipročnosti oziroma napoved pripravljenosti Severnovietnamcev, da se kakorkoli odzovejo našemu sklepu.«

Oglašujte v DELU

Telegrami

MATOŠIČ PRI VIROLAINENU — HELSINKI. Veleposlanik SFRJ v Helsinkih Djuro Matošić je izročil predsedniku finskega parlamenta Virolainenu pismo predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja v zvezi s konferenco delegatov evropskih parlamentov.

NOVI POLJSKI VELEPOSILANIK V JUGOSLAVIJI — BEOGRAD. Včeraj je prisel v Varšavo novi poljski veleposlanik v Jugoslaviji Tadeusz Findziński.

MIG-21 ZA INDIJO — NEW DELHI. Indijsko vojno letalstvo dobiva sovjetske reaktivne lovce tipa MIG-21, ki jih sestavljajo v Indiji iz uvoženih delov. Indijsko vojno letalstvo ima sedaj štiri eskadrole teh letal.

SATELITI — WASHINGTON. Ameriška agencija za vesoljska raziskovanja (NASA) je podpisala sporazum o izstreljevanju znanstvenih satelitov evropske organizacije za vesoljska raziskovanja (ESRO). NASA bo priskrbelo rakete za lansiranje in naprave za kontrolo letenja ob povračilu stroškov.

OROŽJE ZA OBRAMBO — NIKOZIJA. Predsednik Cipra Makarios je izjavil, da je orožje, ki ga je Ciper pred kratkim kupil v CSSR, namenjeno defenzivnim ciljem, ne pa napadu.

SODELOVANJE MED BRAZILJO IN FRANCIJO — RIO DE JANEIRO. Vladi Brazlije in Francije sta sklenili ustanoviti skupno komisijo, ki bo delala pri razvijanju odnosov med obema deželama, posebno ekonomskih. Komisija se bo prihodnji teden sešla v Parizu.

REPUBLIKANCI O FRANCOVIH UKREPIH — MEXICO CITY. Združene španski republikancev v Mehiki je obsojilo najnovejše ukrepe Francove vlade kot »akte anarhizma« in poskuse »da bi rešili falango in nacistično ideologijo«.

RAZSIRITEV TERITORIALNIH VODA — RIO DE JANEIRO. Argentinska vlada je sprejela sklep o razširitvi svojih teritorialnih vod na 200 morskih milij (okrog 370 km). Tako se je pridružila Peruju, Čilu in Ekvadorju, ki so sprejeli podobne ukrepe, da bi zaščitili ribja bogastva ob svojih obalah.

REAKTOR — BONN. Francija in Zahodna Nemčija bosta prihodnji teden podpisali sporazum o graditvi skupnega atomskega reaktorja v Grenoblu. Reaktor bodo lahko izkoriščale tudi druge evropske države.

ZRTVE — BOGOTA. Kolumbijska letalska družba je sporočila, da se je smrtno ponesrečilo 29 potnikov in članov posadke letala, ki se je 24. decembra zrušilo v Kolumbiji.

2 MILIJONA TURISTOV NA PORTUGALSKEM — LISBONA. Po uradnih podatkih je Portugalsko v preteklem letu obiskalo okrog 2 milijona turistov oziroma pol milijona več kot leta 1965.

DENAR — MEXICO CITY. Prvič po več kot 500 letih so v Mehiki dali v redni obtok nov srebrni tolar, ki je vreden 25 pezosov (1 pezo = 1 novi dinar).

Vreme 5. januarja 1967 ob 13. uri

Temperatura				Prognoza			
	Ob	07	13	VREMENSKA SLIKA:			
Ljubljana	-7	-6	-6	Preko Alp doteka ob za-			
Planica	-14	-6	-6	hodnih vetrovih zelo hladen			
Brnik	-8	-7	-7	rak. V sredozemlju nasenja			
Maribor	-6	-1	-1	področje nizkega zravnega pri-			
Slov. Gradec	-12	-5	-5	tiska, ki povzroča padavine			
Celje	-15	-3	-3	tudi pri nas.			
Novo mesto	-12	-5	-5	SAPOVED ZA PETEK:			
Koper	1	4	4	SLOVENIJA:			
Krainerica	-1	-16	-16	Ponoči in dan bo oblač-			
Reka	0	3	3	no s snežnimi padavinami,			
Ptuj	-1	7	7	ki bodo lažje v južni			
Split	-1	3	3	Sloveniji. Na Primorskem bo			
Dubrovnik	2	5	5	burja. Najnižje nočne tempe-			
Zagreb	-5	-5	-5	rature bodo od -4 do -8, v			
Beograd	-13	-3	-3	višjih legah do -13, v Pri-			
Sarajevo	-14	-11	-11	morju 0, najvišje dnevne od			
Titograd	-1	7	7	-3 do 0, v Primorju 5 sto-			
Skopje	-9	-4	-4	povprečno 6.			
Celovec	-7	-4	-4	JUGOSLAVIJA:			
Gradec	-8	-1	-1	Oblačno bo s snežnimi pa-			
Dunaj	0	1	1	davinami, ki bodo močnejše			
Milano	-4	-1	-1	v južni polovici države. Ob			
Genova	-4	-1	-1	srednjem in južnem Jadranu			
München	-3	0	0	bo deževalo.			
Zürich	-1	3	3				
Benetke	-	6	6				

V nekaj vrstah

SLOV. KONJICE

Občini zbori sindikalnih podružnic — V občini Slov. Konjice potekajo že mesec dni in so zvečine dobro pripravljene. Tako so bili že v nekaterih podružnicah usnjarskega kombinata »Konusa«, v tovarni kovanih izdelkov v Zrečah, v konjski kmetijski zadruzi itd. Te letne konference bodo končane ta mesec.

Otroški vrtec — Potlej, ko so se več mesecev pripravljali, so te dni odprli nov otroški vrtec v pritličju ene izmed stolpnih. V njem bo lahko kakih 20 otrok.

AJDOVŠČINA

Mladinska konferenca — Te dni je bila v kombinatu »Milotesta«. Na njej so govorili o možnostih, da bi zboljšali dejavnost članov, kritizirali pa so tudi nekatere pomanjkljivosti. Pravijo, da mladino zapostavljajo zlasti v samoupravnih organih.

KRANJ

Višji prispevek za zdravila — Na Gorenjskem bo znašal v letošnjem letu prispevek za zdravila na recept 200 Sdin. Zvišanje od 150 na 200 dinarjev so sprejeli prejšnji teden na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja v Kranju. Višji prispevek so določili na osnovi povprečne cene zdravila v prvih desetih mesecih lanskega leta.

Uspešen novoletni sejem — Na letošnjem novoletnem seju v delavskem domu, ki ga je organiziralo podjetje »Gorenjski sejem«, so prodali za približno 250 milijonov Sdin raznega blaga za široko potrošnjo. Število obiskovalcev cenijo na 40.000. Najuspešnejše kupčijo so imela trgovska podjetja »Elita« iz Kranja, »Murka« iz Lesc, »Zarja« iz Jesenice in »Loka« iz Škofje Loke.

MARIBOR

Angleški otroci — V četrtek dopoldne se je skupina otrok iz Greenwiche smučala na Pohorju. Popoldne so se v klubu mladih v Orožnovi ulici sestali z mariborskimi mladino in se pogovarjali o raznih mladinskih problemih. Voditelj angleških otrok pa so v četrtek zjutraj odpotovali v Ljubljano in Postojno, kjer so obiskali Postojnsko jamo.

Večina goriških občanov za samoprispevek

Sami bodo urejali krajevne zadeve

Na zborih volivcev novogoriške občine so te dni največ govorili o komunalnih zadevah. Vododvodi, ceste, javna razsvetljava, prostori za družabno življenje — to so stvari, za katere se volivci najbolj zanimajo. Vedo pa, da imajo škarje in platno največkrat v svojih rokah. Tudi na zadnjih zborih se zato niso težko izrekli za samoprispevek, ki jim bo s pomočjo občinske blaginje omogočil ureditev najbolj kritičnih zadev v posameznih krajih. Kar v 39 krajevnih skupnostih so se odločili, da bodo neposredno pomagali pri odstranjevanju največjih težav.

Marsikje so se na zborih volivcev vprašali, kaj je ožji krajevni interes in kaj dolžnost širše skupnosti. Za reševanje krajevnih zadev so menili, da bi morali ponekod pomagati tudi drugi, na primer trgovina in delovne organizacije, ki v različnih oblikah izkoriščajo krajevne pridobitve.

Razveseljivo je, da so sveti krajevnih skupnosti že pred zbori volivcev marsikje pripravili delovne programe in tudi izračunali stroške. Zato volivcem ni bilo težko določiti višine zneska, ki bi ga zbrali in pa, za kakšno obliko prispeva bi se odločili. V Gradisku nad Prvačino so na primer menili, da bi treba s samopriskom zagotoviti 1.200.000 dinarjev za asfaltiranje ceste do Dornberka ter 30 tisočakov obremenitve vsakega lastnika motornega vozila v vasi. Poudarili pa so, da bodo morale dati svoj prispevek za ureditev ceste tudi soške elektrarne, ki često uporabljajo. Na Kojkem v Brdu pa so se občani obvezali, da bodo opravili vsa nestrokovna dela pri ureditvi ceste do mejnega prehoda, vendar naj bi prej občina uredila kanalizacijo.

V Ajševici so se spomnili na milijon dinarjev, ki jim ga je lani obljubila skupščina za vodovod. Obljubo na naj bi izpolnila letos. Tudi posamezniki bodo prispevali v okviru materialnih možnosti vsak nekaj.

V Avčah so se odločili, da bodo zbrali v skupno blaginjo po dva tisočaka od zaposlenega, v Prvačini pa so menili, da bo za letos dovolj poldrug tisočakov.

V Braniku so ubrali drugačno pot. Izračunali so, da bodo letos potrebovali za urejanje krajevnih potreb 1,2

tisoč S dinarjev. Kako priti do njih, to pa bodo sklenili na prihodnjem zboru volivcev. V Srednjem Lokovu pa so se vsačani soglasno izrekli za to, da bodo skupno opravili 4.400 ur prostovoljnega dela.

Ponekod sveti krajevnih skupnosti ljudem niso posredovali pripravljenih programov ter jasnih predstav o najnujnejših nalogah. V takih primerih so volivci zahtevali, naj bi sveti krajevnih skupnosti pripravi načrte za tiste pereče zadeve, ki so se na razpravi zborov volivcev pokazale kot najbolj nujne in ki jih je treba čimprej urediti.

Zbori volivcev po vsej občini so pokazali, da želijo občani vedeti za vsak dinar, kako ga bodo porabili. Krajevno samoupravo hočejo trdno imeti v svojih rokah.

Ker so v Vrtojbi, Oseku in Smihelu videli, da sta krajevni skupnosti v Sempetru in Sempasu, ki sta zajemali tudi njihova naselja, preobsežni, so se izrekli za nove krajevne skupnosti. Na Vogerskem, kjer so z velikimi težavami popravili most, ki jim ga je pred časom razdrila voda, se jim je zdel račun komunalne ustanove iz Nove Gorice prenapet. Za delo, ki naj bi bilo vredno le nekaj sto tisočakov, je bilo treba odšteti kar dva in pol milijona dinarjev! Tudi podjetje Elektro-Gorica je bilo na več zborih deležno kritike volivcev. Občani so prav tako naslovili več vprašanj na goriške vodovode in Avtopromet — Gorica. Za to bi nemara kazalo v prihodnje vabiti na zbor volivcev tudi predstavnik podjetij, ki s svojo dejavnostjo zadevajo ob neposredne interese in pravice občanov.

L. KANTE

Spet so na domačem dvorišču

Večina pomurskih sezoncev je praznovala Novo leto med svojimi

»Nič na svetu nas ne bi zadržalo pozimi v tujini!« so zagotavljali pomurski sezonski delavci, ki so hoteli pred novoletnimi prazniki na svoje domove. Še več: našim ljudem se nič več ne mudi daleč na sever ali zahod za zaslužkom; tu v bližnji Avstriji se je ustalilo v minulnem letu vsaj devetdeset odstotkov od skupnega števila blizu deset tisoč Pomurcev, ki so se odločili za začasno delo v tujini.

za to leto v Nemčiji dokončno odpravili delo.

Cepprav gospodarski tokovi v Evropi ne kažejo na to, da bi se lahko naši ljudje tako kmalu odpovedali odhajanju na začasno delo v tujino, je naš čas preveč vidno zarezal brazdo napredka tudi v pokrajino ob Muri, da bi se bilo treba bati ljudem za kruha. O tem smo se lahko prepričali tudi na našem nedavnem popotovanju po Pomurju, kjer smo obiskali več povratnikov, da bi zvedeli o njihovih skrbih in načrtih.

Pogovor na strehi

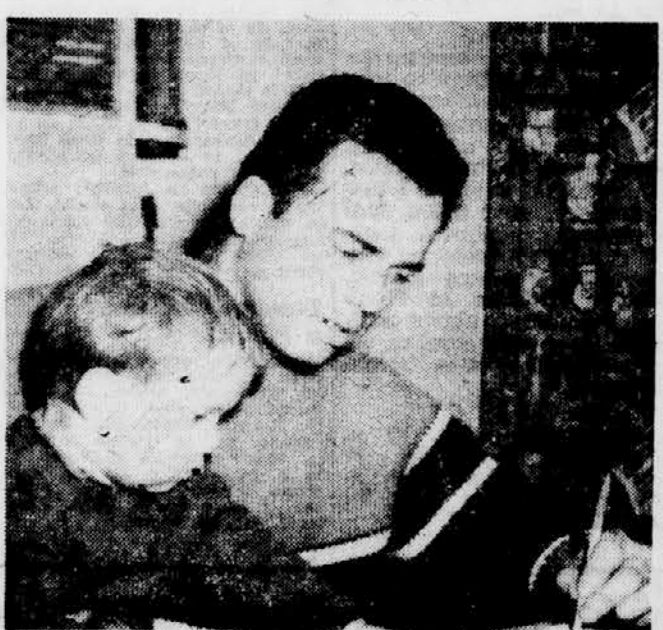
V odročnih Melincih, ki so nekdanj veljali za najbolj reven kraj nastran Mure, zdaj ni več videti sledov zaostlosti. Skoraj na vsakem koraku nove strehe, lepe ograje okrog hiš in izza njih stoji pred gospodarskimi poslopi in tam že kakov nov kmetijski stroj ali celo avtomobil.

POZIMI POD OBNOVLJENO STREHO — Domačija Horvatovih v Melincih je te dni še najbolj podobna delovščini. Na vseh koncih obnavljajo hišo, ki bo tako pozimi še bolj varen dom za petčlansko družino.

Iz Avstrije je pot domov kraja in večina jih izkoristi praznike ali celo konec tedna za potovanje domov. Avstrijska podjetja, v katerih računajo na naše delavce tudi v prihodnje, so se, moramo reči, zvečine izkazala in so našim ljudem zagotovila tudi brezplačne prevoze v Pomurje celo večkrat med letom.

In kako bo v prihodnje? V Avstriji letos napovedujejo več dela za naše sezonske delavce. Slabše se obeta našim ljudem v Zvezni republiki Nemčiji, kjer se je gospodarska kriza menda še bolj zaostila in brezposelnost med domačini postaja vse bolj aktualno vprašanje, ki ga nameravajo urediti tudi z zavarovanjem tujih delavcev.

Tako so nam vsaj pripovedovali delavci v Lendavi, kamor so se vrnili pred praznike in ki v večini skupinah z nekaj ugodno novico, da so jim

POSLEDNJIČ V TUJINO — Mirko Sernek iz Turnišča, ki je prebil najlepša leta na delu v Nemčiji, se bo letos poslednjič poslovil od svojih, potlej si bo poiskal delo doma.

bi radi obnovili še predanogom, zato sem se takoj pot vrniti v Avstrijo, kjer sem delal deset mesecev kot tesar v Admontu, lotil dela,» nam je pripovedoval in spretno pribijal desko na odkrito osterže.

Na vprašanje, če se bo letos spet odločil za delo v tujini, ni okleval z odgovorom: »Zakaj ne — dobro zaslužim in lepo ravnajo z nami. Tudi štirikrat nam zagotovijo med letom prevoz domov, kjer lahko ostanem nekaj dni pri ženi in treh otrokih, ki jih v tujini najbolj pogrešam.«

Še nam je pripovedoval Franc Horvat o svojih triletnih izkušnjah z dela v tujini, kjer jih pred izkoristitvijo vse bolj ščitijo mednarodne pogodbe in sporazumi. Že januarja so napovedali zastopniki avstrijskih podjetij obisk v Pomurju, kjer bodo delili vsem svojim delavcem garanta pisma, da bi lahko konec marca brez zamude spet začeli delati.

»Z Avstriji se dobro razumemo«

Na domačiji 39-letnega Jožeta Broderja v Rakicih se sedelo za pogrnjeno mizo samo pet članov družine. Jože

imeli prav ta dan majhen praznik — kolino.

»Veste, z Ančko bi radi videli svet, zato nama ne gre samo za zaslužek, saj imamo doma velike kmetije,« je pripovedoval v imenu obeh vedno nasmejana Katica. »Pomislite, v velikem gostišču pri Dunaju, kjer sva zaposleni, nama je lastnica skrila del oblačil, samo da bi se čimprej vrnili,« je nadaljevala. Ančka in dodala, da bosta že sredi januarja vzeli pot pod noge.

»Veste, zelo radi naju imajo, ker se ne otepa va nobena dela,« se je postavila Katica in pripomnila, da bi si radi pridobili s prijatelji o kvalifikaciji, zakaj želja po odkrivanju novih krajev in dežel ju bo najbrž zvalila še naprej po svetu.

Prijetni in prijazni so pozimi domovi Pomurcev, kjer te dni yabi sosed sosedu na kolino. Tu oživijo spomini na tje kraje in ljudi, ki jih bodo spomnili spet srečali.

»Lahko je biti zdaj sezonski delavec, ko vsak dobro ve, da bo še tako daleč v mestu deležen skrbi države,« sem se kasneje spomnil besed Franca Kokeha iz Melinca, ki mi je pred novim

DVOJNI PRAZNIK PRI BRODERJEVIH — Novo leto in vrnitev očeta sta pripravila Broderjevimi otrokom iz Rakicah dvojni praznik, da ne omenjamo lepih daril, ki jih je prinesel očka iz tujine.

»Ne zamerite, če bom ostal kar na strehi, se je opravičil 36-letni Franc Horvat in hitel popravljat strehe.« Dom

Broder se je pravkar vrnil, trije otroci pa so bili še v šoli. Oče je tokrat prišel iz nemada. Prav zato, ker ga še niso pričakovali, je bilo veselje tolikanj večje.

Cepprav nismo želeli motiti družinske idile, nas je Broder povabil v svoj dom.

»Tokrat se vračam drugič z dolge poti iz Heidinga v Avstrijo, kjer delam v popolnoma avtomatizirani opemari,« nam je dejal in ponosno prstavi: »Tudi kvalifikacijo sem si pridobil, zato mi kasneje ne bo težko najti dela doma.«

Broder nam je z zadovoljstvom pripovedoval, kako dobro se naši razumejo z avstrijskimi delavci. Ko so jih skrajja poskušali v opemari prikrajšati pri zaslužku in tudi s stanovanji ni bilo vse v redu, se je na pobudo avstrijskih sindikatov brž vmesala inspekcija in potlej se sezonski delavci niso več pravačili za delodajalcem.

Še korak do lastne strehe

Sestindvajsetletnega Mirka Serneka iz Turnišča smo našli na domu semeja z dvehletnim sinčkom Darkom. Žena, ki je učiteljica, se še ni vrnila iz službe.

Mirko, ki je doraščal v 16-članski družini, se je zgodaj osamosvojil, saj dela kot poliklicni voznik in mehanik v Frankfurtu v Zah. Nemčiji že pet let.

»Samo še letos se bom odpravil v tujino, potlej pa bova z ženo lahko začela zidati hišo,« je razlagal Mirko.

»Hudo mi je, ko se odpravim z doma, zlasti odkar sem poročen,« je dalje pripovedoval Mirko in pristavil, da je bila sama želja po zgraditvi lastnega doma močnejša od domotožja. »Najhulej mi je spomniti, ko se budi narava. Takrat se moram resno premagovati, da ne sedem na prvi vlak proti domovini.«

Sicer pa se Mirko ni pritožil zastran zaslužka in ravnjanja z našimi delavci, ki so prišli v Nemčijo z resnimi nameni. Pomurci da se izogibajo slabe družbe in potepuških emigrantov, ki jih poskušajo včasih nadlegovati.

Ker se jih večina odloči za dopolnilno delo in ne postopajo go gostilne in kolodvorih, se tudi ne bojijo za svojo varnost.

Dve, ki bi radi videli svet

V Dokletovju smo srečali 23-letno Ančko Fras in njeno prijateljico, Komaj 20-letno Katicko Miholc. Pri Frasovih se je 16-članska družina gnetla v tesni kuhinji, kjer so

domom razlagal o tegobah predvojnih sezoncev iz Prekmurja.

TEKST IN FOTO: BORO BOROVIC

Higiena mleka naj se zboljša

Na Goriškem premalo upoštevajo higijenske predpise

V zadnjem času se na Goriškem pristojni organi vse bolj zanimajo za večjo čistoto in higieno mleka. To zanimanje pa je nujnost, saj je znano, da je bila v mariskatem kraju na Goriškem kakovost mleka nezadovoljna. Medobčinski veterinarski inšpektorat je zato začel jemati vzorce mleka in ugotavljati njegovo čistoto.

S tem v zvezi je inšpekcija opozorila zasebne kmetje, ki mleko prodajajo mlekarjam, da bi vsaj enkrat na leto razkužili in prebelili hleve. Prav tako naj bi poskrbeli za večjo čistoto posod, v katerih hranijo mleko. Inšpektorat tudi svetuje kmetom, naj sveže mleko večkrat premešajo, posodo z njim pa postavijo v prostor, kjer se stalno pretaka hladna voda. Nujno je treba tudi ločiti mleko jutranje molže od večerne.

Prav bi bilo, da bi kooperanti mlekarj na Goriškem in Vpavskem upoštevali nasvete in opozorila inšpektorata ter tako prispevali k večji higieni mleka. To bi bilo treba pravzaprav zahtevati, saj bo v prihodnje tudi tošobna enota mleka plačana po 28 Sdin, če bo mleko ustrezalo vsem higijenskim predpisom.

D. V.

Zdravstvena služba na razpotju

Razdrobljena zdravstvena služba ob obali precej dražja kot drugod

Na nedavni seji skupščine komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Kopru so sprejeli sklep o pripevkah za sklad zdravstvenega varstva. Iz tega lahko sklepamo, da bo v letošnjem letu na voljo manj denarja, kar ga je bilo lani. Na tej seji so tudi navajali, da je razdrobljena zdravstvena služba v obalnih občinah sorazmerno dražja kot drugod po Sloveniji.

Ze lani so zdravstveni domovi ponekod tožili, da so iz sklada za zdravstveno varstvo prejemali premalo sredstev. Za letos ne bo kazalo nič drugega, kot poiskati vse možnosti za poslovanje z nižjimi stroški. Ob tem pa se poraja

SLOVENSKA BISTRICA

Pozornost sadjarstvu

V občini Slovenska Bistrica bodo letos in v prihodnjih letih posvečali posebno skrb razvijanju sadjarstva. Predvidevajo, da bi se sadjarstvo v prihodnjih letih razvijalo predvsem v Kovačji vasi, Studenčah, Ritonozju, Visolah in drugih krajih na obromskih Pohorju. Leta 1970 naj bi se v družbenem sektorju povečala proizvodnja jabolk za 38krat in ribeza za 6krat.

K. Omejene možnosti za financiranje bodo morale vplivati na doslej vse prečasnno organizacijo take zdravstvene službe v obalnih občinah, ki bo največ

Še vedno poledica

Šoferji premalo upoštevajo slabe pogoje za vožnjo

LJUBLJANA, 5. jan. — Zadnje dni vreme avtomobilistom in motoristom ni prav nič naklonjeno, saj so ceste poledene in zasnježene. Kaže pa, da se tega ne zavedajo dovolj in zato vozijo prehitro in premalo previdno. Med 18 nesrečami, ki so se včeraj zgodile na cestah v naši republiki, jih je bilo kar 9 zaradi naglice. Med ponesrečenci so bili trije hudo ranjeni, šest pa je bilo laže poškodovanih. Škode je bilo za več kot 55 tisoč 200 Ndinarjev.

Iz Zelina v Spodnjo Idrijo se je včeraj nekaj po 10-ur peljal z osebnim avtomobilom tržaške registracije Vincenco Granate, nasproti pa mu je prišel z avtomobilom Nika Modnik. Tržačan je vozil z zmerno hitrostjo, vendar ga je pred srečanjem na zasnježeni in poledeneli cesti zaneslo. Zaleto se je v avtomoblu, nato pa ga obrnilo za 90 stopinj in je trčil v občestni smernik. Pri nesreči je sopolnica v osebnem avtomobilu Paola Franc dobila hude poškodbe. Odpeljali so jo v šempetrsko bolnišnico. Škode na osebnem avtu je bilo za 4 tisoč N din, na avtomobilu pa za 3500 N din.

Včeraj zjutraj nekaj pred 6. uro pa je na križišču Povse in Golarjeve ulice v Ljubljani osebnim avtomobil, ki ga je vozil štano Povs, predelal hitro in kje je prijel blizu hiše št. 18, je opazil, da gre čez cesto Anja Zabkar. Ker ni pravilno ocenil razdalje, je prepoznal in sunkovito zavrl. Na poledeneli cesti je vozilo zaneslo v rešilni avto, ki je pripeljal naproti. Škode je za nekaj pa ga je zaneslo čez poledico ceste in je zaprl pot avtomobilistu, ki ga je zadel. Pri padcu je dobil pretesno možganov, zlom nosu in druge rane.

Iz Nove Gorice v Razdrto je včeraj zgodaj zjutraj peljal tovornjak s priklopnikom 26-letni Vladimir Crv. Med Podnanosom in Razdrtom pa je na ravni cesti zapeljal nekoliko preveč na desno in tovornjak se je prevrnil tri metre pod cesto, priklopnik pa je ostal na tlu. Na srečo šofer ni bil ranjen. Škode pa je za 5000 N din.

Zaradi poledice in neizkušnosti šoferja osebnega avtomobila pa se je včeraj zjutraj zgodila prometna nesreča v Bohorčevci ulici v Ljubljani. Dusan Pirc, star 25 let, se je peljal po Bohorčevci proti Njegosovi ulici. Vozil je precej hitro in kje je prijel blizu hiše št. 18, je opazil, da gre čez cesto Anja Zabkar. Ker ni pravilno ocenil razdalje, je prepoznal in sunkovito zavrl. Na poledeneli cesti je vozilo zaneslo v rešilni avto, ki je pripeljal naproti. Škode je za nekaj pa ga je zaneslo čez poledico ceste in je zaprl pot avtomobilistu, ki ga je zadel. Pri padcu je dobil pretesno možganov, zlom nosu in druge rane.

Zaradi poledice in neizkušnosti šoferja osebnega avtomobila pa se je včeraj zjutraj zgodila prometna nesreča v Bohorčevci ulici v Ljubljani. Dusan Pirc, star 25 let, se je peljal po Bohorčevci proti Njegosovi ulici. Vozil je precej hitro in kje je prijel blizu hiše št. 18, je opazil, da gre čez cesto Anja Zabkar. Ker ni pravilno ocenil razdalje, je prepoznal in sunkovito zavrl. Na poledeneli cesti je vozilo zaneslo v rešilni avto, ki je pripeljal naproti. Škode je za nekaj pa ga je zaneslo čez poledico ceste in je zaprl pot avtomobilistu, ki ga je zadel. Pri padcu je dobil pretesno možganov, zlom nosu in druge rane.

Potrdilo še ni jamstvo

D. Būrman obsojen na tri leta strogega zapor

LJUBLJANA, 5. jan. Zaradi ene večje in šestih manjših goljufij — skupno gre za 880.000 S dinarjev in 570 avstrijskih šilingov — je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo Draga Būrmana na enotno kazen: tri leta strogega zapor. Ob tem je senat ljubljanskega sodišča preklical enoletno pogojno zaporno kazen, ki jo je Būrmanu izreko celjsko okrožno sodišče zaradi poverbe, ko je bil upravnik Celjske koče.

Būrman je oktobra 1965 prosil V. K. naj mu posodi 700.000 S dinarjev, ker jih nujno potrebuje za carino. Ob tem je V. K. natvezil, da ima na carini uvožen osebnim avtomobil. Hkrati se je obljubil, da mu bo denar vrnil v nekaj dneh. Na podoben način je izvalil še več ljudem manjše vsote — od 10 do 60 tisoč dinarjev. E J. pa je izvalil 560 avstrijskih šilingov, ko mu je pripovedoval, da mora nujno odpotovati v Avstrijo in mu bo denar hitro vrnil. Večina teh

ljudi je bila zaposlenih v ljubljanskih mlekarah, kjer je nekaj časa delal tudi Būrman. Ko so ljudje terjali denar nazaj pa si je izmišljal razne izgovore, dokler ni lani poleti nenadoma pustil službo in odšel v Avstrijo, kjer ima starše. Toda tudi tam je prišel navzkriž z očetom, ker mu je odnesel obrtniško spričevalo, in je oče ukrepal, da ne bi sin zlorabil njegovih dokumentov. Oktobra pa se je Draga Būrman vrnil v Ljubljano, zvedel je, da ga iščejo s pomočjo Interpola. V Ljubljani so ga hitro odkrili.

V preiskavi in na današnji obravnavi je Būrman zatrjeval, da V. K. ni izvalil 700.000 S dinarjev za carino, pač pa naj bi mu jih leta izročil zato, da bi mu preskrbel 2000 DM. Nadalje je pripovedoval, sodnikom zgodbo, kako je neprevidno izročil ta denar znancu, ki ga je spoznal dan prej v kavarni nebotičnik v Ljubljani. Ta pa je odpotoval v Nemčijo in se ni več vrnil.

Ves čas njegovega zgovora je bilo očitno, da zna s svojim nastopom in govorjenjem ustvariti pri ljudih zaupanje; zlasti, ker je ravnal podobno kot ravnajo vsi goljufi: mimgrede je napisal potrdilo ali podpisal pogodbo, da je sprejel denar — ljudje marveč malokdaj pomislijo, da so tako potrdila in pogodbe, čeprav so potrjene na sodišču — brez vsake vrednosti, če izposojenec nima materialnega jamstva. F. S.

Sneg ovira promet

Po vsej deželi je močno padla temperatura

BEOGRAD, 5. jan. (Tanjug.) — Iz vse države poročajo o hudem mrazu in snegu ter zaradi tega ohrjenem prometu. Republiški sekretariat za promet Srbije poroča, da je cesta Prizren — Doganovič delno neprehodna. Na cesti skozi Gredeliško klisuro je poledica, zaradi rusenja zemlje in kamenja pa je vožnja še posebno nevarna. Iz Niša poročajo, da je poledica resno ogrozila promet na cesti med Nišem in Skopjem. Najbolj nevarnih je prvih 25 kilometrov, kjer snega sploh niso čistili in je led debel nekaj centimetrov. Danes zjutraj je tu zletelo s ceste pet potniških avtomobilov. V zadnjih treh dneh je bilo na tem odseku dvajset prometnih nesreč.

Cepprav je sinoči sneg nenehoma padal po vsej Makedoniji, so vse ceste prehodne. V Skopju je padlo okrog 14 centimetrov novega snega, v drugih mestih pa 2 do 10 cm. Najnižje temperature se gibljejo od 2 do 10 stopinj pod ničlo.

V Bosni in Hercegovini je bil danes najhladnejši dan v letošnji zimi. Temperatura na Velikem polju na Igmanu znaša minus 38 stopinj Celzija. V Sarajevu, Banja Luki in Bihaču se je živo srebro spustilo na minus 15 stopinj Celzija. Najhladnejše bosensko mesto je danes Bugojno, kjer so zabeležili minus 21 stopinj Celzija. Zaradi snega je ustavljen promet na cestah Livno — Kupres, Sutilca — Duvno in Kalinovik — Miljevina, otežkočen pa je promet na vseh cestah v republiki.

Danes popoldne je začel padati sneg na vsem območju severnega Jadrana in na kvamerskih otokih: Krku, Cgusu in Lošnju. Sneg ne pada edino na Rabu. Okrog 14. ure je bilo na Reki 4 cm snega, še več pa v Opatiji.

Požar v »Iskri«

TRBOVLJE, 5. jan. — Včeraj nekaj pred 6. uro zjutraj je nastal požar v tovarni polprevodnikov »Iskra« v Trbovljah. Ogenj je izbruhnil v prvem nadstropju in po prvih ocenitvah je škoda za 6 tisoč 500 N din. Pri gašenju je je opekel elektrotehnik Ivan Selivsek, ki je dobil prvo pomoč v trbovski bolnišnici. Nočni vratar je rabil njegovih dokumentov. Oktobra pa se je Draga Būrman vrnil v Ljubljano, zvedel je, da ga iščejo s pomočjo Interpola. V Ljubljani so ga hitro odkrili.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o zrebanju 1. kola srečk 35, ki je bilo 5. 1. 67.

Srečka s končanicami	so zadelo	dobitek Ndin
60	6	6
11230	1000	1000
51450	400	400
78180	606	606
11	6	6
41	10	10
81	8	8
021	80	80
87011	606	606
2	4	4
32172	604	604
28912	404	404
55502	1004	1004
042372	8004	8004
83	8	8
59463	400	400
75973	600	600
83923	1000	1000
478993	100.000	100.000
711438	8000	8000
234	100	100
3484	200	200
47074	600	600
48584	400	400
58764	2000	2000
95	20	20
12085	40	40
39225	400	400
65285	400	400
82725	480	480
6	4	4
31500	604	604
70536	404	404
153296	8004	8004
07	6	6
07	6	6
067	40	40
60077	600	600
71807	606	606
113947	10.000	10.000
129657	30.000	30.000
221117	8000	8000
08	8	8
78	8	8
26868	1000	1000
93828	400	400
384653	10.000	10.000
60	6	6
69	10	10
21955	600	600
70190	400	400
404438	10.000	10.000
632048	6000	6000

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Zemlja nepozabnih lepot — Turistično društvo Ljubljana je imelo včeraj v dvorani socialnega zavarovanja na Miklošičevi cesti prvo predavanje iz ciklusa »Zemlja nepozabnih lepot«. Predavatelj prof. Ciril Hubad je svoje predavanje, ki bo odšel vsak četrtek, spremljal z barvnimi diapozitivi.

Tečaj za bodoče šoferje — Avto moto društvo iz Most na Savi je ponedeljek desetdnevni večerni tečaj za bodoče šoferje. Uro vožnje z društvenim avtomobilom računajo 1900 Sdin, s kandidatom 700 Sdin, tečaj pa stane 5500 Sdin.

Trgovine spet odprte — Mnoge trgovine, ki so bile v sredo zaradi inventure zaprte, so včeraj spet odprle vrata kupcem. Inventure so bile letos presenetljivo hitro končane, kupcev pa kljub široko odprtim vratom trgovin prve dni po novem letu ni in ni.

Obeta se sneg — Na prognostičnem oddelku hidrometeorološkega zavoda Slovenije so včeraj zvečer povedali, da mraz ne bo popustil. Včeraj je bilo zaradi megle v Ljubljani kar hladno: podnevi — 6 stopinj, ponoči celo — 8 stopinj Celzija. Ker preko Alpi prihaja na Balkan še vedno hladni zrak in ker se v Sredozemlju pojavlja samostojno ciklonsko področje, se v Jugoslaviji obetajo padavine. Zaradi nizkih temperatur bo v Sloveniji snego.

KRANJ

Višji prispevek za zdravila — Na Gorenjskem bo znanstveni letosnjem letu prispevek za zdravila na recept 200 Sdin. Zvišanje od 150 na 200 dinarjev so sprejeli prejšnji teden na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja v Kranju. Višji prispevek so določili na osnovi povprečne cene zdravila v prvih desetih mesecih lanskega leta.

Uspešen noveletni sejem — Na letošnjem noveletnem sejmu v delavskem domu, ki ga je organiziral podjetje »Gorenjski sejem«, so prodali za približno 250 milijonov Sdin raznega blaga za široko potrošnjo. Število obiskovalcev cenijo na 40.000. Najuspešnejšo kupčijo so imela trgovska podjetja »Elitae iz Kranja, »Murkar iz Lesc, »Zarja iz Jesenice in »Loka iz Škofje Loke.

KRANJSKA GORA

Nova žičnica — Z novim letom je začela na Vitrancu obratovati nova smučarska vlečnica, imenovana »Kekec«. Namenjena je otrokom in začnikom. Dolga je 240 metrov, njena višinska razlika je 40 metrov, na uro pa lahko prepele 350 smučarjev. To je že osma žičnica v Kranjski gori, s katero so zmogljivost prevozov na vseh povečali na 3600 na uro.

DRAŽGOŠE

25 let dražgoške bitke — Prihodnji teden bodo v Dražgošah in Lezeznikih ter na Črnijski praznovati petindvajsetletnico znamenite dražgoške bitke. Praznovanje se bo začelo v nedeljo z žalno komemoracijo in slavnostno akademijo v Dražgošah, končalo pa teden dni kasneje s športnimi tekmovanji.

SLOV. KONJICE

Občni zbor sindikalnih podružnic — V občini Slov. Konjice potekajo že mesec dni in so zvečine dobro pripravljene. Tako so bili že v nekaterih podružnicah usnjarskega kombinata »Konuse, v tovarni kovskih izdelkov v Zrečah, v konjski kmetijski zadruzi itd. Te letne konference bodo končane ta mesec.

Otroški vrtec — Potlej, ko so se več mesece pripravljali, so se dni odprli novim otroški vrtcu v pritrilju ena izmed stolpnic. V njem bo lahko kakih 20 otrok.

Železnice ne damo!

Odborniki so zoper ukinitev železniške proge Kočevje—Grosuplje

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je bila osrednja točka dnevnega reda informacija o pripravah družbenih planov in proračuna za leto 1967. Razen tega so odborniki odobrili poročilo komisije za prošnje in pritožbe ter sprejeli nekaj odločkov, med njimi odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Kočevje, sklep o ukinutvi občinskega javnega pravnoravnateljstva Ljubljana in odobrili poročilo komisije za uvedbo 42-urnega delovnika.

Odborniki so v razpravi obravnavali sedanjí položaj nekaterih gospodarskih panog in možnosti za njihov razvoj. Tako so menili, da je treba zagotoviti večji dohodek v kmetijstvu, ki je v slabšem položaju kot gostinstvo, ki je z reformo znatno povečalo dohodek, kar je omogočilo večja vlaganja v mehanizacijo.

V gradbeništvu bo treba usmeriti vsa prizadevanja v gradnjo stanovanj za trg. Največ različenj mnenj je bilo slišati o prometu. Večina udeležencev je menila, da bo nameravana ukinitev železniške proge Kočevje—Grosuplje po vzrokih vrsto ne bi prila. Ukinitev proge ne bi prila dela le Rudnika, ampak tudi druge organizacije, kot LUK, KGP, posestvo Snežnik in druge. Nekateri odborniki so menili, da bi morala železnica poiskati svoje notranje rezerve, saj je na progi od Grosuplje do Kočevja več kot 190 zaposlenih uslužbenec, kar je preveč.

Po mnenju drugih je železnica vse premalo vlagala v modernizacijo te proge, saj je še vedno prav tako, kot je bila, ko so jo zgradili (leta 1898). Železnica bi morala svojo odločitve dobro pretehtati in prej poizkusiti zmanjšati izgube z ukinutvi nekaterih vmesnih postaj. Ker je tudi cesta Kočevje—Grosuplje v prav slabem stanju, bi tovarnjaki, ki bi morali zadostiti povečanemu prometu, cesto povsem uničili, obenem pa bi močno ovirali tujski promet v letu turizma.

Nekateri odborniki so se prav ob tem zavzeli za gradnjo ceste Kočevje—Brod na Kolpi, ki bi pomenila važno cestno zvezo osrednje Slovenije z Reko in Slovenskim primorjem. Cesto so do Ljovida že zgradili, prav tako pa je cesta do Fare dovolj široka in bi bilo treba le položiti asfalt. Gre torej le za zgraditev okoli 20 kilometrov ceste.

n. c.

Vprašanja in odgovori

Vračunanje stroškov za šolanje v dedni delež

T. R. Mb. — Ali in koliko se vračunajo v dedni delež stroški za dedično šolanje?

Odgovor: Po 59. členu zakona o dedovanju se stroški za obvezno šolanje dediča ne vračunajo v njegov dedni delež. O tem, ali in koliko naj se vračunajo v njegov dedni delež izdatki, ki jih je imel zanj, se nadaljnji šolanjem dediča, pa odloči sodišče glede na okoliščine, upoštevajoč predvsem vrednost zapuščine ter stroške za šolanje in usposobitev ostalih dedičev za samostojno življenje.

Odložitev služenja vojaškega roka

G. C. K. — Vaš starejši sin je odšel lani na odsluženje 18-mesečnega vojaškega roka, letos pa bi moral oditi k vojakom še vaš mlajši sin. Ali je ta upravičen do skrajšane obse vojaškega roka ali pa se mu lahko vsaj odsluženje odloži. Sami ste nesposobni za delo in razen obeh sinov nimate nobenega družinskega člana.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane enoletnega vojaškega roka ni upravičen. Pač pa bi bil lahko upravičen do odložitve služenja vojaškega roka po 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obrambi.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane enoletnega vojaškega roka ni upravičen. Pač pa bi bil lahko upravičen do odložitve služenja vojaškega roka po 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obrambi.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane enoletnega vojaškega roka ni upravičen. Pač pa bi bil lahko upravičen do odložitve služenja vojaškega roka po 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obrambi.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane enoletnega vojaškega roka ni upravičen. Pač pa bi bil lahko upravičen do odložitve služenja vojaškega roka po 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obrambi.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane enoletnega vojaškega roka ni upravičen. Pač pa bi bil lahko upravičen do odložitve služenja vojaškega roka po 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obrambi.

Odgovor: Ker vaš drugi sin ni edini hranilec družine, do skrajšane enoletnega vojaškega roka ni upravičen. Pač pa bi bil lahko upravičen do odložitve služenja vojaškega roka po 4. točki 1. odst. 66. čl. zakona o narodni obrambi.

Spet so na domačem dvorišču

Večina pomurskih sezoncev je praznovala Novo leto med svojimi

»Nič na svetu nas ne bi zadržalo pozimi v tujini!« so zagotavljali pomurski sezonski delavci, ki so hiteli pred novoletnimi prazniki na svoje domove. Še več: našim ljudem se nič več ne mudi daleč na sever ali zahod za zaslužkom; tu v bližnji Avstriji se je ustailo v minulnem letu vsaj devetdeset odstotkov od skupnega števila blizu deset tisoč Pomurcev, ki so se odločili za začasno delo v tujini.

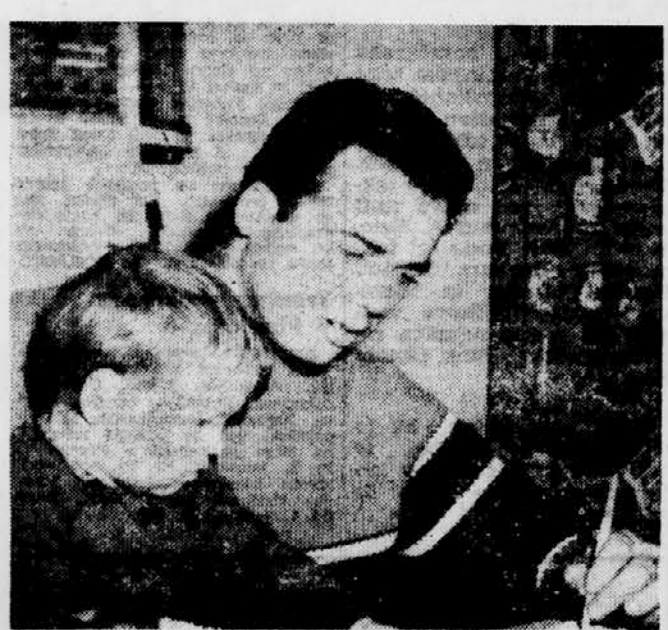

POZIMI PO OBNOVLJE NO STREHO — Domačija Horvati v Melincih je te dni še najbolj podobna delovišču. Na vseh koncih obnovljajo hišo, ki bo tako pozimi še bolj varen dom za petčlansko družino.

Iz Avstrije je pot domov krajsa in večina jih izkoristi praznike ali celo konec tedna za potovanje domov. Avstrijska podjetja, v katerih računajo na naše delavce tudi v prihodnje, so se, moramo reči, zvečine izkazala in so našim ljudem zagotovila tudi brezplačne prevoze v Pomurje, ce lo večkrat med letom.

In kako bo v prihodnje? V Avstriji letos napovedujejo več dela za naše sezonske delavce. Slabše se obeta našim ljudem v Zvezni republiki Nemčiji, kjer se je gospodarstvska kriza menda še bolj zaostila in brezposelnost med domačini postaja vse bolj akutno vprašanje, ki ga nameravajo urediti tudi z zavrnitvijo tujih delavcev.

Tako so nam vsaj pripovedovali delavci v Lendavi, kamor so se vrnili pred prazniki, ki v večini skupinah z nič kaj ugodno novico, da so jim

POSLEDNJC V TUJINO — Mirko Sernek iz Turnišča, ki je prebil najlepša leta na delu v Nemčiji, se bo letos poslednjič poslovil od svojih, potlej si bo poiskal delo doma.

n. c.

hišo, stanovanec preskrbeti enakovredno stanovanje.

Odgovor: V takem primeru zadostuje po 3. odstavku 70. člena zakona o stanovanjskih razmerjih, da se uporabni kom preskrbi drugo stanovanje, v katerem njihove stanovanjske razmere niso bistveno slabše.

Podaljšano socialno zavarovanje samostojnih obrtnikov

H. C. Lj. — Nameravate začasno oglasiti obrt. Zanimava vas, ali lahko tudi za čas, ko bo obrtna delavnica začasno zaprta, nadaljujete vaše zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Odgovor: Po 2. odstavku 95. člena temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju oziroma po 4. odst. 3. člena pogodbe o izvajanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja samostojnih obrtnikov in samostojnih gostincev, zavarovanje po navedenem zakonu (zdravstveno zavarovanje) oziroma po navedeni pogodbi (pokojninsko in invalidsko zavarovanje) ne preneha tisti čas, ko je obrtna delavnica začasno zaprta, če obrtnik oziroma gostinčar še naprej redno plačuje prispevke za zavarovanje. Tako podaljšano zavarovanje pa sme trajati največ eno leto.

Varstveni dodek

U. R. — Radi bi vedeli, koliko znaša varstveni dodek k lastnosti pokojnika.

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

Odgovor: Varstveni dodek

bi radi obnovili še prednogo, zato sem se takoj po vrnitvi iz Avstrije, kjer sem delal deset mesecev kot tesar v Admontu, lotil dela, nam je pripovedoval in spet ne približal desko na odkrito osterže.

Na vprašanje, če se bo letošnji spet odločil za delo v tujini, ni okleval z odgovorom: »Zakaj ne — dobro zaslužim in lepo ravnam z nami. Tudi štirikrat nam zagotovo med letom prevos domov, kjer lahko ostanem nekaj dni pri ženi in treh otrokih, ki jih v tujini najbolj pogrešam.«

Se nam je pripovedoval Franc Horvat o svojih triletnih izkušnjah z dela v tujini, kjer jih pred izkoriscanjem vse bolj ščitijo mednarodne pogodbe in sporazumi. Je januarja so napovedali zastopniki avstrijskih podjetij obisk v Pomurju, kjer bodo delili vsem svojim delavcem garanta pisma, da bi lahko konec marca brez zamude spet začeli delati.

»Z Avstriji se dobro razumemo«

Na domačiji 39-letnega Jožeta Broderja v Rakčanu je sedelo za pogrnjeno mizo samo pet članov družine. Jože

DVOJNI PRAZNIK PRI BRODERJEVIH — Novo leto in vrnitev očeta sta pripravila Broderjevim otrokom iz Rakčana dvojni praznik, da ne omenjamo lepših daril, ki jim je prinesel oče iz tujine.

»Ne zamerite, če bom ostal kar na strehi!« se je opravičil 36-letni Franc Horvat in hitel popravljati strehe. »Dom

Broder se je pravkar vrnil, trije otroci pa so bili še v šoli. Oče je tokrat prišel iz nenada. Prav zato, ker ga še niso pričakovali, je bilo veselje tolikanj večje.

Cepprav nismo želeli motiti družinske idile, nas je Broder povabil v svoj dom.

»Tokrat se vračam drugič z dolge poti iz Heidinga v Avstriji, kjer delam v popolnoma avtomatizirani opemarni!« nam je dejal in ponosno pristavil: »Tudi kvalifikacijo sem si pridobil, zato mi kasneje ne bo težko najti dela doma.«

Broder nam je z zadovoljstvom pripovedoval, kako dobro se naš razumejo z avstrijskimi delavci. Ko so jih skrajša poskušali v opemarni prikrajšati pri zaslužku in tudi s stanovanjem ni bilo vse v redu, se je na pobudo avstrijskih sindikatov brž vmesala inspekcija in potlej se sezonski delavci niso več pravičali z delodajalcem.

Se korak do lastne strehe

Šestindvajsetletnega Mirka Serneka iz Turnišča smo našli na domu samega z dveletnim sinčkom Dermom. Zena, ki je učiteljica, se še ni vrnila iz službe.

Mirko, ki je dorasčal v 16 članski družini, se je zgodaj osamosvojil, saj dela kot polklicni voznik in mehanik v Frankfurtu v Zah. Nemčiji že pet let.

»Samo se letos se bom odpravil v tujino, potlej pa bova z ženo lahko začela zidati hišo,« je razlagal Mirko.

»Hudo mi je, ko se odpravljam z doma, zlasti odkar sem poročen,« je dalje pripovedoval Mirko in pristavil: da je bila samo želja po zgraditvi lastnega doma močnejša od domotožja. »Najhuje mi je spomladaj, ko se budi narava. Takrat se moram redno premagovati, da ne sem dem na prvi vlak proti domu.«

Sicer pa se Mirko ni pritožil zastran zaslužka in ravnanja z našimi delavci, ki so prišli v Nemčijo z resnimi nameni Pomurci da se izogiba slabe družbe in potepuških emigrantov, ki jih poskušajo včasih nadlegovati. Ker se jih večina odloči za dopolnilno delo in ne postopajo po gostilnah in kolodvorih, se tudi ne bojijo za svojo varnost.

Dve, ki bi radi videli svet

V Doleklovju smo srečali 23-letno Ančko Fras in njeno prijateljico, komaj 20-letno Katico Miholc. Pri Frasovih je 16-članska družina, gnetila v tesni kuhinji, kjer so

imeli prav ta dan majhen praznik — kolino.

»Veste, z Ančko bi radi videli svet, zato nama ne gre samo za zaslužek, saj imamo doma velike kmetije,« je pripovedovala v imenu oba mladih, v velikem gostiču pri Dunaju, kjer sva zaposleni, nama je lastnica skrila del obilja, satej da bi se čimprej vrnila,« je nadaljevala Ančka in dodala, da bosta sredi januarja vzeli pot pod noge.

»Veste, zelo radi naju imajo, ker se ne otepa va nobene dela,« se je postavila Katica in proumila, da bi si radi pridobili,« prijatelji,« ko kvalifikacijo, kakaj želja po odkrivanju novih krajev in dežel ju bo najbolj zvalila še naprej po svetu.

x x x

Prijetni in prijazni so pozimi domovi Pomurcev, kjer te dni vabi sosed sosed na kolino. Tu oživijo spomini na tuje kraje in ljudi, ki jih bodo spomladaj spet srečali.

»Lahko je biti zdaj sezonski delavec, ko vsak dobro ve, da bo še tako daleč v mejstvu deležen skrbj države,« sem se kasneje spomnil besed Franca Koheka iz Melinca, ki mi je pred novim

Še vedno poledica

Šoferji premalo upoštevajo slabe pogoje za vožnjo

LJUBLJANA, 5. jan. — Zadnje dni vreme avtomobilistom in motoristom ni prav nič naklonjeno, saj so ceste poledene in zasnežene. Kaže pa, da se tega ne zavedajo dovolj in zato vozijo prehitro in premalo pazljivo. Med 18 nesrečami, ki so se včeraj zgodile na cestah v naši republiki, jih je bilo kar 9 zaradi naglice. Med ponesrečenci so bili trije hudo ranjeni, šest pa je bilo laže poškodovanih. Skode je bile za več kot 55 tisoč 200 Ndinarjev.

Iz Zelina v Spodnjo Idrijo se je včeraj nekaj po 10. uri peljal z osebnim avtomobilom tržaške registracije Vincenzo Granate. Nasproti pa mu je prišel z avtomobilom Niko Močnik. Tržčan je vozil z zmerno hitrostjo, vendar ga je pred srečanjem na zasneženi in poledeni cesti zaneslo. Zaletel se je v avtomob, nato pa ga je obrnilo za 90 stopinj in je ušel v obcestni smernik. Pri nesreči je sopolnica v osebnem avtomobilu Paola Franc dobila hude poškodbe. Odpeljali so jo v šempetrsko bolnišnico. Skode na osebnem avtu je bilo za 4 tisoč Ndin, na avtomobu pa za 3500 Ndin.

Včeraj jutraj nekaj pred 6. uro pa je na križišču Povšetove in Glinarjeve ulice v Ljubljani osebni avtomobil, ki ga je vozil Stane Ponikvar podri mopedista 64-letnega Ivanja Kebra, Mopedist se je peljal po Povšetovi ulici proti Poljanskemu nasipu in pred križiščem z Glinarjevo ulico — zapeljal na sredo ceste in zavrl, kar je pripeljalo ustavit. Na poledeni cesti pa ga je zaneslo čez polovico ceste in je zaprl pot avtomobilistu, ki ga je zadel. Pri padcu je dobil pretesne poškodbe, zlom nosu in druge rane.

Iz Nove Gorice v Razdrto je včeraj zgodaj jutraj peljal tovornjak s priklopnikom 26-letni Vladimir Cvr. Med Podnanosom in Razdrtom pa je na ravni cesti zapeljal ne, koliko preveč na desno in tovornjak se je prevrnil tri metre pod cesto, priklopnik pa je ostal na tlu. Na srečo šofer ni bil ranjen. Skode pa je za 5000 Ndin.

Zaradi poledice in neizkušnosti šoferja osebnega avtomobila pa se je včeraj jutraj zgodila prometna nesreča v Bohoričevi ulici v Ljubljani. Dušan Pir, star 25 let, se je peljal po Bohoričevi proti Njegosovi ulici. Vozil je precej hitro in ko je prišel blizu hiše št. 16, je opazil, da gre čez cesto Amalija Zabkar. Ker ni pravilno ocenil razdalje, je prepozno in sunkovito zavrl. Na poledeni cesti je vozilo zaneslo v rešilni avto, ki je pripeljal naproti. Skode je za nekaj več kot 2200 Ndin.

Potrdilo še ni jamstvo

D. Bürman obojen na tri leta strogega zapora

LJUBLJANA, 5. jan. Zaradi ene večje in šestih manjših goljufij — skupno gre za 880.000 Sdinarjev in 570 avstrijskih šilingov — je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo Draga Bürmana na enotno kazen: tri leta strogega zapora. Ob tem je senat ljubljanskega sodišča prekladal enoletno pogojno zaporno kazen, ki jo je Bürmanu izrekel celjsko okrožno sodišče zaradi poverbe, ko je bil upravnik Celjske koče.

Bürman je oktobra 1965 prosil V. K. naj mu pšodi 700.000 Sdinarjev, ker jih nujno potrebuje za carino. Ob tem je V. K. natvezil, da ima na carini uvožen osebni avtomobil. Hkrati je denar vrnil v nekaj dneh. Na podoben način je izval bil še več ljudem manjše vsote — od 10 do 60 tisoč dinarjev. E. J. pa je izvalil 560 avstrijskih šilingov, ko mu je pripovedoval, da mora nujno odpotovati v Avstrijo in mu bo denar hitro vrnil. Večina teh

ljudi je bila zaposlenih v ljubljanskih mlekarnah, kjer je nekaj časa delal tudi Bürman. Ko so ljudje terjali denar nazaj pa si je izmišljal razne izgovore, dokler ni lani poletu nenadoma pustil službo in odšel v Avstrijo, kjer ima starše. Toda tudi tam je prišel nazvkriz z očetom, ker mu je ondesel obrtni ško spricaval in je oče ukrepal, da ne bi sin zlorabil njegovih dokumentov. Oktobra pa se je Draga Bürman vrnil v Ljubljano; zvedel je, da ga iščejo s pomočjo Interpolia v Ljubljani, so ga hitro odšli.

V preiskavi in na današnji obravnavi je Bürman zatrjeval, da V. K. ni izval bil 700.000 Sdinarjev za carino, pač pa naj bi mu jih leta izročil zDM, da bi mu preskrbel 2000 DM, na dalje je pripovedoval, sodnikom zgodbo, kako je neprevidno izročil ta denar znanu, ki ga je spoznal dan prej v kavarni nebotičnik v Ljubljani. Ta pa je odpotoval v Nemčijo in se ni več vrnil.

Ves čas njegovega zagovora je bilo očito, da zna s svojim nastopom in govorjenjem, ustvariti pri ljudeh zaupanje; zlasti, ker je ravnal podobno kot ravnajo vsi goljufi: muno grede je napisal potrdilo ali podpisano pogodbo, da je sprejel denar. Ljudje marveč malokdaj pomislijo, da so tak potrdila in pogodbe, ceprav so potrjene na sodišču — brez vsake vrednosti, če izposojenec nima materialnega jamstva. F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

Pogovor z bralci

Sodobni vadalizem ali kaj?

Jože Oberwalder iz Domžal je bil po-
saj pisar, ki je bil slovenski govornik,
ki brez ljubezni do našega naravnega bog-
stva v dneh pred božičem in novoletnim
prazniki trebilo naš gozd. Nekakšno slo-
venska tradicija nam velja, da si pris-
krbimo božični drevesček ali novoletno je-
lko v najbližnjem gozdu. Poskamo tisto
drevesce, ki je najlepše. Za vse drugo im-
amo denar, le za drevesček, ki stane samo
nekaj sto dinarjev, ga nimamo.

Ceprav zvonimo po toči, se nam zdi,
da tovariš Oberwalder opominja na pro-
blem, ki mu je vredno posvetiti malo več
pozornosti. Začetki bo treba nekakšno kul-
turno akcijo, in to dovolj zgodaj, da v pri-
hodnje ne bi pomenili takih reči. To-
variš Oberwalder primerja množično seka-
nje smrekov z množičnim pobijanjem tuj-
njem v Kanadi, o katerem je nedolgo tega
pisal naš list. Pri slovenski navadi se
iz leta v leto stopnjuje, namesto da bi se
zmanjševala, in grozi uničiti smreko, to
najzdravnejše slovensko gozdno drevo. Za
novoletne praznike dneve nakupimo pre-
cej stvari. Vse moramo plačati, nikjer ne
dajo nič zastonj. Le drevesček smo dobi-
li zastonj. A gozd, kjer smo jo odsekali,
nam je ni podaril; ukradli smo mu jo. Gozd
ne vidi naš ljudi, da mi samo jem-
ljemo. Morda ne vemo, da s tem uničimo
mo najpomembnejši naravni biološki re-
zervoar vode in kisika, to edinstveno «kli-
matsko napravo». Na Finskem, ki je zelo
severna dežela, temperatura vsaj polovici
leto ne pade na zmrzniko. V Švahi, ki je
za nas pojem vročina, pa se to zgodi.
Kakor vemo, ima Finska bogate gozdove.
Tudi Sahara jih je nekoč imela, a jih je
človek iztrebil.

A ni treba hoditi v Afriko. Zakaj so bi-
je poplave v Italiji tako katastrofalne?
Akumulatorji za vodo, se pravi gozdov ni
bilo in voda je odtekala kakor s strehe v
strešni žleb. In Kras? Nekeč je bil bogato
zaraščeno z gozdom in noben vihar mu ni
mogel do živca.

Gozd prepuščajo eroziji, odnašanje
zemlje in izpiranje v spodnji plasti, ob-
em nam ustvarja humus. Kjer smo pose-
kali ravninske gozdove, so neurja čedalje
hujša. Nekaj kmetov opazuje septem-
brsko neurje takole: »Šipe v oknih je raz-
bilo. Dež s točo je padal v sobo. Kozolec
mi je odkril, njive stolklo. V turških
gozdovih je polomilo približno 120 m le-
sa.«

Odgovor. — Spoštovani tovariš Ober-
walder, tudi če bi bili objavili vaše pismo
zadnji petek v starem letu, bi bilo že pre-
pozno. Drugič je treba začeti z akcijo do-
volj zgodaj in vanjo je treba vključiti vse,
ki lahko kakorkoli pomagajo preprečevati
to naše zlo. Gozdarski inženir Metod
Vizjak iz Kranja meni, da bi morala po-
tekat akcija v treh smereh: kulturno
osveščati ljudi, da se bodo naposled za-
vedli škodljivosti svojega početja; zagotovi-
ti, da bo na trgu dovoljšina izbranih lepših
smrekov; poostri ukrepe upravnih orga-
nov. Kranjsko gozdno gospodarstvo je za-
ložilo tri s smrekicami, ki so jih prodaja-
li po 400—600 dinarjev. V Italiji stane
smrečka od 1500 do 2000 lir.

Tudi Franc Prešern, sef gozdnega obra-
ta v Skofljici, meni, da bi morali že v za-
četku decembra začeti s široko kultu-
ro akcijo, v katero bi morali vključiti vsi
ti tisk, radio in televizijo. Gozd da lahko
dovolj smreke, ampak samo ob strokov-
nem nadzoru. Najboljša rešitev so pose-
be plantaje, kjer gojijo smrečice nalašč
za praznike. Teh je že nekaj, a najbolj se
zmeraj premalo.

Mnenju tovaršev Vizjaka in Prešerna
se pridružuje tudi naš Kolar z republike
za sekretariata za gospodarstvo. Po njego-
vem je to problem, s katerim se spori-
jemamo že vsa leta po vojni s tem, da se
zdaj peljejo v gozdove z avtomobili. Dre-
vesce odsekajo tam, kjer jim je najbliže.
Ponavadi odsekajo najlepša drevesca.
Gozdna gospodarstva imajo sicer ljudi, ki
skrbijo za varstvo gozdov, vendar so ob
takem navalu brez moči območju GG
Kranj pride na tisoč hektarjev gozdov en
čuvaj.

Tovariš Oberwalder, hvala za opozori-
lo, ki morda v ljubezni do našega narav-
nega bogastva nekoliko predimenzionira
na problem, čeprav ga seveda moramo imeti
materno. Dogovorimo se, da bomo v za-
četku decembra skupaj spodbudili širo-
ko, vsestransko akcijo za omejitve nedo-
voljene, nestrokovne sečnje smrekov za bo-
žična in novoletna okrasna drevesca!

Se enkrat: Tisti, ki dela
ni špekulant

Slavko Hotko, naš stari znanec iz ur-
brike »Pogovor z bralci«, je 23. sep. lani
v naši petkovski rubriki objavil svoj pogled
na razvoj zasebnega sektorja obdobja in go-
stinstva pri nas. Postavil je vprašanje, ali
je potrebno, da ob našem razvoju soci-
alističnega gospodarstva intenzivno oživ-
ljamo zasebni sektor obrti, posebno še
gostinstvo, mesnice in avtoprevoznost.
Zakaj je družbeni sektor prej naštetih
obrti obremenjen z večjimi davki, kot pri-
vatni sektor?

Slavko Hotko z našim odgovorom ni
bil zadovoljen. Naš naslov — Tisti, ki
dela, ni špekulant — ga ni prepričal in se
mu je zdel precej banalen. Po njegovem
je drugič — tisti, ki pošteno dela, ni špe-
kulant. Delo od dela se razlikuje. In nas
opominj: le ozrite se malo okoli sebe, pa
boste videli, kakšni ljudje so se oprli
gostinstva in mesarske obrti! In kje tiči
zajec? V neznoznih obveznostih družbene
ga sektorja obrti. Evo podatke: neki pri-
vatni gostilničar ima vse obveznosti (z
vsemi davki) v milijon osvojenosti (to
stari starih dinarjev, neka gostilna družbe-
nega sektorja pa v devetih mesecih sedem
milijonov in pol. Ali ni to sramota? Nič
se ni treba čuditi, če socialistični obrati
propadajo in prehajajo v roke privatni-
kov. Zakaj potem govorimo o prednostih
socialističnega sektorja?

Odgovor. — V mojem odgovoru na va-
še pismo nisem zanikal, da med posamez-
niki v zasebni obrti in gostinstvu ni po-
javov špekulacij in neupravičenega boga-
tenja. A ponavljam, da ti pojavi niso tako
pogostni, da bi morali spreminjati naš od-
nos do zasebne obrti. Take primere je tre-

ba ugotoviti in jih s primerno davčno po-
litiko preprečiti. To namreč pomeni, da je
v takih primerih ocena prometa za pav-
salno obdavčitev neustrezna. Bilo pa je že
tudi narobe: da so bile namreč ocene pre-
tirane in da so nespodobno vplivale na
razvoj zasebne obrti, ki je dolgo stagni-
rala, če ne celo nazadovala, namesto da bi
napredovala.

Strokovnjak za obrt na republiški go-
spodarski zbornici mi je pojasnil, da je
bila zasebna obrt pred leti tako rekoč na
tleh. Število delavcev je zdrknilo od 24.000
pred vojno na 11.000 pred leti. Nesmotna
davčna politika je privedla do množične
ga odjavljanja obrti, medtem ko so na
drugi strani naraščale potrebe po obrtnih
storitvah. Nekaj je bilo treba storiti. Kup-
na moč potrošnikov je bila iz leta v leto
večja; struktura potrošnje se je bistveno
spremenila. Z novo zakonodajo je bilo
treba spodbuditi razvoj zasebne obrti
predvsem v interesu potrošnikov in zado-
voljitve njihovih čedalje večjih potreb.

Primeri bogatitve so posledica izredne
konjunkturo, ki kilje iz nerazvite obrti.
Neustrezna davčna politika je dala
obrti, tisti, ki so vzdržali, so imeli mo-
nopol, ki ga opazimo brž, ko iščemo obrt-
nika, da bi nam popravil televizor, elek-
trični štedilnik, parket, dežnik ali kaj po-
dobnega. Ta monopol bomo razbili tako,
da bomo še naprej spodbujali razvoj obeh
sektorjev obrti — družbenega in zasebne-
ga. Neupravičeno bogatitev preprečujemo
z omejitvami števila zaposlenih in drugi-
mi ukrepi.

Glede družbenih davkov velja načelo,
naj ima zasebni sektor za osebnimi delov-
ni čas enako obremenitev kot družbena
obrt. Bilo bi pa krivično, če bi mu pobra-
li tudi tisto, kar ustvari v daljšem de-
lovnem času, saj vemo, da marsikateri
obrtnik dela tudi po 12 ur na dan. Pred-
nost družbenega sektorja je še v tem, da
ima pravico do uvoza reprodukcijskega ma-
teriala in da ne plača promemnega davka
od tistega, kar potrebuje za predelavo.

Razloček med nama, tovariš Hotko, je
v tem, da vi najbrž gledate na razvoj za-
sebnosti obrti preveč samo skozi prizmo
zakuperskih razmer, medtem ko imam
jaz pred oči stanje obrti v vsej Sloveni-
ji. Družbene obrti ni mogoče zavarovati
pred konkurenco zasebnega sektorja pred-
vsem s predpisi in raznimi administrativ-
nimi ukrepi, temveč predvsem z boljšim
in produktivnejšim poslovanjem. Kdo ima
avto in kdo ga nima, to zdaj sploh ne mo-
re biti merilo, s katerim bi lahko ugotov-
ljali prednost oziroma zapostavitvenost ene
ali drugega sektorja obrti.

Članek, objavljen v Gospodarskem ve-
stniku št. 80, s katerim dokazuje svoj
prav, samo opozarja na to, da v odnosu
o družbenega sektorja obrti ne smemo
ponoviti napake prejšnjih let, ko smo s
pretirano visokimi davčnimi tako rekoč
zadušili zasebni sektor. Stvari ne bomo
popravili tako, da se bomo vrnili na sta-
ro, temveč tako, da bomo tudi v družbe-
nem sektorju vodili pametno politiko ob-
remenjevanja z družbenimi davki.

Prosimo pojasnila

B. K. iz Ljubljane prosi, da mu poja-
simo, kakaj je članek »Delo« enkrat pisal
o tisk, radio in televizijo. Gozd da lahko
dovolj smreke, ampak samo ob strokov-
nem nadzoru. Najboljša rešitev so pose-
be plantaje, kjer gojijo smrečice nalašč
za praznike. Teh je že nekaj, a najbolj se
zmeraj premalo.

Odgovor. — Prvič smo v »Pogovoru z
bralci« dec. lani pisali o 70 milijardah,
ki jih federacija dolguje socialistnemu
zavarovanju Jugoslavije. Drugič smo v
»Pisnih bralcev« 22. dec. pisali o 11 mil-
ijardah dolga socialistnemu zavarovanju Slo-
venije.

Vaše prepričanje o tem, da gospod je
in bo le tisti, ki ima kaj v glavi in ne v žepu
in ne v banki, naj ostane vaše prepri-
čanje, meni in tovariš Komarju pa do-
volite, da ostaneta pri tovariših.

Odmevi na naše pogovore

Nadaljujemo z objavljanjem povzkov
iz novoletnih pism naših sodelavcev.

Janko Pogačnik, Celje: Rubrika »Pogo-
vor z bralci« je javna tribuna, v kateri lah-
ko vsak občan razpravlja o naših skupnih
poreh problemih, kaže na napake v jav-
nem upravljanju in opozarja na krivice,
ki zadevajo posameznike ali skupine. Mi
slim, da so vsi problemi, ki jih sporočajo
bralci, vredni objave; o posebno aktual-
nih vprašanjih bi morali govoriti še več
in temeljitje. Oblikuje, ki je napoved pre-
dnik, je treba tudi izpolniti, sicer bodo po-
stali pogovori samo kramljanje. Skrajšani
dopisi klub povzkuje medu ne odsejajo
vseh dopisnikovih misli. V pogovor je tre-
ba vključiti tudi odgovorne družbene de-
lavce.

Lado Artnik, Ljubljana: Petkove rubri-
ke »Pogovor z bralci« so pooprile vsebi-
no »Delo«. Odgovori so bolj ali manj za-
dovoljivi. Tega ne bi trdili za odgovore na
vprašanja o velikih problemih, ki so pač
tabuji, čeprav so vsi problemi — veliki
in majhni — naši. O vsem bi morali bolj
sproščeno razpravljati. Odgovorni družbe-
ni delavci naj bi odkrito sodelovali. Če-
prav vsi vemo, kaj in kje je narobe, si po-
gosto ne upamo udariti žebila po glavi. Na
primer trgovina: njena naloga v socializ-
mu je, da kar najbolje zadovolji potrebe
delovnih ljudi — po čim krajši in čim ce-
nejši poti. Tako teoretično. V praksi je
pogosto ravno narobe. Ne samo v trgi-
vini, temveč tudi na nekaterih drugih po-
ročjih.

Vlado Klemenčič, Ptuj: Rubrika ustvar-
ja poslanstvo kritično ustvarjalnega dialo-
ga. V njem sodelujemo v večini le ljudje
s »terena«, ki opisujejo našo družbo in
dogajanja v njej le v ozkih okvirih, ker
nimamo širšega pregleda. Dialogu naj bi
se torej pridružili tudi odgovorni družbe-
ni delavci, da bi pomagali »preprekati«
tudi spodaj. Njihovi prispevki bi bili av-
torevativnejši in veljavnejši. A klub temu
je bilanca »Pogovora z bralci« ob koncu
leta zadovoljiva. Ljudje to rubriko poleg
»Pisem bralcev« najprej preberejo. Rubri-
ka je privlačna predvsem zato, ker pisi
navajajo konkretne primere in se podpi-
sujejo s polnim naslovom.

FRANC ŠETINČ

TRILE NAJBOLJSI V BERTCHESGADNU. Z leve — Francoz Melquiond (2.),
Avstrijec Messner (1.) in Švcar Giovanoli (3.).

Za začetek - Messner
V slalomu od naših najboljši Lakota na 46. mestu

BERTCHESGADEN, 5. jan. (po telefonu). S slalomom
je v tem bavarskem zimskem središču začelo prvo
letošnje 1 — A tekmovanje v alpskem smučanju. Nasto-
pilo je 78 tekmovalcev iz 15 držav, med katerimi je bila
tudi četverica Jugoslovancev. Prvi se je v letošnjem letu
vpisal v listo zmagovalcev Avstrijec Heini Messner, ki
si je z odličnim drugim tekmo zasluženo priboril prvo
mesto.

Slalomske progi sta imele
180 m višinske razlike. Prva
je imela 59 vrat. Trasiral pa
jo je domačin Wanger, med
tem ko je imela druga 61
vrat, postavil pa jo je tren-
er moške francoske repre-
zentance Rene Sulpice.

Po prvem je premočno vo-
dil zmagovalac slalomu v
Val d'Isere Sved Grahm. Ma-
li, spretni Sved je imel sko-
raj celo sekundo prednosti
pred Francozom Melquion-
dom, ki je bil drugi, sledila
pa sta mu Kilij in Švcar
Giovanoli. Skoraj ni bilo pri-
čakovati, da bo Grahm tudi
v drugem teku vozil na svo-
mo, vendar se je odločil za
tveganje prav tako kot v pr-
vem teku, če ne bolj. In
zgodilo se je prav tako kot
v Portillu. Grahm je padel v
najslabšem koncu proge in
zapravil zmago.

Na drugi progi je Messner
startal z več kot dvema se-

IVER DNEVA

**Švedi, nogomet
in promet**

Tudi na Švedskem so si no-
gometarji in televizija v laseh,
kar na tekme, ki jih pri-
naša TV, prinaša milijard
dolarjev in to klubi in zve-
za pač ob zaslupek. Ko so se-
daj objavili spored prenosov
v novem letu, pa je za
datum 3. septembra nav-
zile vsemu polovila nogomet-
na tekma. Gre za srečanje
med Švedsko in Norveško,
za katerega prenos pa se je
v 70 milijardah, drugič pa samo o 11 mil-
ijardah dolga socialistnemu zavarovanju Slo-
venije.

Odgovor. — Prvič smo v »Pogovoru z
bralci« dec. lani pisali o 70 milijardah,
ki jih federacija dolguje socialistnemu
zavarovanju Jugoslavije. Drugič smo v
»Pisnih bralcev« 22. dec. pisali o 11 mil-
ijardah dolga socialistnemu zavarovanju Slo-
venije.

Vaše prepričanje o tem, da gospod je
in bo le tisti, ki ima kaj v glavi in ne v žepu
in ne v banki, naj ostane vaše prepri-
čanje, meni in tovariš Komarju pa do-
volite, da ostaneta pri tovariših.

Nadaljujemo z objavljanjem povzkov
iz novoletnih pism naših sodelavcev.

Janko Pogačnik, Celje: Rubrika »Pogo-
vor z bralci« je javna tribuna, v kateri lah-
ko vsak občan razpravlja o naših skupnih
poreh problemih, kaže na napake v jav-
nem upravljanju in opozarja na krivice,
ki zadevajo posameznike ali skupine. Mi
slim, da so vsi problemi, ki jih sporočajo
bralci, vredni objave; o posebno aktual-
nih vprašanjih bi morali govoriti še več
in temeljitje. Oblikuje, ki je napoved pre-
dnik, je treba tudi izpolniti, sicer bodo po-
stali pogovori samo kramljanje. Skrajšani
dopisi klub povzkuje medu ne odsejajo
vseh dopisnikovih misli. V pogovor je tre-
ba vključiti tudi odgovorne družbene de-
lavce.

Lado Artnik, Ljubljana: Petkove rubri-
ke »Pogovor z bralci« so pooprile vsebi-
no »Delo«. Odgovori so bolj ali manj za-
dovoljivi. Tega ne bi trdili za odgovore na
vprašanja o velikih problemih, ki so pač
tabuji, čeprav so vsi problemi — veliki
in majhni — naši. O vsem bi morali bolj
sproščeno razpravljati. Odgovorni družbe-
ni delavci naj bi odkrito sodelovali. Če-
prav vsi vemo, kaj in kje je narobe, si po-
gosto ne upamo udariti žebila po glavi. Na
primer trgovina: njena naloga v socializ-
mu je, da kar najbolje zadovolji potrebe
delovnih ljudi — po čim krajši in čim ce-
nejši poti. Tako teoretično. V praksi je
pogosto ravno narobe. Ne samo v trgi-
vini, temveč tudi na nekaterih drugih po-
ročjih.

Vlado Klemenčič, Ptuj: Rubrika ustvar-
ja poslanstvo kritično ustvarjalnega dialo-
ga. V njem sodelujemo v večini le ljudje
s »terena«, ki opisujejo našo družbo in
dogajanja v njej le v ozkih okvirih, ker
nimamo širšega pregleda. Dialogu naj bi
se torej pridružili tudi odgovorni družbe-
ni delavci, da bi pomagali »preprekati«
tudi spodaj. Njihovi prispevki bi bili av-
torevativnejši in veljavnejši. A klub temu
je bilanca »Pogovora z bralci« ob koncu
leta zadovoljiva. Ljudje to rubriko poleg
»Pisem bralcev« najprej preberejo. Rubri-
ka je privlačna predvsem zato, ker pisi
navajajo konkretne primere in se podpi-
sujejo s polnim naslovom.

Slavko Hotko, naš stari znanec iz ur-
brike »Pogovor z bralci«, je 23. sep. lani
v naši petkovski rubriki objavil svoj pogled
na razvoj zasebnega sektorja obdobja in go-
stinstva pri nas. Postavil je vprašanje, ali
je potrebno, da ob našem razvoju soci-
alističnega gospodarstva intenzivno oživ-
ljamo zasebni sektor obrti, posebno še
gostinstvo, mesnice in avtoprevoznost.
Zakaj je družbeni sektor prej naštetih
obrti obremenjen z večjimi davki, kot pri-
vatni sektor?

Slavko Hotko z našim odgovorom ni
bil zadovoljen. Naš naslov — Tisti, ki
dela, ni špekulant — ga ni prepričal in se
mu je zdel precej banalen. Po njegovem
je drugič — tisti, ki pošteno dela, ni špe-
kulant. Delo od dela se razlikuje. In nas
opominj: le ozrite se malo okoli sebe, pa
boste videli, kakšni ljudje so se oprli
gostinstva in mesarske obrti! In kje tiči
zajec? V neznoznih obveznostih družbene
ga sektorja obrti. Evo podatke: neki pri-
vatni gostilničar ima vse obveznosti (z
vsemi davki) v milijon osvojenosti (to
stari starih dinarjev, neka gostilna družbe-
nega sektorja pa v devetih mesecih sedem
milijonov in pol. Ali ni to sramota? Nič
se ni treba čuditi, če socialistični obrati
propadajo in prehajajo v roke privatni-
kov. Zakaj potem govorimo o prednostih
socialističnega sektorja?

Odgovor. — V mojem odgovoru na va-
še pismo nisem zanikal, da med posamez-
niki v zasebni obrti in gostinstvu ni po-
javov špekulacij in neupravičenega boga-
tenja. A ponavljam, da ti pojavi niso tako
pogostni, da bi morali spreminjati naš od-
nos do zasebne obrti. Take primere je tre-

Prvi tekme kosarkarjev Olim-
pij v četrtfinalu ligi za pokal
evropskih prvakov bo Asvel iz
Villeurbanne. Prva tekma prva-
kov Francije in Jugoslavije bo 12.
t. m. v Ljubljani, povratna tek-
ma pa bo 19. t. m. v Lyonu. Za
povratno srečanje v Lyonu bo
Olimpija omogočila prijateljem
kluba ogled te pomembne tekme.
V sodelovanju s Kompozitom in
AA je doslej ugoden aranžma
za potovanje in dvodnevno biva-
nje v Lyonu za 500 Ndin. Dosele
je bil do zalediškega prijava 12.
20 potnikov in je na voljo samo
25 mest v letalu »DC 8« Kos-
karkarji Olimpije so prepričani,
da se bo do zalediškega prijava
(t. m.) prijavilo še več udelež-
encev za sanimotno potovanje in da
bo pomoč največjih javljencev
jugoslovanskega prvakna na tekmi
v Lyonu tudi tokrat tako moč-
na, kot je bila nedavno v Am-
sterdamu.

FRANC ŠETINČ

Telesna kultura v komunah

Litija: šport tudi na podeželje

Medtem ko se občinska zveza na vseh
sestaj ukvarja s šolsko telesno vzgojo, pa
je očitno, da v šolah zanemarljivo to
dejavnost. Ze nekaj let se telesno kultur-
ni delavci v litijski občini prizadevajo,

tedaj, če so na zadnji seji sveta za šol-
stvo ugotovili, da je bil v šolah prav-
pouk telesne vzgoje najbolj okrnjen.

Posebnost v Litiji je, da nagrajuje
amaterske trenerje neposredno občinska
zveza. S tem zveza kontrolira delo tren-
jev, razen tega pa je na ta način zagoto-
ljeno redno nagrajevanje, saj bi marsi-
katero društvo v stiski najbrž porabilo
denar za druge namene.

Občinska zveza si na svo moč prizade-
va, da bi šport zaživel tudi na pode-
želju, ne samo v Litiji. Tako je na primer
uspela v Gabrovki; nasploh je za povsod
težko uveljaviti kako vrsto športa, če ni
objektov.

V litijski občini je bilo precej govora
o tem, da bi gospodarske organizacije
prezele posamezna društva. Po daljši
razpravi so ugotovili, da ta način ne
ustreza njihovim razmeram. Zoper se je
izrekla tudi javna tribuna. Sedaj se ogre-
vajo, da bi s pripisanimi dohodki odsto-
tek od dohodka kar bi bil trden vir za
financiranje telesne kulture.

Zaradi pomanjkanja vodstvenega ka-
dra mnogi teže k močnemu osredinjenju
društvu, nekateri telesno kulturni delavci
pa so zoper združitve.

Trebneje: nova zveza
na pobudo SZDL

Na pobudo komisije za družbene or-
ganizacije pri SZDL je bila pred dobrim
mesecem razpisana občinska zveza za
telesno kulturo, ker je bila popolnoma
nedelavna. V vodstvo zveze so prišli
novi ljudje, ki so si zadali temeljno
nalogo — začeti pri šolski mladini. V
upravnem odboru zveze so poveljini mla-
di profesorji in učitelji telesne vzgoje,
ki so se z veliko vnetostjo lotili dela. Za
začetek nameravajo organizirati roko-
metno ligo za vseh pet šol v občini.

J. DEKLEVA

LITIJA

ObZTK Litija ima 610 aktivnih član-
ov, ki so vključeni v 9 osnovnih orga-
nizacij, med katerimi je dvojice šolskih
športnih društev. V zveznih ligah nima-
jo zastopnikov, temveč dva v drugi re-
publični ligi. Telesno kulturne orga-
nizacije nimajo profesionalnih uslužbencev
in tudi poklicnih trenerjev. Amaterski
trenerji je v občini 8, telesno kulturo
pa poučujeta dva profesorja in učitelja.
ObZTK je imela v letu 1966 4 milijone
270.000 Sdin dohodkov iz proračuna. V
občini je 16 objektov za telesno kulturo,
ki jih vzdržujejo sami uporabniki. V
ObZTK in njenih organih je 19 funkci-
onarjev. Občinska skupščina ima svet za
telesno kulturo. ObZTK je Rudolf Deren-
cin, sekretar pa Tone Lebingar.

TREBNJE

ObZTK Trebnje ima 400 aktivnih član-
ov, ki so vključeni v 10 osnovnih orga-
nizacij, med katerimi je dvojica šolskih
športnih društev. ObZTK ima ekipa tek-
muje v drugi republički ligi, v zveznih
ligah pa imajo zastopnikov. Telesno
kulturne organizacije nimajo profes-
ionalnih uslužbencev, kakor tudi ne po-
klicnih trenerjev. Medtem ko imajo 10
amaterskih trenerjev, Telesno kulturo po-
učujejo štiri profesorji in učitelji.
ObZTK je imela v letu 1966 430.000 Sdin
dohodkov iz proračuna. V občini je 10
objektov za telesno kulturo, ki jih vzdrž-
ujejo društva in šole. V ObZTK in nje-
njih organih je 12 funkcionarjev. V
ObZTK imajo 19 funkcionarjev. Telesno kul-
tura v svetu za kulturo, prosveto in telesno
kulturo.

Predsednik ObZTK je Ivan Poljanar,
sekretar pa Marian Legan.

da bi vsaj osemletke v Litiji. Smartnem
in Gabrovki dobile profesorje telesne
vzgoje, vendar brez uspeha. Nič čudnega

Trening
v Innsbrucku

Wirkola 93, Eržen 91 m

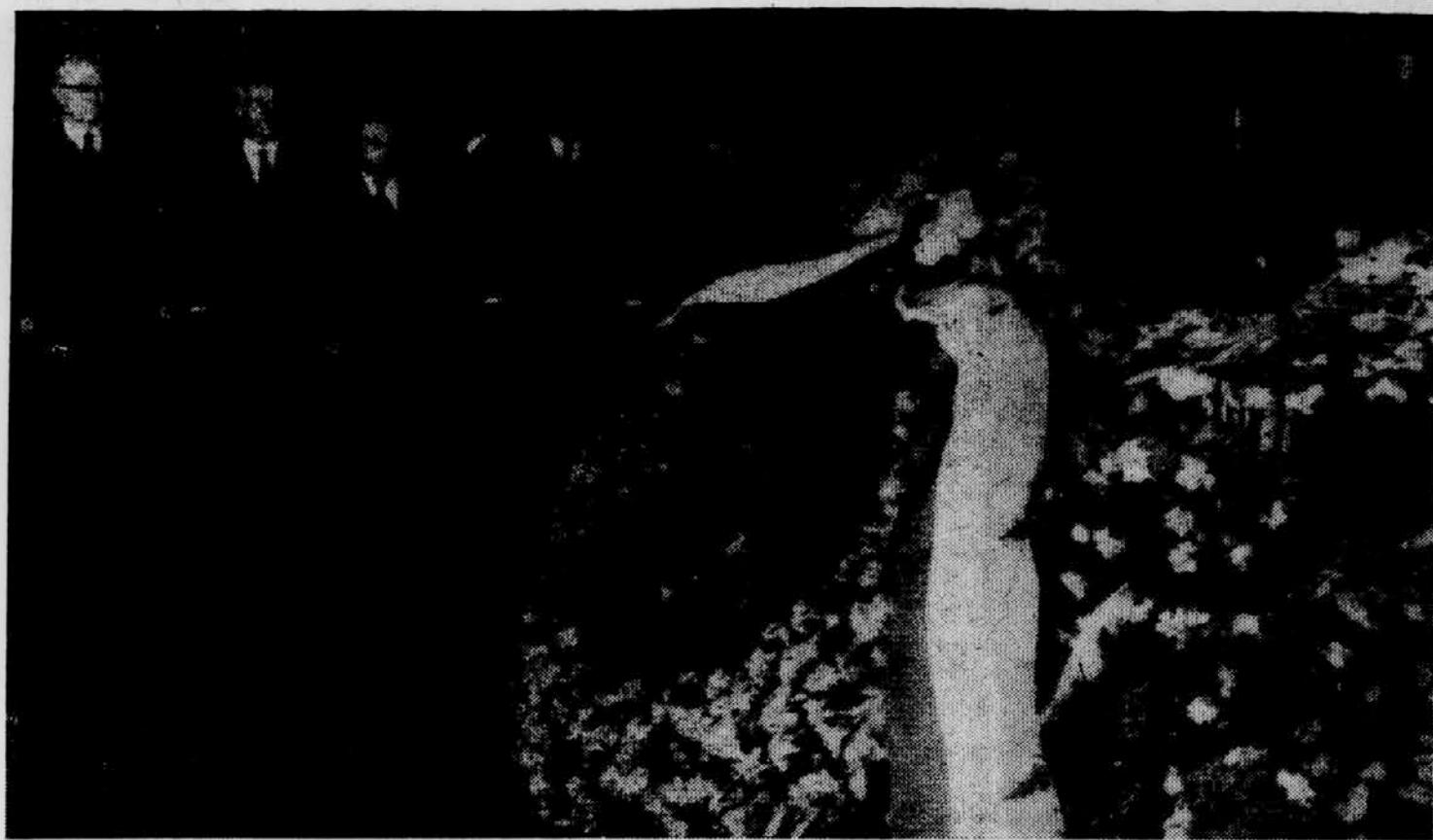
INNSBRUCK, 5. jan. (po tele-
fonu). Tri dni se v smučarski
skakalci skupaj s ostalimi udele-
ženci avstrijske nemške turnee
treninga na 56 m olimpijski ska-
kalnici Bergisel. Vreme je lepo
in ugodno za skoke, tako da je
na jutrišnjem tekmovanju prič-
akovati lepe in dolge skoke. Pri-
čakovati pa je tudi ogorčen boj,
ker so se na treningu poleg glav-
nih favoritov, ki so v Garmischu
na treningu izredno izkazali, tudi
nekateri drugi skakalci.
Vsejal je Norvežan Wirkola,
skoki nudi 93 m, danes pa ni
treniral. Za njim je bil najdaljši
švicar Bachler — 91 m.
Peter Eržen pa je bil takoj za
njim z znakom 91 m, toda ker se
je udaril po nogi, danes ni treni-
ral. Seveda pa bo jutri napel.

Danes so bili na treningu naj-
boljši Fini Kankonen, Bachler in
Američan Martin ter Kovalen-
ko (SZ). Najboljši skoki so bili
za 91 m. Skoki so bili 91 m, Ba-
ska (CSSR) pa je z izredno
pim skokom 91 m prav tako po-
trdil, da se je vrnil v formo. Tu-
di naši so zadovoljni na današ-
njem treningu tako po dolžinah
kot po slogu. Najlepše in naj-
daljše skoke so iz 30 m in 38 m
najdaljši Pečarjev skok je znašal
87 m, Smolej pa je skočil 82 in
83 m. Skakalci so tudi Sved Tord
Peterson, ki se je v Garmischu
pri padcu poškodoval.

Konkurenca na jutrišnjem tek-
mu je močnejša, kar bo tudi
spričeli iz švice še štirje de-
skolovski skakalci. Tekma se
bo začela ob 13.30, potekla bo
skoki pa od 12.45. L. GORJANC

**Trening skakalcev
v Planici**

Smučarska zveza Slovenije obve-
šča skakalce Natičala, Stru-
lja, Stefanica, Mesca, Gorjana,
Jakopina, Bogatina, Ormana, Zor-
to, Jurmana, Giacomellia in Ko-
privka, naj se udeležijo treninga
na 90 m skakalnic v Planici 7.
in 8. januarja, ki bo pod vo-
dstvom trenerja Zaločaka. Stro-
ške treninga nosijo klubi. Zbor
bo 7. jan. ob 9 ur.

SLOVO OD POSMRTHNIH OSTANKOV BORISA KRAIGHERJA V BEOGRADU — Včeraj ves dan so Beograđani v nemi tišini stopali v veliko dvorano zvezne skupščine, kjer so na mrtvaškem odru ležali posmrtni ostanki Borisa Kraigherja. Na sliki: člani zveznega izvršnega sveta ob mrtvaškem odru z vencem predsednika republike. Telefoto: Tanjug

OB OČETU TUDI SIN JANEZ — S tugo v srcih se je dolga vrsta prebivalcev Beograda, med katerimi je bilo tudi mnogo mladine, poslavljala od druge žrtve usodne nesreče — sina Janeza, katerega žaro so obdajali venci njegovega brata in sester. Na sliki: tovariši umrlega Janeza Kraigherja polagajo cvetje na mrtvaški oder. Telefoto: Tanjug

Nadaljevanje s prve strani

Vsa država žaluje za Borisom Kraigherjem

Ike besede — ampak stvarna analiza vzrokov, pridirati prav k bistvu stvari in nato vztrajno in hrabro spreminjati in vplivati na vzroke, ne pustiti, da bi nas ne-bistvene malenkosti ovirale in zmedle. Ne parole in obljube — ampak razgrajanje problemov z vso ostrino, prikazovanje slabosti, kritika in samokritika — in mobilizacija na bistveno, povezovalne posameznih vprašanj z bojem vseh delovnih ljudi v Sloveniji, v Jugoslaviji, v svetu. — To je bila značilnost njegovega načina dela.

Sam izrazil intelektualno novega kova, graditelj našega novega gospodarstva, družbenega in političnega sistema je terjal tako od sebe kot od naše in posebej od slovenske inteligence, naj bo na višini svojih nalog v boju za uresničevanje komunističnih ciljev in socializma. Ali taka zahtevnost in kritičnost zanikuje ali pa priznava cenno tistega, ki mu je namenjena, ali kritičnost do drugih, ki jo je v vsem delu in snovanju spremljal brezobzirna samokritičnost, pomeni podočenevanje ali pa je izraz velikega zaupanja in pričakovanja?

Boris Kraigher se je osto in živo zavedal, da Sloveniji lahko gradimo svojo bodočnost le kot materialno in duhovno razvita nacionalna skupnost, odprta do vseh narodov Jugoslavije in v mednarodno sodelovanje. V sedanjem času lahko to dosežemo le s skrajno samokritičnostjo in zavestjo polne lastne odgovornosti.

Smrti tovariša Borisa Kraigherja — Janeza — je bil udarec in ogromna izguba za delavski razred in delovno ljudstvo Slovenije, za vse narode Jugoslavije. Izgubili smo človeka, ki je raste iz revolucionarnega gibanja samega, stal nad 30 let neprestano na najtežjih borbenih položajih, znal spajati znanost o družbi z revolucionarnim elanom, izkušnje preteklih let s sodobnimi, se globoko zavedal, kako težak in zapleten je boj malega slovenskega naroda, in se bil za uspeh jugoslovanske socialistične federacije kot poti k enakopravnosti sožitju narodov Jugoslavije in kot priložnost k boju vseh naprednih socialističnih sil v svetu. Izšel je iz predvojnega generacije slovenskih revolucionarjev in stal ves sodoben, današnji, nenehno mlad in tvoren v svojem boju proti zaprtosti, zapovedarstvu, narodnjaštvu, mračnjakemu zaostajanju na večeršnjih odgovorih na vprašanja, ki jih burni razvoj znanosti, tehnike in sodobnih družbenih odnosov postavlja vsak dan znova pred nas. Bil je primer komunista — revolucionarja, ki raste iz boja in z bojem in išče novih odgovorov na nova vprašanja.

Ko v trenutku žalosti in bolečine ob smrti bojnega tovariša in prijatelja, zbiramo in združujemo spominne nanj, ne da bi ga zgolj počastili, ampak da bi iz njegovega življenja črpali sile za nadaljevanje — naj nam po prav njegov pogled močno oporišče in vir nenehnih pobud.

Iz govora Jenka Smoleta

»Težko je z besedami zajeti ves tisto, kar pomeni za nas Boris Kraigher kot revolucionar, borec in mislec, organizator in ustvarjalec v najodločilnejšem obdobju zadnjih treh desetletij življenja slovenskega in ostalih jugoslovanskih narodov, je dejal Jenko Smolet, nato pa orisal pokojnikovo revolucionarno delovanje.

»Vedno si je nalagal težke in odgovorne dolžnosti, zlasti se, ko se je ob rojstvu nove države ves posvetil:

bieme našega razvoja v gospodarstvu in družbi nasploh rešujejo na osnovi sodobnih koncepcij in metod, ki dobivajo vse večji pomen tudi v širšem mednarodnem svetu.

Pri svojem delu po VIII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije je Boris Kraigher, eden glavnih pobudnikov naše gospodarske in družbene reforme, vsekoli dosledno sledil besedam tovariša Titu na tem kongresu, ko je dejal: »Brez gnilih kompromisov in brez kakršnegakoli omanjavanja moramo odločno in do konca obračunati z vsemi nosilci nazadnjaških tendenc, ki nam zavestno ali podzavestno mečejo polena pod noge.«

Z neomajno vero in z neutrudnim delom se je Boris Kraigher iz dneva v dan boril za dosledno uveljavljanje načela reforme v našem družbeno-ekonomskem življenju. Začetnih korakov in srednje-ročnih ciljev reforme ni omejeval le s pomočjo parcialnih pokazateljev, ker je v sprejeti orientaciji celotne politike gledal reševanje osnovnih problemov našega razvoja. Zato so mu bila tuja vsa vsakršna poenostavljanja, zato se je boril proti vsem oblikam primitivizma in proti vsem kompromisom z ostalo miselnostjo v našem življenju.

In tu, je sodil, ima Slovenija dolžnost in priložnost, da se uvrsti v tokove najnaprednejših stremiljv v Jugoslaviji. Ta Jugoslavija pa ni več predvčerajšnja zaostala balkanska država, niti večeršnja na avtarkiji slovena, in centralistično vodena federacija, marveč hitro se razvijajoča, nazven in znotraj odprta s svojstveno nacionalno strukturo in na sodobnem federalizmu temelječa država.

Morda prav v teh izrečenih besedah Borisa Kraigherja se posebej živo občutimo njegov odločen boj za napredne družbene odnose, za vključevanje v naša prednje svetovne tokove in za nenehno utrjevanje svoje lastne skupnosti enakopravnih samostojnih jugoslovanskih narodov.

Pri izvrševanju odgovornih nalog in doslednem izpolnjevanju prevzetih obveznosti je Boris Kraigher vedno ostal zvest tradicijam naše naravne in družbene dediščine, prednje svetovne tokove in za nenehno utrjevanje svoje lastne skupnosti enakopravnih samostojnih jugoslovanskih narodov.

Pri izvrševanju odgovornih nalog in doslednem izpolnjevanju prevzetih obveznosti je Boris Kraigher vedno ostal zvest tradicijam naše naravne in družbene dediščine, prednje svetovne tokove in za nenehno utrjevanje svoje lastne skupnosti enakopravnih samostojnih jugoslovanskih narodov.

»Ko smo danes zbrani, da počastimo spomin umrlega tovariša Borisa Kraigherja, se nam živo razgrajajo bogstvo njegovih tvornih snovanj, načrtov ter idej. Takega se bomo vedno spominjali v neomajni in zvesti borbi za ves tisto, za kar je živel in delal naš dober tovarš.

»Vedno si je nalagal težke in odgovorne dolžnosti, zlasti se, ko se je ob rojstvu nove države ves posvetil:

bieme našega razvoja v gospodarstvu in družbi nasploh rešujejo na osnovi sodobnih koncepcij in metod, ki dobivajo vse večji pomen tudi v širšem mednarodnem svetu.

Slovenije sta položila Albert Jakopič in Vitja Rode.

Na častni straži so bili v imenu Zvezne skupščine Vladimir Popović, Slavko Komar, Vojta Leković, Borko Temelkovski, Anton Bole, Radovan Papić, Olga Vračić in Veljko Zeković. Zatem pa se Petar Stambolić, Jakov Blažević, Blažo Jovanović, Lazar Kolisevski, Zvonko Brkić, Miloš Minić, Ivan Gšnjak, Osman Karabegović, Mijalko Todorović in Džani Stamenović.

Zvečer ob 18. uri se je začelo Beograđanov na trgu pred železniško postajo nemo in z bolečino poslovlilo ob podpredsednika Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza. Od pokojnega revolucionarja so se v imenu beograjske mestne skupščine, republike Srbije in zvezne skupščine poslovlili predsednik mestne skupščine Branko Pešić, predsednik izvršnega sveta Srbije Dragi Stamenović in podpredsednik zvezne skupščine Strahil Gigov.

Posmrtni ostanki Borisa Kraigherja so zatem s posebnim vlakom prepeljali v Ljubljano. JAK KOPRIVIC

Vukmanović odpotoval v Azijo

BEOGRAD, 5. jan. (Tanjug) — Predsednik centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović je odpotoval danes v Tokio. Na povabilo generalnega sveta japonskih sindikatov (Shohe) se bo nekaj dni mudil v Japonski, obiskal pa bo tudi Indijo in Ceylon, kjer bo z voditelji tamkajšnjih sindikatov izmenjal mnenja o prelohi vprašanj mednarodnega sindikalnega gibanja.

Brandt napoveduje uvodni stik z Madžarsko

RIM, 5. jan. (Tanjug) — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt je tukaj izjavil, da bo njegova država še ta mesec poslala v Budimpešto odposlanstvo na visoki ravni. Po njegovih besedah bo to odposlanstvo preučilo možnosti za navezavo diplomatskih stikov med ZR Nemčijo in LR Madžarsko.

»Bakreni spor« med Kongom in Union Minière

KINSHASA, 5. jan. (AP) — Kongovska vlada je sporočila, da bo kupce za baker, ki ga proizvajala njena »Splošna rudarska družba Konga«, počakala, dokler ne bo priznava sporazuma, ki ga je nekdanji kongovski premier Moïse Cshombe podpisal z Belgijci februarja leta 1965. S sporazumom je belgijska družba »Union Minière« privolila, da 4 kongovski vladi 17 odstotkov svojih delnic, če se vlada v Kinshasi ne bo vtičala v njene 90-letne koncesijske pravice, pridobljene leta 1906 med belgijsko kolonialno upravo v Kongu.

Vladno sporočilo je odgovor na grožnjo belgijske družbe, da bo tožila vsakogar, kdor bi od »Splošne rudarske družbe Konga« kupoval baker.

Kongovska vlada je belgijski družbi prepovedala kópati baker in je ustanovila lastno družbo. Hkrati je sporočila, da ne priznava sporazuma, ki ga je nekdanji kongovski premier Moïse Cshombe podpisal z Belgijci februarja leta 1965. S sporazumom je belgijska družba »Union Minière« privolila, da 4 kongovski vladi 17 odstotkov svojih delnic, če se vlada v Kinshasi ne bo vtičala v njene 90-letne koncesijske pravice, pridobljene leta 1906 med belgijsko kolonialno upravo v Kongu.

Sneg v Kopru

KOPER, 5. jan. — Danes je tu prišlo snežiti. Doslej je, kakor ni običajno, zapadlo že 10 cm snega.

Danes slovo v Ljubljani

Pogrebne svečanosti ob 15. uri v Spominskem parku borcev in talcev na Žalah

LJUBLJANA, 5. jan. — Med slovesom svojcev, mihomodom predstavnikov in drugih pa bo igrala godba milice žaloslinke.

KP SZ in PZDP za posvetovanje

PARIZ, 5. jan. (Tanjug) — Šef sovjetske partijske delegacije Arvid Poljške je na XVIII. kongresu KP Francije povedal, da je CK KP SZ na decembrskem plenumu ugotovil, da je napočil čas za novo posvetovanje komunističnih in delavskih partij, kar naj bi bilo v prid boju za enotnost mednarodnega komunističnega gibanja.

Šef sovjetske partijske delegacije je pristavil, da se je za sklicanje posvetovanja izreklo doslej več kot 60 partij.

Poljska združena delavska partija se je tudi izrekla za novo posvetovanje komunističnih in delavskih partij. V daljšem članku, priobčenem v časopisu »Tribuna Ludu« ob 25. obletnici ustanovitve PZDP, je član politbiroja CK PZDP Ignacij Loga-Sowinski zapisal, da je to stalnice poljske partije plod hotenja, da bi mednarodno komunistično in delavsko gibanje spet postalo enotno.

Rdeča garda

napadla Tao Čuja

PEKING, 5. jan. (Tanjug) — Tudi danes je bilo po pekinskih ulicah slišati ostre in glasne kritike rdečegardistov na račun njihovih reakcionarjev v vrhovih kitajškega partijskega aparata. Po zvočnih, montiranih na avtobusih, ki so krizarili po mestu, so rdečegardisti napadali celotni oddelek za propagando CK KP Kitajske pod vodstvom je kritiziranega načelnika oddelka Tao Čuja. Na pla katih rdeče garde, ki so popisani s zmeraj napisani imeni predsednika LR Kitajske Liu Šao Čija in generalnega sekretarja CK KP Kitajske Teng Hsiao Pinga. Proti omenjenima visokima voditeljema je zdaj začela aktivno nastopati tudi Mao Če Tungova žena Ciang Cing, ki je po enem izmed sestankov z rdečegardisti obdela Tao Čuja, kot zvestega predstavnika skupine Liu-Teng.

Aktiv komunistov Moskve in moskovskega krojača je z resolucijo označil to, kar se zdaj dogaja v LR Kitajski, kot dokaz, da je velikodržavna proti sovjetska politika Mao Če Tunga in njegove skupine prešla v novo, nevarno fazo.

Snežni meteži

v Avstriji in Italiji

DUNAJ, 5. jan. (Tanjug) — V zadnjih dneh so snežni meteži v zahodnih in severnih pokrajinah Avstrije, zlasti pa v zgornji Avstriji, omrtvili cestni promet. Meteže je hudo prizadel tudi Salzburg, eno najpomembnejših zimskih turističnih središč te države. Snežni meteži z vetrom, ki je ponekod pihal s hitrostjo do 100 km na uro, je zajel še predel spodnje Avstrije in alpsko področje.

Severno Italijo je zajel danes hladni val. Na milanskem letališču so namerili letos najnižjo temperaturo, in sicer 7,3 stopinj mraza.

Danes popoldne se je snežni metej razširil tudi na Trst in celotno tržaško področje. Že v prvih popoldanskih urah je sneg pobelil strehe hiš, mestne ulice in okolice mesta, kar se v tem delu severnega Jadrana zelo redko zgodi.

V Gorici lani 6 milijonov mejnih prehodov

TRST, 5. jan. (Tanjug) — Sporazum o odpravi vizumov med Jugoslavijo in Italijo je prispeval k še živahnemu obsejnejemu prometu med državama. Italijanski obmejni organi so sporočili, da je lani na goriskem sektorju preko našo mejo v obeh smereh skoraj 7.500.000 potnikov. Samo na mejnem prehodu med Gorico in Novo Gorico je bilo lani več kot 6 milijonov prehodov meje s potnimi dovoljenji in obmejnimi prepustnicami. To pomeni, da je vsak dan prešlo mejo povprečno 60 tisoč ljudi.

Zadnje vesti

Longo ostro obsodil kitajske voditelje

PARIZ, 5. jan. (AFP) — Generalni sekretar KP Italije Luigi Longo je nocoj na kongresu KP Francije ostro obsodil absurdno in nerazumljivo zavračanje kitajskih voditeljev, da bi nudili skupno pomoč Vietnamu kakor tudi njihove klevete proti Sovjetski zvezi in mednarodnemu delavskemu gibanju.

V zvezi z evropskimi problemi je Luigi Longo prav tako ostro obsodil zahodnonemski revanšizem, ki je med drugim odgovoren za teroristične atentate v italijanski pokrajini Alto Adige.

Luigi Longo se je v svojem govoru zavezel za multilateralno sodelovanje ter izmenjavo izkušenj in miselnih komunističnih in delavskih partij, kakor tudi za sestanek več partij, na katerih bi proučili probleme skupnega interesa.

ZDA želijo zagotovilo Hanoia

WASHINGTON, 5. jan. (AP) — ZDA so danes ponovno pogojile ustavitve bombardiranja oziroma DR Vietnam z zagotovili, ki bi jih moral dati Hanoi. Predstavnik za tisk State Departmenta Robert McCloskey je izjavil, da so ZDA pripravljene ustavititi vsa bombardiranja Severnega Vietnam, če bo Hanoi privatno ali na drug način dal zagotovila, da bo komunistična stran izvršila deeskalacijo. Ponočil je, da so ZDA pripravljene začeti pogovore brez kakršnih koli poprejšnjih pogojev in kadar koli. Do deeskalacije pa bi moral priti prej, kakor bi se začeli pogovori ali naj bi to bila prva točka dnevnega reda v pogovoru, je dejal McCloskey. S to svojo izjavo je prekomunal današnji izjavo generalnega delegata DR Vietnam v Parizu Mai Van Boa.

Razkol v Uniji

centra?

ATENE, 5. jan. (Tanjug) — Včerajšnje seje parlamentarne skupine Unije centra se ni udeležilo 42 poslancev te stranke, zbranih okrog Andreasa Papandreou. Poslanci se niso hoteli udeležiti seji Unije centra Georgija Papandreouja in podpreti nove vlade Paraskevopula, o kateri pravijo, da je skrajno desničarska in dvorna. Ta skupina poslancev zahteva takojšnje parlamentarne volitve, izglasovanje novega proporcionalnega volilnega zakona in razpustitev parlamenta.

Brandt proti sprejemu Britanije v skupni trg

RIM, 5. jan. (AP) — Zahodnonemški minister za zunanje zadeve Willy Brandt je izjavil na tiskovni konferenci, da se ne strinja s predlogom italijanskega socialističnega voditelja Pietra Nennija, da bi Veliko Britanijo nazvala nasprotovanju Francije sprejeli v skupni evropski trg. Brandt se je v Rimu udeležil sestanka predstavnikov socialističnih partij nekaterih držav, kjer je sklical socialistično internacionalno. Po tem stanku, ki se je končal sinoči, niso objavili nobenega sporočila. Zvedelo pa se je, da so na sestanku razpravljali o »problemih gospodarske in politične strukture Evrope«.

Brandt je dejal, da Nemčija predlog ni bil v skladu z uradnim stališčem socialistične internacionalne o skupnem evropskem trgu.

Brandt je prav tako izjavil, da se je v Rimu privatno pogovarjal s predsednikom Saragatom, premierom Morom, ministrom za zunanje zadeve Fanfaniem in ministroma za zunanje zadeve Velike Britanije in Švedske.

Iranski šah na Dunaju

DUNAJ, 5. jan. (Reuter). Iranski šah Pahlavi je prispeled na dvotedenski privatni obisk na Dunaj, kjer ga je sprejel avstrijski predsednik Jonas. Kakor poroča UPI, bo šel iranski šah na Dunaj med drugimi na običajen pregled k svojem zdravniku profesorju Fellingnerju. Znano je, da so pacienti tega profesorja tudi druge osebnosti, kakor so predsednik Indonezije Sukarno in drugi.

Telegrami

MATOŠIČ PRI VIROLAINENU — HELSINKI. Veleposlanik SFRJ v Helsinkih Diuro Matošić je izročil predsedniku finskega parlamenta Virolainenu pismo predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja v zvezi s konferenco delegatov evropskih parlamentov.

NOVI POLJSKI VELEPOSILANIK V JUGOSLAVIJI — BEOGRAD. Včeraj je prispeled iz Varšave novi poljski veleposlanik v Jugoslaviji Tadeusz Flindzinski.

MIG-21 ZA INDIJO — NEW DELHI. Indijsko vojno letalstvo dobiva sovjetske reaktivne lovice tipa MIG-21, ki jih sestavljajo v Indiji iz uvoženih delov. Indijsko vojno letalstvo ima sedaj štiri eskadrole teh letal.

SATELITI — WASHINGTON. Ameriška agencija za vesoljska raziskovanja (NASA) je podpisala sporazum o izstreljevanju znanstvenih satelitov evropske organizacije za vesoljska raziskovanja (ESRO). NASA bo priskrbela rakete za lansiranje in naprave za kontrolo letenja ob povračilu stroškov.

OROŽJE ZA OBRAMBO — NIKOZIJA. Predsednik Cipra Makarios je izjavil, da je orožje, ki ga je Ciper pred kratkim kupil v CSSR, namenjeno defenzivnim ciljem, ne pa napadu.

SOBELJEVANJE MED BRAZILJO IN FRANCIJO — RIO DE JANEIRO. Vladi Brazilije in Francije sta sklenili ustanoviti skupno komisijo, ki bo delala pri razvijanju odnosov med obema državama, posebno ekonomskih. Komisija se bo prihodnji teden sešla v Parizu.

REPUBLIKANCI O FRANCOVIH UKREPIH — MEXICO CITY. Združenje španskih republikancev v Mehiki je obsodilo najnovejše ukrepe Francove vlade kot akte anarhizma in poskuša »da bi rešili falango in nacistično ideologijo«.

RAZŠIRITEV TERITORIALNIH VODA — RIO DE JANEIRO. Argentinska vlada je sprejela sklep o razširitvi svojih teritorialnih vod na 200 morskih milj (okrog 370 km). Tako se je pridružila Peruju, Čilu in Ekvadorju, ki so sprejeli podobne ukrepe, da bi zaščitili ribja bogastva ob svojih obalah.

REAKTOR — BONN. Francija in Zahodna Nemčija bosta prihodnji teden podpisali sporazum o graditvi skupnega atomskega reaktorja v Grenchenu. Reaktor bodo lahko skorajisto tudi druge evropske države.

ZRTVE — BOGOTA. Kolumbijska letalska družba je sporočila, da se je smrtno ponesrečilo vseh 29 potnikov in članov posadke letala, ki se je 24. decembra zrušilo v Kolumbiji.

2 MILIJONA TURISTOV NA PORTUGALSKEM — LISBONA. Po uradnih podatkih je Portugalsko v preteklem letu obiskalo okrog 2 milijona turistov oziroma pol milijona več kot leta 1965.

DENAR — MEXICO CITY. Prvič po več kot 500 letih so v Mehiki dali v redno obtoč nov srebrni tolar, ki je vreden 25 pesosov (1 peso = 1 novi dinar).

Vreme 5. januarja 1967 ob 13. uri

Temperatura			Prognoza		
	Ob	07	VREMENSKA SLIKA:		
Ljubljana	-7	-6	Preko Alp doteka ob zahodnih vetrovih zelo hladen zrak. V Sredozemlju nastaja področje nizkega zračnega pritiska, ki povzroča padavine tudi pri nas.		
Planica	-14	-6			
Brnik	-8	-7			
Maribor	-6	-1			
Slov. Gradec	-12	-3			
Celje	-15	-3			
Novo mesto	-12	-5			
Koper	1	4			
Cerklara	—	-16			
Reka	0	3			
Polj	-1	3	NAPOVED ZA PETER:		
Split	-1	7			
Dubrovnik	2	3			
Zagreb	-5	-5			
Beograd	-13	-3			
Sarajevo	-14	-11			
Titograd	-1	1			
Skopje	-9	-4			
Celovec	-7	-8			
Gradec	-8	-1			
Dunaj	0	1	JUGOSLAVIJA:		
Milano	-4	-1			
Genova	—	—			
München	-3	0			
Zürich	-1	3			
Benetke	—	0	Oblačno bo s snežnimi padavinami, ki bodo izraziteje v južni Sloveniji. Na Primorskem bo burja. Najvišje nočne temperature bodo od -4 do -8, v višjih legah do -13, v Primorju 0, največje dneвне od -3 do 0, v Primorju 5 stopinj C.		